

SZENT ISTVÁN
GÖRÖGKATOLIKUS
GYERMEKVÉDELMI KÖZPONT

8000 Székesfehérvár, Berényi út 102. gorkat.gyvk@szt.istvangyvk.hu

Szent István Görögkatolikus Gyermekvédelmi Központ Szakmai Programja

Tartalomjegyzék

BEVEZETŐ	8
I. AZ INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA	5
I.1. Az intézmény létrehozása.....	5
I.2. Az intézmény alaptevékenységébe tartozó feladatok (Alapító Okirat szerint).....	6
▪ otthont nyújtó ellátás.....	6
▪ utógondozói ellátás nevelőszülői hálózatban.....	6
▪ 104011 gyermekvédelmi bentlakásos ellátás.....	6
I.3. Helyzetelemzés.....	6
I.3. a) Az intézmény működésének feltételei.....	6
I.3. b) Személyi feltételek.....	7
II. AZ INTÉZMÉNY MŰKÖDÉSÉNEK ALAPELVEI	8
III. LELKIGONDOZÁS AZ INTÉZMÉNYBEN	11
IV. A GYERMEKVÉDELMI SZAKELLÁTÁSBAN RÉSZESÜLŐ GYERMEKEK BÁNTALMAZÁSSAL SZEMBENI VÉDELEMHEZ VALÓ JOGÁNAK ÉRVÉNYRE JUTTATÁSÁVAL KAPCSOLATOS FELADATOK:	11
V. NYILVÁNTARTÁS VEZETÉSE	14
VI. HIVATALI IDŐN TÚL, ÜGYELETI SZOLGÁLAT MEGSZERVEZÉSE	14
VII. ÜGYIRATKEZELÉS, ÜGYVITELELLÁTÁS	14
VIII. ENGEDÉLY NÉLKÜLI ELTÁVOZÁS	14
IX. PANASZJOG GYAKORLÁSA	15
X. A NEVELŐSZÜLŐI HÁLÓZAT SZAKMAI PROGRAMJA	16
X.1. A Nevelőszülői hálózat bemutatása	17
X.1.1. Szervezeti jellemzők	18
X.1.1. c) Az ellátási terület	22
X.1.1. f) Feladataink	23
X.1.1. g) Alapelvek.....	24
X.2. A Hálózat működésével összefüggő célok.....	27
X.3. Az ellátás igénybevételének módja.....	30

X.4. Az intézmény szolgáltatásairól, a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyról és tevékenységről szóló tájékoztatás helyi módja	30
X.5. A nevelőszülői tanácsadás, utógondozás, mint komplex tevékenység	31
X.5.1. Dokumentumok.....	31
X.5.1.2. Munkanapló	31
X.5.1.3. Gyermekünk védelmében informatikai rendszer	32
X.5.1.4. Írásos vélemények, összefoglalók.....	32
X.5.1.6. Környezettanulmány	32
X.5.1.8. Nyomtatványok.....	33
X.5.1.9. Nevelőszülői alkalmasság vizsgálata, felülvizsgálata.....	33
X.6. Nevelőszülői jogviszony létesítése	38
X.7. A nevelőszülőnél történő elhelyezést megelőző feladatok	42
X.8. Az elhelyezést követő feladatok	44
X.9. A gyermekek ellátásával összefüggő feladatok, a nevelőszülői tevékenység során ellátandó nevelési feladatok szakmai alapelvei.....	45
X.10. A gyermek gondozási helyének változásával adódó feladatok.....	67
X.11. Utógondozói ellátás	69
X.12. A nevelőszülő, mint gyám	75
X.13. A segítség, szaktanácsadás, ellenőrzés módja, a folyamat szabályozása.....	76
X.14. Tájékoztatási kötelezettség	78
X.15. A gyermeki jogok biztosítása, a gyakorlatban való érvényesülés ellenőrzése.....	80
X.16. A gyermekek és utógondozói ellátottak érdekeinek védelme.....	82
X.17. Adatvédelem, adatkezelés.....	84
X.18. A személyes gondoskodást végző személyek jogai	84
X.19. A gyermekbántalmazási esetek kivizsgálása és kezelése.....	86
X.20. A minőségi munkavégzés garanciái.....	86
X.21. A Nevelőszülői hálózat működésére vonatkozó jogszabályok	88
X.22. Nyilvántartás, jelentés és egyéb dokumentációk	88
XI. SZENT ISTVÁN GÖRÖGKATOLIKUS GYERMEKVÉDELMI KÖZPONT DÉGI LAKÁSOTTHONI SZAKMAI EGYSÉGE SZAKMAI PROGRAMJA	91

BEVEZETŐ

E dokumentum a Szent István Görögkatolikus Gyermekvédelmi Központ (továbbiakban intézmény) nevelési alapkokumentuma, mely tartalmazza a nevelőszülői hálózatban és a lakásotthoni szakmai egységében folyó szakmai munka célját, alapelveit és módszereit.

A Szent István Görögkatolikus Gyermekvédelmi Központ szakmai programja intézményi szintű, átfogó Szakmai program, amely tartalmazza az egyes szakmai szolgáltatásokra készített és elfogadott szolgáltatás- specifikus szakmai programokat is.

Az intézmény tevékenysége 2021. november 01. napjával kiegészül újabb otthont nyújtó ellátási formával. A Hajdúdorogi Metropolitai Egyház Ellátási szerződést kötött a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatósággal, a Fejér Megyei Gyermekvédelmi Központ keretében működő 4 db lakásotthon 2021. november 1. napjától történő működtetésére, az otthont nyújtó ellátás jogszabályok és szakmai normák szerinti biztosítására. Ezen változás miatt kerül sor az intézmény Szakmai Programja átdolgozására, kiegészítésére és módosítására.

XI.1. A Lakásotthon szakmai egység általános bemutatása	92
XI.1.1. Szervezeti jellemzők.....	93
<i>XI. 1.1. a) A szolgáltató intézmény neve, székhelye, telephelyei.....</i>	<i>93</i>
<i>XI.1.1. b) Az ellátási terület.....</i>	<i>94</i>
<i>XI.1.1. c) Az ellátotti célcsoport és jellemzői.....</i>	<i>94</i>
XI.1.1. e) Személyi feltételek	95
XI.2 A szolgáltatás célja, feladata, alapelvei, a szolgáltatás-elemek konkrét bemutatása.....	97
XI.2.1. Céljaink: küldetésnyilatkozat, jövőkép.....	97
XI.2.2. Feladataink	98
XI.2.3. Az ellátás igénybevétele módja	100
XI.3. Az intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés	102
- A minőségbiztosítás elemei.....	102
XI.3.1. Az intézményen belüli együttműködés, értekezleti rend, munkamegbeszélések	102
XI.3.2. Más intézményekkel, hatóságokkal való együttműködés.....	103
XI.3.3. A dolgozók folyamatos szakmai felkészültsége biztosításának módja, formái.....	104
XI.4. A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, a gondozási, nevelési feladatok jellege, tartalma, módja.....	104
XI. 4.1. Egyéni elhelyezési terv	104
XI.4.2. Egyéni gondozási-nevelési tervek	105
XI.4.3. Gondozás-nevelési feladataink, közös nevelési elveink	106
XI.4.4. Közös nevelési alapelvek.....	108
XI.4.5. A személyiségfejlesztéssel összefüggő tevékenységeink	111
XI.4.6. Különleges feladatok	116
XI.4.7. Esetkezelő szolgáltatások - család és személyes kapcsolatok ápolása	119
XI.4.8. Nevelési szolgáltatások.....	120
XI.4.9. Rekreációs szolgáltatások.....	122
XI.4.10. Egészségügyi és étkeztetési szolgáltatások	124
XI.4.11. Napi életgyakorlat.....	124
XI.4.12. Tanulásegítés.....	125

XI.4.13. Jutalmazás, büntetés	126
XI.4.14. Patronálás, szponzorálás	128
XI.4.15. Elbocsátás az otthonból	129
XI.4.16. Dokumentáció.....	129
XI.5. Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme	130
XI. 5.1. Érdekképviseleti Fórum.....	130
XI. 5.2. A panaszjog gyakorlásának módja és szabályai	131
XI.5.3. Érdekegyeztetés és a munkavállalók részvételi joga	132
MELLÉKLETEK.....	133
1. sz. melléklet: Szent István Görögkatolikus Gyermekvédelmi Központ módosított Szervezeti és Működési Szabályzata	133
2. sz. melléklet: Az utógondozói ellátott Együtműködési megállapodása az ellátás meghosszabbítása esetére	133
3. sz. melléklet: Az utógondozói ellátás elrendelése esetén megkötendő.....	133
Együtműködési megállapodás	133
4. sz. melléklet Keret Megállapodás nevelőszülői jogviszony létesítésére.....	133
5. sz. melléklet Kiegészítő Megállapodás a gyermek, fiatal felnőtt befogadásáról.	133
6. sz. melléklet: Megismerési nyilatkozat a gyermekbántalmazási esetekre vonatkozó intézményi és ágazati módszertan rendelkezései megismeréséről	133
7. sz. melléklet Nyilatkozat tájékoztatási kötelezettség megtörténtéről	133
8. sz. melléklet A Dégi Lakásotthoni Szakmai egység Házirendje	133
2. sz. melléklet:	134
EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS.....	134
3. sz. melléklet:	139
EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS.....	139
4. sz. melléklet KERET-MEGÁLLAPODÁS	144
5. sz. melléklet Kiegészítő Megállapodás.....	155
6.sz. melléklet MEGISMERÉSI NYILTKOZAT.....	158
7.sz. melléklet	159
8. sz. melléklet A Dégi Lakásotthoni Szakmai egység lakásotthonai Házirendje	163

I. AZ INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA

Az intézmény neve:	Szent István Görögkatolikus Gyermekvédelmi Központ
Székhelye:	8000 Székesfehérvár, Berényi u. 102.
Fenntartó neve:	Hajdúdorogi Metropolitai Egyház
Székhelye:	4025 Debrecen, Petőfi tér 8.

I.1. Az intézmény létrehozása

A Hajdúdorogi Metropolitai Egyház (továbbiakban: Főegyházmegye) 2021. április 1. napjával létrehozta a Szent István Görögkatolikus Gyermekvédelmi Központot. Ennek előzménye, hogy a Főegyházmegye ellátási szerződést kötött a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatósággal, a Fejér Megyei Gyermekvédelmi Központ és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat által működtetett Nevelőszülői hálózat 2021. április 1. napjával történő átvételére és további működtetésére vonatkozóan. Az intézmény keretében ezen időponttól kizárólag nevelőszülő általi otthont nyújtó ellátás került biztosításra, 2021. október 31. napjáig. Az intézmény feladatköre 2021. november 1. napjától kibővül a Dégi Lakásotthoni Szakmai Egység működtetésének feladatával, tekintettel arra, hogy a Hajdúdorogi Metropolitai Egyház ellátási szerződést kötött a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatósággal a Fejér Megyei Gyermekvédelmi Központ által működtetett IV. számú (dégi) szakmai egység 4 lakásotthona 2021. november 1. napjával történő átvételére és további működtetésére.

I.2. Az intézmény alaptevékenységébe tartozó feladatok (Alapító Okirat szerint)

- **otthont nyújtó ellátás**
- **utógondozói ellátás nevelőszülői hálózatban**
- **104013 nevelőszülőnél elhelyezettek ellátása - mely szükség szerint különleges és utógondozói ellátást nyújt), valamint ideiglenes elhelyezést biztosít,**
- **nevelőszülői hálózat szervezése, fenntartása és működtetése, a nevelőszülők részére nevelőszülői képzések, tanfolyamok szervezése. (M.n.s. egyéb oktatás: 855900; Iskolarendszeren kívüli egyéb oktatás, képzés:095020)**
- **104011 gyermekvédelmi bentlakásos ellátás**

I.3. Helyzetelemzés

I.3. a) Az intézmény működésének feltételei

Az intézmény központja a megyeszékhelyen, Székesfehérváron található. A nevelőszülői hálózat működtetésével kapcsolatos feladatellátás az intézmény székhelyén van, a korábbi működtetőtől kizárólagos használatra kapott épületben, valamint a korábbi működtető irodaépületében 2021. december 31-ig használatba adott 2 irodahelyiségben. Ezen épületben történik a nevelőszülői családokban nevelkedő kiskorúak kapcsolattartásának biztosítása is.

A lakásotthoni szakmai egységhez 4 lakásotthon tartozik, összesen 48. engedélyezett férőhellyel. Valamennyi lakásotthon Fejér megye közigazgatási területén helyezkedik el. 3 közülük Dégen, 1 Lepsényben található. A lakásotthonok részletesebb bemutatása a szakmai egység szakmai programjában található. A Lakásotthoni szakmai egység irodahelyiség Dégen található, a Széchenyi u. 13. szám alatti lakásotthon külön bejáratú helyiségében. Ez a munkaállomása a szakmai egység vezetőjének és a gyermekvédelmi ügyintézőnek.

A területi elhelyezkedése az alábbiak szerinti:

Az intézmény székhelye: 8000 Székesfehérvár, Berényi u. 102.

Telephelyei: (Dégi Lakásotthoni Szakmai Egység)

e) A gyermekvédelmi munka etikai minimumának elve:

Valamennyi, az intézményben feladatot ellátó személynek a munkavégzése során a Gyermekvédelemről és a Gyámügyi Igazgatásról szóló, többször módosított 1997. évi XXXI. törvényben és a végrehajtási rendeleteiben foglaltakat, az intézmény szabályzataiban rögzítetteket, továbbá a Szociális Munka Etikai Kódexében leírtakat maradéktalanul be kell tartania.

Az intézmény jelenlegi, illetve volt gondozottjaival és az ő hozzátartozóikkal polgári jogi jogviszonyt semmilyen formában nem létesíthet. Így például tőlük pénzt, vagy értéktárgyat el nem fogadhat, adásvételi-, tartási-, életjáradéki öröklési szerződés alapja nem lehet.

f) A személyiségi jogok védelme:

Valamennyi az intézményben feladatot ellátó személynek a tevékenysége során tudomására jutott, a kiskorúak személyiségi jogait érintő adatok és tények kezelésére, továbbítására és nyilvánosságra hozatalára a személyes adatok védelméről szóló törvényben, továbbá a 235/1997.(XII.17.) Kormányrendeletben, foglaltakat minden körülmények között biztosítani kell.

Tevékenységeinek középpontjában azok a gyermekek, fiatalok és fiatal felnőttek állnak, akik esetében intézményes segítség szükséges a veszélyeztetettségük megelőzésére és megszüntetésére, a hiányzó szülői gondoskodás pótlására, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedésének segítésére.

A családjából bármely okból kikerült gyermek biztonságát, korához és szükségleteihez igazodó gondozását, nevelését, egészséges személyiségfejlődését kell szolgálni a jogi és szakmai normák betartásával és az intézményi lehetőségek keretében.

Minden tevékenységünkben és megnyilvánulásunkban figyelembe kell venni a gyermek mindenekfelett álló érdekét, törvényben elismert jogait.

Fontos, hogy az időlegesen gondjainkra bízott gyermeket (fiatalt) segítsük abban, hogy meggyőződve saját értékeiről megtanulja elfogadni, és becsülni önmagát és másokat. A sorrend: befogadni, elfogadni, együttműködést elérni, lehetőségeket biztosítani. Céltudatosan, körültekintően, módszeresen kell közelítenünk a gyermeket attól ami, ahhoz, ami lehetne, figyelemmel körülményeinek jobbá tételére, lehetőségeinek jobb kihasználására is.

A tudatos állampolgárrá nevelés viszont nem csak ismeretek és technikák átadásának folyamatáról szól, hanem legelőbb arról, hogy emberi tulajdonságainkban, jellemünkben és szemléletünkben is alkalmasak legyünk megfelelni e kor kihívásainak nevelői- gondozói minőségben és példaként szolgáló felnőtteként egyaránt.

Az intézmény fegyelme, dolgozóinak együttműködése, közös eredményei, az intézmény szervezettsége és egységes arculatának kialakítása segíti a dolgozókat, az együttműködő partnereket és a kliensek azonosulási képességét, a tevékenységünk társadalmi elismertségét, önbecsülésünk fenntartását.

A minőségi munka biztosításának első lépcsőfoka a lelkiismeretes mindennapi tevékenység. További követelmény, hogy a működés átlátható, leírható, elemezhető és visszaellenőrizhető legyen.

Az intézmény, formálódó PR és kommunikációs stratégiája biztosítja a közérdekű információk teljes körű nyilvánossá tételét és hozzáférhetőségét, egyben ügyel a személyiségi jogok, az adatvédelmi előírások, a hivatali titoktartás betartására és betartatására is.

Planéta Lakásotthon 8135 Dég, Szabadság tér 7. sz.

Kuckó Lakásotthon 8135 Dég, Széchenyi u. 13. sz.

Horizont Lakásotthon 8135 Dég, Bem u. 11. sz.

Fészek Lakásotthon 8132 Lepsény, Jókai u. 39. sz.

Az intézmény működésének feltételei, az ellátotti célcsoport sajátosságai az ellátási formák (Nevelőszülői hálózat és a Lakásotthoni szakmai egység) szakmai program fejezetében kerülnek részletes bemutatásra.

I.3. b) Személyi feltételek

Az intézmény élén intézményvezető áll, aki a fenntartóval szoros együttműködésben irányítja és ellenőrzi a szakmai feladatok ellátását. Az intézmény vezetője egyben a Nevelőszülői hálózat vezetői feladatai is ellátja. A Nevelőszülői hálózatban az intézményvezető irányítása mellett 2 csoportvezető végez koordinációs, irányító és segítő szakmai tevékenységet. A csoportvezetői feladatok mellett a jogszabályban meghatározott számú ellátott 50%-ának megfelelő mértékben tanácsadói feladatkört is betöltenek. A csoportvezetők egyike e mellett az intézményvezető helyettesítését is ellátja, annak távollétében. A tanácsadói létszám bővítésével az intézmény fenntartója biztosította a jogszabályban előírt létszámnorma megvalósítását, az egy fő tanácsadóra jutó ellátotti létszám tekintetében. A feladatellátást gyermekvédelmi ügyintéző, HR és gazdasági ügyintéző segíti. A fenntartó pszichológus státuszt biztosított a Nevelőszülői hálózat számára.

A lakásotthoni szakmai egység élén szakmai vezető áll. A szakmai egységben lakásotthon vezető/csoportvezető nevelők, gyermekvédelmi asszisztensek, gyermekfelügyelők, gyermekvédelmi ügyintéző, valamint pszichológus és fejlesztő pedagógus álláshelyek biztosítják a szakmai létszámot.

II. AZ INTÉZMÉNY MŰKÖDÉSÉNEK ALAPELVEI

Küldetésünk:

Alkotó módon, minden érdekelt féllel együttműködésben szervezni és eredményesen működtetni mindazon intézményes gyermekvédelmi szolgáltatást, amely a rászoruló gyermekek és családjaik védelmére, segítségére az elmúlt évszázad tapasztalatai, szellemi és anyagi erőforrásai révén létrejött.

Általános alapelveink:

Az intézmény működése során köteles az alábbi alapelvek betartására:

- a) Nyitottság elve: az intézmény nyitott intézmény, igénybevétele a hatályos gyermekvédelmi jogszabályokban, és a Házirendben foglaltakon kívül további feltételekhez nem köthető,
- b) Együttműködés elve: az intézmény együttműködik a gondozottakkal, azok vérszerinti hozzátartozóival, a fenntartóval, társszervekkel, hatóságokkal, civil szervezetekkel, valamint a települési önkormányzatokkal annak érdekében, hogy feladatát minél eredményesebben, az elhelyezett gyermekek javára lássa el,
- c) Egyenlő bánásmód elve: az intézményben elhelyezett valamennyi ellátott - nemre, származásra, felekezeti hovatartozásra, illetve világnézetre tekintet nélkül - egyenlő bánásmódban részesül.
- d) A gyermek mindenekfelett álló érdeke elve: a gyermek ügyeinek intézése és gondozása nevelése során az intézményben dolgozók a gyermek mindenekfelett álló érdekét figyelembe véve, törvényben elismert jogait biztosítva járnak el.

III. LELKIGONDOZÁS AZ INTÉZMÉNYBEN

A lelki vezető tevékenysége során szakmai kapcsolatban áll az intézményvezetővel, a területéhez tartozó nevelőszülő tanácsadókkal, az intézmény szakmai egység vezetőjével, pszichológusával és a lakásotthon vezetőikkel.

Az adott nevelőszülő családokkal, valamint a lakásotthonokkal egyeztetett időpontokban tart kapcsolatot, igazodva a család és a lakásotthon napirendjéhez, programjaihoz, jelentkező lelki problémákhoz.

A lelki vezető Jézus Krisztus evangéliumát közvetíti és jeleníti meg az intézmény dolgozói, nevelőszülői és gondozottjai között. Lelki- spirituális- egzisztenciális beszélgetéseket folytat a gondozott gyermekekkel, nevelőszülőkkal, intézményi dolgozókkal. Tevékenysége során a gyermekek kitartásának fejlesztésére törekszik. Segíti a gondozott gyermekeket az etnikai hovatartozásból fakadó hátrányok leküzdésében.

Amennyiben feladatának ellátásában elakadást, vagy ha a lakásotthonoknál, nevelőszülő családnál a velük való kapcsolata során olyan anomáliákat, problémát tapasztal, ami megítélése szerint a gondozott gyermekek és őket nevelők testi, lelki, szellemi fejlődését akadályozzák, veszélyeztetik, konzultál a szakmai kapcsolatokban megjelölt személyekkel.

IV. A GYERMEKVÉDELMI SZAKELLÁTÁSBAN RÉSZESÜLŐ GYERMEKEK BÁNTALMAZÁSSAL SZEMBENI VÉDELEMHEZ VALÓ JOGÁNAK ÉRVÉNYRE JUTTATÁSÁVAL KAPCSOLATOS FELADATOK:

A bántalmazással, vagy bántalmazás gyanújával érintett gyermekvédelmi szakellátásban részesülő gyermekkel kapcsolatos gyermekbántalmazási esetek kivizsgálása és kezelése, feladatok ellátása, intézkedések megtétele ügyében az Emberi Erőforrások Minisztere által, 2018. május 04. napján jóváhagyott, a Minisztérium honlapján közzétett intézményi, fenntartói és ágazati módszertani anyagban, valamint az alábbi Folyamatrend gyermekbántalmazás esetére elnevezésű iránymutatásban meghatározottak alapján járnak el az Intézmény adott feladatra kijelölt szakemberei.

FOLYAMATREND GYERMEKBÁNTALMAZÁS ESETÉRE (Készült a módszertani anyag alapján)

1. Észlelés, értesülés a bántalmazásról.
2. Az észlelő személy azonnal intézkedik, ha a bántalmazás a gondozási helyen történik. Súlyos, életveszélyes esetben az életmentés ügyében, mentőt, katasztrófavédelmet, rendőrséget szükség szerint értesíti.
3. Ha az észlelő személy, vagy a bántalmazásról értesülő személy beosztott dolgozó, vagy nevelőszülő, soron kívül telefonon értesíti a szakmai egység vezetőjét/ szakterületi vezetőjét! nevelőszülői hálózat szakmai vezetőjét. Ha a vezetője nem érhető el, akkor a csoportvezetők egyikét. Értesített vezető rendelkezik orvosi ellátás, látélet vétel, hatósági intézkedés (rendőrségi feljelentés megtétele ügyében.
4. A szakmai egység vezető, nevelőszülői tanácsadó soron kívül telefonon értesíti az intézmény vezetőjét, távolléte esetén az egyik csoportvezetőt.
5. Egyidejűleg fenti személyek értesítik a bántalmazással érintett gyermek gyámját, szülőjét. Kortárs bántalmazás esetén a bántalmazó gyámját is. Ha a gyám akadályozva van, a helyettes gyámot kell értesíteni.
6. A gyermekvédelmi gyám/helyettes gyermekvédelmi gyám értesíti a gyámhatóságot. Soron kívül felkeresi a gyermeket és részt vesz a meghallgatásán. Rendőrhatalósági intézkedést kezdeményez szükség esetén.
7. A szakmai egység vezető, nevelőszülői hálózat tanácsadója/csoportvezetője a gyám/helyettes gyám jelenlétében meghallgatást eszközöl a bántalmazott gyermek vonatkozásában. Gondoskodik a gyermek biztonságba helyezéséről.
8. Szükség esetén a gyám intézkedésével eltávolítja a bántalmazót, vagy a bántalmazottat más gondozási helyre szállítják. Ebben a gondozási hely/nevelőszülői hálózat működtetője együttműködik a gyámmal.
9. Az intézmény vezetője az észleléstől, vagy tudomására jutástól számított 8 órán belül telefonon, 24 órán belül írásban tájékoztatja a Fenntartói Iroda vezetőjét a bántalmazásról. A vezető távollétében a - helyettesítési feladatokat ellátó csoportvezető köteles intézkedni.

10. A szakmai egység vezető/nevelőszülői hálózat tanácsadója, csoportvezetője a módszertani anyag I. sz. melléklete szerinti adatlapon e-mailben lejelenti a gyermekbántalmazási esetet az intézmény vezetőjének. A vezető távollétében a csoportvezető részére.
11. Az intézmény vezetője, távollétében a csoportvezető az észleléstől/tudomásra jutástól számított 24 órán belül megküldi a Fenntartói Irodavezető részére és a gyermekjogi képviselőnek a módszertani anyag 1. sz. melléklete szerinti adatlapon a bántalmazás bejelentését a keletkezett mellékletekkel együtt. Rendelkezik további intézkedések megtételéről, így
- belső vizsgálat elrendeléséről,
 - esetmegbeszélés megtartásáról
 - pszichológiai megsegítésről
 - egyéb szükséges intézkedésről.
12. Belső vizsgálat elrendelése és lefolytatása minden gyermekbántalmazási ügyben kötelező feladata a működtető vezetőjének. A vizsgálat lefolytatására kijelölt személy a kijelöléstől számított 9 munkanapon belül lefolytatja a vizsgálatot a módszertani anyag 2. sz. melléklete szerinti tartalommal.
- A vizsgálatról a Módszertani Útmutató szerinti szerkezetben és tartalommal írásos jelentést készít, melyet legkésőbb a 9. munkanapon átad az intézmény vezetője, távollétében annak helyettese részére. Amennyiben a vizsgálatot nem tudja lezárni, külső, objektív tényezők miatt, úgy részjelentést készít és ad le a fenti határidőig, a melléklet tartalmára figyelemmel. A vizsgálatot ezen esetben legkésőbb a kijelöléstől számított 19. napon le kell zárni és a teljes jelentést a 19. napon le kell adni.
13. A belső vizsgálatról készített jelentést/részjelentést az intézmény vezetője, távollétében a csoportvezető legkésőbb az észleléstől számított 10 munkanapon belül megküldi a Fenntartói Iroda vezetőjének. Részjelentés esetén a teljes jelentést legkésőbb 20 munkanapon belül küldi meg.
14. A Fenntartó döntésétől függően további intézkedések megtétele.

V. NYILVÁNTARTÁS VEZETÉSE

Az intézmény titkársági feladatait is ellátó gyermekvédelmi ügyintézők, a csoportvezetők, tanácsadók és HR ügyintéző, valamint az intézményvezető feladata:

- az elhelyezett gyermekekről és az üres férőhelyekről, az otthont nyújtó ellátásban, átmeneti gondozásban utógondozói ellátásban részesülő gyermekek, fiatal felnőttek gondozási napjainak számáról nyilvántartás vezetése
- egyes nyilvántartásokról tájékoztatás adása, kérelemre
- egyes nyilvántartások adatairól rendszeres tájékoztatás a társszerv részére
- fenntartó számára az egyes ellátási formák ellátottai gondozási nap szerinti nyilvántartása
- forgalmi napló vezetése
- nevelőszülők nyilvántartásba vétele
- nevelőszülőnek jelentkezők nyilvántartásba vétele.

VI. HIVATALI IDŐN TÚL, ÜGYELETI SZOLGÁLAT MEGSZERVEZÉSE

Gondozottak elhelyezésével kapcsolatos ügyek, valamint egyéb rendkívüli események intézésére hivatali időn túl, telefonos ügyeletet tart az intézmény vezetője, akadályoztatása esetén a csoportvezetők.

VII. ÜGYIRATKEZELÉS, ÜGYVITELELLÁTÁS

Ügyiratkezelés, ügyvitelellátás az intézmény titkárságán, a gyermekvédelmi ügyintézők által, munkaköri leírásuk szerint.

VIII. ENGEDÉLY NÉLKÜLI ELTÁVOZÁS

A gondozási helyéről engedély nélkül eltávozott gyermeket - ha ismert, hogy hova távozott-a gondozási hely szakembere/nevelőszülője visszaviszi a gondozási helyére, ellenkező esetben megteszi a gyermek felkutatásához szükséges intézkedéseket a gyermekvédelmi gyám haladéktalan értesítése mellett, vele együttműködésben.

IX. PANASZJOG GYAKORLÁSA

Az ellátás nyújtó működtetőiénél (intézményvezető):

Elérhetőség: 8000 Székesfehérvár, Berényi u. 102. Tel: 06-30-106-1899

Intézmény Érdekképviselési Fórumánál:

Elérhetőség: 8000 Székesfehérvár, Berényi u. 102.

Gyermekjogi képviselőnél:

- Fekete Rita
06-20-489-9564
rita.fekete@ijsz.bm.gov.hu
Postacím: Integrált Jogvédelmi Szolgálat Közép-dunántúli Regionális Iroda
8000 Székesfehérvár, Horváth István u. 16-18.területe: Tolna megye, Fejér megyében
Enyingi, Sárbogárdi, Dunaújvárosi, Martonvásári járás
- dr. Zabolai Tímea
06-20-489-9565
timea.zabolai@ijsz.bm.gov.hu
területe: Veszprém megye, Fejér megyében Székesfehérvári, Móri, Bicskei, Gárdonyi járás
- dr. Berdár Valéria
06-20-489-9633
berdar.valeria@ijsz.bm.gov.hu
területe: Somogy megye

Szent István Görögkatolikus Gyermekvédelmi Központ fenntartójánál:

Kocsis Fülöp Érsek metropolita

52/870-560/158 mellék

4025 Debrecen, Petőfi tér 8.

Hajdúdorogi Főegyházmegye

Mottó: „Minden gyermek drága, mert mindegyikük Isten teremtménye.”

(Teréz anya)

X. A NEVELŐSZÜLŐI HÁLÓZAT SZAKMAI PROGRAMJA

X.1. A Nevelőszülői hálózat bemutatása

A Fejér megyében működő nevelőszülői hálózat több évtizedes múltra tekint vissza, már az 1960-as évek elején is működtek nevelőszülők a megyében. Az elköteleződés generációkon átívelt, napjainkra közel kétszáz nevelőszülői család nyújt a hálózat keretében teljes körű ellátást és utógondozói ellátást.

A nevelőszülői hivatás súlyát, fontosságát valamennyi fenntartó kiemelten kezelte. A nevelőszülők által nevelt és gondozott gyermekek száma a 2004-2015. közötti időszakban kétszeresére nőtt. Mára az állami gondoskodásban részesülő gyermekek 71%-a, mintegy 600 fő, nevelőszülői családokban nevelkedik Fejér megyében. Ez a fejlődés egy 2005-ben indított, tervszerű, folyamatos fejlesztőmunka eredménye. A férőhelybővítés sajnos, elsősorban nem a nevelőszülői családok számának emelkedése által valósult meg, sokkal inkább a férőhely bővítések révén.

A nevelőszülők a megye középső és déli részén élnek többnyire, az északi részen, amely a fővároshoz és az iparosodottabb környékhez tartozik, kevésbé vannak jelen. A nevelőszülők többsége kisvárosokban és falvakban él.

A hálózat működése lehetővé tette, hogy a 3 évalatti állami gondoskodásban részesülő gyermekek nevelőszülői családban nevelkedjenek. Ez alól kivételt csak a jogszabályban rögzített esetek jelentenek. Ugyancsak nevelőszülői családokban kerültek elhelyezésre a 12 év alatti gyermekek, kivéve a jogszabályban említett esetek fennállását, valamint a súlyos magatartási, beilleszkedési, pszichés tüneteket mutató gyermekeket.

A hálózat nevelőcsaládjaiban normál és különleges ellátási szükségletű gyermekek kerülnek elhelyezésre. Speciális nevelőszülő nincs, speciális ellátási szükségletű gyermek nevelésére, gondozására a nevelőszülői családok nem vállalkoznak.

Ugyanakkor megfigyelhető a különleges ellátási szükségletű gyermekek iránti tolerancia és nyitottság növekedése. Ennél fogva a nevelőszülői családokban nevelkedő, különleges ellátási szükségletű gyermekek száma folyamatos emelkedést mutat.

Az utóbbi években a hálózat bővítése kisebb léptéket mutat. Évente egy 60 órás képzést indított a működtető az új nevelőszülők számára, amellyel a természetes fogyást és férőhelycsökkenést kompenzálni lehetett. Több csoportban eredményesen elvégezték a működő nevelőszülők a KOP szerinti képzést, nevelőszülői szakképesítést szerezve.

A nevelőszülők többsége középfokú végzettséggel, szakképzettséggel rendelkezik. Többen közülük a foglalkoztatási jogviszony mellett munkaviszonyban állnak.

A megyén túl, a szomszédos megyék megyehatárhoz közeli településein is vannak a hálózat keretében működő nevelőszülők. Őket a hálózatban folyó szakmai munka, segítség, közösségépítés vonzotta ide.

A nevelőszülői hálózat működését évek óta nevelőszülői klub működtetése segítette, támogatta. Számos hagyománnyal rendelkezik a hálózat: közös programok, rendezvények, projektek kovácsolták össze a közösséget. Együtt ünnepeljük a farsangot, a gyermeknapot, az egyes ünnepkörökhöz közös programok kapcsolódnak. Az adventi időszak kiemelt eseménye a karácsonyváró ünnepség. Ezen túl számos kirándulás, pályázati program szolgálta a hálózat működését, a gyermekek és nevelőszülők jobblétét.

Tehetséggondozó program keretében egyházi és civil szervezetek támogatásából segíteni tudjuk tehetséges gyermekek tanulását, művészeti oktatását, nyelvtanulását.

A nevelőszülői hálózat elfogadó, befogadó társadalmi környezetben működik Fejér megyében. A társadalmi felelősségvállalás keretében számos civil és egyházi szervezet, gazdasági egység, önkormányzat nyújt támogatást a feladat ellátásához.

A Fejér megyében működő nevelőszülői hálózat 2021. március 31-ig része volt a Fejér Megyei Gyermekvédelmi Központ és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat otthont nyújtó gyermekvédelmi szakellátásának, azonban 2021. április 1. napjától új fenntartója a Hajdúdorogi Metropolitai Egyház, működését pedig a Szent István Görögkatolikus Gyermekvédelmi Központ intézmény keretén belül folytatja.

A hálózat működéséhez szükséges feltételeket a fenntartó biztosítja. Nevelőszülői tanácsadók, gyermekvédelmi ügyintézők, pszichológus, funkcionális szakemberek és szakmai vezető (aki egyben az intézmény vezetője is) segíti a szakmai munkát, szolgálja a gyermekeket és a nevelőszülői családokat.

X.1.1. Szervezeti jellemzők

A nevelőszülői hálózat székhelye megegyezik az intézmény székhelyével.

8000 Székesfehérvár, Berényi u. 102.

e-mail: gorkat.gyvk@szt.istvangyvk.hu

X.1.1. a) A Nevelőszülői hálózat szervezeti felépítése

Az intézmény, benne a Nevelőszülői hálózat szervezeti felépítését, a feladat és hatáskörök megosztását ezen Szakmai Program mellékletét képező Szervezeti és Működési Szabályzat tartalmazza.

A működés személyi feltételei

A hálózatban

működő nevelőszülők rendelkeznek a szükséges kompetenciákkal, ismeretekkel a feladatellátáshoz. Munkájukat szakképzett, gyakorlattal rendelkező nevelőszülői tanácsadók segítik.

A nevelőszülői hálózat egészének szakmai munkáját - hálózatvezetői feladatokat is ellátva - az intézményvezető irányítja.

Az intézményvezető munkáltatói és kötelezettségvállalási jogkörrel rendelkezik.

A Nevelőszülői hálózat szakfeladathoz tartozóan a szakmai munkakörben alkalmazott szakemberek az alábbiak:

Sorszám	Munkakör	Alkalmazotti létszám/fő
1.	Nevelőszülő	Működési engedély szerint
2.	Gyermekgondozó	gondozotti létszámhoz kötötten
1.	Intézményvezető és hálózatvezető	2
2.	Nevelőszülői tanácsadó	13
3.	Nevelőszülői tanácsadó és csoportvezető	2
4.	Gyermekvédelmi ügyintéző	2
5.	Pszichológus	1

A Nevelőszülői hálózat szakfeladat HR feladatait az intézmény HR ügyintézője, gazdasági jellegű feladatait a gazdasági ügyintéző és a fenntartó gazdasági szervezete látja el.

X.1.1. b) Kapcsolat- és együttműködési rendszerek meghatározása

A Gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi törvényben (továbbiakban Gyvt.) és végrehajtási rendeleteiben, továbbá az intézmény Szervezeti és

Működési Szabályzatában és a munkaköri leírásokban meghatározott feladat- és hatásköröket csak jól működő együttműködési és kapcsolatrendszerben lehet ellátni. Ezért a gyermek ügyében döntést hozni csak az ügyben érintett, minden érdekelt féllel való széleskörű információáramlás alapján lehet.

A nevelőszülői hálózat kapcsolatrendszerének kiépítése, biztosítása:

Belső: nevelőszülő, nevelőszülői tanácsadó - utógondozó.

Külső: lelki vezető, gyermekvédelmi gyám, gyermekvédelmi szakértői bizottság, elhelyezési csoport, pszichológus, illetékes járási gyámhatóságok, család- és gyermekjóléti központ, család- és gyermekjóléti szolgálatok, köznevelési intézmények, védőnői hálózat, rendőrség, egyéb humán szolgáltatást, illetve szakszolgáltatást végző intézmények (pl. nevelési tanácsadók, tanulási képességet vizsgáló bizottságok), társadalombiztosítási szervek, bíróság, ügyészség, hivatásos pártfogók.

A szakemberek között szakmai párbeszédnek kell kialakulni, a nevelőcsalád és a családban nevelkedő gondozottak megsegítése érdekében oly módon, hogy az érintett szakemberek ismerjék, és tiszteletben tartásuk egymás szakmai kompetenciahatárait.

A nevelőszülői hálózatban az alábbi kapcsolatrendszerben kötelező a folyamatos információáramlás, a jelentés és az együttműködés:

10. intézmény	→	gyámhatóság
11. nevelőszülői tanácsadó	→	elhelyezési csoport (szakmai vezető)
12. nevelőszülői tanácsadó	→	lelki vezető
13. nevelőszülő	→	lelki vezető
14. nevelőszülői tanácsadó	←→	óvoda, iskola
15. nevelőszülő	←→	óvoda, iskola

A nevelőszülői hálózatunkban működő nevelőszülői és szakdolgozói közösségben nagyon fontos, hogy a tagok között összhang és szoros együttműködés legyen. Az együttműködést elősegítő forma a team - munka.

Team-munka színterei intézményünkben:

- Csoportgyűlésekre vagy team-megbeszélésekre havonta egy alkalommal, illetve szükség szerint kerül sor az intézmény székhelyén, a nevelőszülői tanácsadók, a gyermekvédelmi ügyintéző részvételével és az intézményvezető irányításával. Ennek keretében kapnak tájékoztatást a változásokról, új feladatokról. Megbeszélésre kerülnek az aktuális problémák, konfliktusok. Fontos eleme a szakmai munka szervezése, tervezése.
- Esetmegbeszélések: A tanácsadói tevékenység tervezésével, az esetvezetéssel kapcsolatos problémák „teamben” való megbeszélése, ezáltal a team segítséget ad az adott probléma kreatív megoldásához, az esethozó személyes érzelmeinek megértéséhez. Célja a közös szakmai reflexió a segítői tevékenység folyamatára, új nézőpontokkal, új eszközökkel és módszerekkel gazdagít. Megtartása igény és szükség szerint. Résztvevők: intézményvezető, nevelőszülői tanácsadók, pszichológus, szükség szerint más szakember pl. gyermekvédelmi gyám.
- Esetkonferencia: Egy adott gyermek vagy nevelőcsalád ügyében tartott megbeszélés, amelybe a családot, és a családdal foglalkozó szakembereket is bevonjuk. Célja: több intézmény, szakember, érintett fél munkájának, tevékenységének összehangolása, az érintettekkel közös cél meghatározása, feladatok, irányok, kompetenciák tisztázása. Megtartása: szükség szerint.
- Szupervízió: Az intézményünk kiemelten fontosnak tartja a munkatársak lelki egészségvédelmét, mely a kiegészítés ellen hat. A szupervíziós alkalmak elsődleges

célja is ez. További hozadéka a szakmai személyiség és a szakmai kompetencia fejlesztése valamint a szakmai munka minőségbiztosításában is szerepe van. Megtartása: szükség szerint, de havonta legalább egyszer.

- Rekreatív napok, csapatépítő céllal: a munkahelyi team összetartásának erősítésére, ventillációs lehetőség biztosítására. Részvevők: nevelőszülői tanácsadók, gyermekvédelmi ügyintéző, intézményvezető. Megtartása: félévente.
- Nevelőszülői gyűlések, fórumok: Nevelőszülők tájékoztatása az aktualitásokról, törvényi és működési változásokról. Részvevők: intézményvezető, nevelőszülők, nevelőszülői tanácsadók.
- Nevelőszülői klub, önszervező csoport: Az intézményvezető irányításával, ellátási területenként 2-3 havonta kerülnek megtartásra. A foglalkozások kiscsoportos formában zajlanak és főként nevelési és pszichológiai problémák megoldására, valamint a nevelőszülői munka sajátosságaiból fakadó nehézségek, belső és külső konfliktusok megoldására, megvitatására irányulnak.

X.1.1. c) Az ellátási terület

Az ellátást Fejér megye területén nyújtjuk.

XI.1.1. d) Az ellátotti célcsoport és jellemzői

A Nevelőszülői családokban normál és különleges ellátási szükségletű, ideiglenes hatállyal elhelyezett, vagy nevelésbe vett gyermekek otthon nyújtó ellátását és utógondozói ellátását biztosítjuk. Speciális, vagy kettős szükségletű gyermeket a nevelőszülők nem tudnak befogadni, mert az ellátásukhoz szükséges speciális feltételekkel nem rendelkeznek. E miatt nem tudnák biztosítani a gyermek szükségletének megfelelő ellátását, ami sértené a gyermek jogát. A törvényi szabályozást szem előtt tartva, törekszünk biztosítani a 12 év alatti gyermekek nevelőszülői családokban való elhelyezését. Az ellátottak körében jelentős arányt képviselnek a különböző okok miatt különleges szükséglettel bíró gyermekek. Fejér megyében a 3 év alatti kiskorúak elhelyezését a súlyos egészségkárosodott, vagy fogyatékkal élő gyermekek kivételével hálózatunk nevelőcsaládjai biztosították.

Az ellátottak mindegyike halmozottan hátrányos helyzetű gyermek. Számos esetben traumatizálódtak, már az elhelyezésüket megelőzően, kudarcokkal, hátrányokkal, szocializációs deficitekkel rendelkeznek, egészségügyi problémákkal küzdenek. Közülük többen a korábbiakban elhanyagolást, bántalmazást szenvedtek el, tanulási, beilleszkedési és magatartási problémákkal küzdenek. Életkorukat tekintve 0-17 év közötti, ép, vagy tartós betegséggel élő személyek.

A nevelőszülői családokban elhelyezésre kerülő gyermekek az alábbi fő okok miatt kerülnek kiemelésre a családjukból:

- a szülők felelőtlen életvitele,
- a szülők általi elhanyagolás,
- a szülők általi bántalmazás,
- a szülők rossz egészségi és mentális állapota, szociális helyzete
- a gyermek egyéb veszélyeztetése (rossz társaság, stb.)
- gyermek önmagát veszélyeztető viselkedése.
-

X.1.1. e) Elhelyezési, tárgyi feltételek

Az elhelyezésre kerülő gyermekek számára a nevelőszülői családokban biztosítottak a jogszabály által előírt elhelyezési-tárgyi feltételek.

X.1.1. f) Feladataink

A hatályos jogszabályok alapján a nevelőszülői családokban biztosítjuk az ideiglenes hatállyal elhelyezett, a nevelésbe vett gyermek otthont nyújtó ellátását és utógondozói ellátását.

Az otthont nyújtó ellátás magában foglalja:

- a gyermek teljes körű ellátását, -
- a családi környezetébe történő visszahelyezését előkészítő, családi kapcsolatainak ápolását segítő családgondozást, vagy ha ez nem lehetséges, az örökbefogadásának elősegítését,

- a családjába történő visszailleszkedéshez, önálló életének megkezdéséhez szükséges utógondozást.

Különleges szükségletű ellátott esetén különleges ellátást biztosítunk a tartósan beteg, és a fogyatékos gyermek számára.

A teljes körű ellátás keretében a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi. ellátásáról, gondozásáról, neveléséről lakhatásáról gondoskodunk.

A nevelőszülői hálózat szervezése, fenntartása- és működtetése érdekében:

- a nevelőszülői hálózat működtetése a hatályban lévő jogszabályok szerint;
- a nevelőszülő alkalmassági vizsgálata, felülvizsgálata;
- a nevelőszülő kiválasztása a külön jogszabályokban rögzített szakmai követelmények figyelembevételével;
- a nevelőszülő felkészítése — képzéssel és továbbképzéssel — feladatellátásra;
- folyamatos segítése szakmai tanácsadással.

A nevelőszülői hálózatban lévő nevelőcsaládok saját háztartásukban biztosítják - az „Egyéni gondozási nevelési tervnek” megfelelően - a kihelyezett gyermekek ellátását, gondozását, nevelését.

A nevelőszülői hálózat szervezeti és működési rendjét a Szervezeti és Működési Szabályzat tartalmazza.

Ellátandó célcsoport: normál és különleges ellátási szükségletű, a hatóság által ideiglenes hatállyal elhelyezett kiskorú gyermekek, a gyámhivatal által nevelésbe vett gyermek, valamint az utógondozói ellátásra jogosult fiatal felnőtt.

X.1.1. g) Alapelvek

- a) A gyermekek ügyében érintett, és/vagy eljáró szervezetek és személyek, a gyermekek mindenképp álló érdekét figyelembe véve, a Gyvt.-ben elismert jogait biztosítva járnak el.

- b) Szakmai programunk egyik legfontosabb alapelve annak figyelembevétele, hogy minden gyermeknek joga van családban nevelkedni, s ha ez saját családjában nem lehetséges, számára a hiányzó szülői gondoskodást más családot pótló ellátás formájában kell biztosítani. A nevelőszülői hálózat ideiglenes elhelyezés lehetőségét is biztosítja a családjából azonnali intézkedés keretében kiemelt gyerekek számára.
- c) A családjából bármely okból kikerült gyermek otthont nyújtó ellátásának biztosítása nevelőszülői környezetben preferált, ha ez megfelel szükségleteinek, érdekével nem ütközik, illetve ha a nevelőszülő elhelyezése a róla készült gyermekvédelmi szakértői bizottsági szakvéleményben foglaltakkal összhangban van. A nevelésbe vett gyermek hazagondozásának vagy örökbeadásának megghiúsulása esetén a nevelőszülői elhelyezést kiemelten kell kezelni, mint tartós elhelyezést biztosító családot pótló elhelyezési formát.
- d) A gyermeknek joga van megismerni jogait, kötelezettségeit. A gyermek kapjon tájékoztatást jogai érvényesítésének lehetőségeiről, és a nevelőcsaládban illetve az oktatási intézményben elvárt kötelezettségeiről. Biztosítani kell azon jogát, hogy az őt érintő ügyekben a Gyvt.-ben meghatározott fórumoknál panasszal élhessen. A gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő gyermekek jogainak védelmét a gyermekjogi képviselő látja el, akinek elérhetőségéről tájékoztatni kell mind a nevelőszülőt, mind a gondozásában élő gyermeket, fiatalt. A gyermeki jogok védelmét szolgálja továbbá az Érdekképviselői Fórum.
- e) A testvérek együttes elhelyezését biztosítani kell. Ettől csak nagyon indokolt esetben, a gyermek mindenkifelett álló érdekében lehet eltérni. Az erre okot adó körülmény tisztázandó. Az ez irányú döntés meghozatalának alátámasztása csak adekvát szakvéleményen (pszichológiai vélemény, szakvélemény, szakértői bizottsági szakvélemény) alapulhat. Amennyiben a testvérek együttes elhelyezése indokoltan nem lehetséges, biztosítani kell a rendszeres kapcsolattartásukat, amelyben a nevelőszülő aktívan közreműködik.
- f) Az eltérő értelmi képességük okán különleges ellátási igényű gyermekek és fiatalok gondozási-nevelési feladatainak ellátása, szükségleteik kielégítése, állandóságot nyújtó környezet biztosítása csak gondozási helyük körütekintő megválasztásával érhető el.

A nevelőszülői hálózat biztosítja a tartósan beteg, a fogyatékos és a kora miatt különleges ellátási szükségletű gyerekek integrált nevelését.

Utóbbi egy pontban a működtető hozzájárulása szükséges a gyermekek elhelyezéséhez, mivel az ilyen problémákkal küszködő gyermekek gondozása, nevelése többlet szaksegítséget igényel a nevelőszülő számára.

- g) A gyermek nevelőszülőnél történő elhelyezése ügyében a vérszerinti szülőt nyilatkoztatni kell. Azonban a gyermek nevelőszülőnél elhelyezhető akkor is, ha ezt a szülő nem kéri, vagy nem adta beleegyezését, de az a gyermek mindenek felett álló érdekével megegyezik, és az illetékes gyámhatóság a gyermek gondozási helyéül nevelőszülő háztartását jelöli ki.
- h) A gyermek gondozási helyének kijelölését és megválasztását alaposan és körültekintően kell megvalósítani, hogy az a gyermek érdekét, és környezetének állandóságát is biztosítsa egyben. Az elhelyezés tervezése személyiségének, családi hátterének, környezetének figyelembevételével érvényesüljön (fokozatosság és folytonosság elve).
- i) Az elhelyezéskor szem előtt kell tartani továbbá a gyermek szükségleteinek, élethelyzetének, eredeti társadalmi környezetének megfelelő elhelyezés elvét, ideértve a gyermek és vérszerinti családja vallási meggyőződését, a nemzeti- etnikai hovatartozását.
- j) A nevelőszülői hálózatban dolgozó szakemberek minden segítséget adjanak meg ahhoz, hogy a gyermekek visszakerülhessenek saját családjukba. A szakembereknek és a nevelőszülőknek mindent meg kell tenniük azért, hogy a vérszerinti szülő és a gyermek között ne szakadjon meg a rendszeres kapcsolattartás, illetve segíteni kell a rosszul működő kapcsolattartások javítását. A kapcsolattartás gyámhatósági határozat alapján, a nevelőszülők aktív bevonásával történik.
- k) A nevelőszülői hálózatban dolgozók a gondozási-nevelési munka során tudásuk legjavát adva, magas szakmai színvonalon kötelesek eljárni, melyben az egyéni és intézményi felelősség egyaránt megjelenik, a felelősségi szintek pontos megjelölésével (professzionális elve). A nevelőszülői hálózatban működő nevelőszülők minden erőfeszítést tegyenek meg a teljes körű ellátással szemben támasztott elvárások teljesítésére, hogy az ellátás és a szolgáltatás nyújtása a

gyermek számára megfelelő időben, minőségben és hatékonysággal történjen, és megfeleljen a működtető által szabott elfogadható követelményeknek.

- l) A gyermek érdekében az egyéni gondozási —nevelési tervben megjelölt szakemberek kötelesek együttműködni. A nevelőszülők fontos feladata a náluk nevelkedő gyermekek önálló életre való felkészítése. Ez tudatosan, folyamatosan és mindig a gyermek életkorának megfelelően történjen.
- m) A szakmai munka során tilos mindennemű diszkrimináció.

Ezen alapelvek a nevelőszülői ellátásban az összes érintett vonatkozásában az ellátás minden szintjén jelen vannak, és a konkrét munkafolyamatban feladatokon és felelősökön keresztül valósulnak meg.

X.2. A Hálózat működésével összefüggő célok

- 1) A nevelőszülői hálózat szervezésével, folyamatos fejlesztésével elérendő, hogy minél több családjából kiemelt gyermek számára elérhető legyen a családi környezetben nevelés lehetősége a Gyvt szabályainak, valamint a felhatalmazása alapján alkotott rendeleteknek megfelelően.
- 2) Az arra alkalmas családok felkészítésével a nevelőszülői hálózatban bármely nemű, életkorú és személyiségállapotú és bármely szükséglettel bíró gyermek számára biztosítható legyen a teljes körű ellátás az ideiglenes hatályú elhelyezés és a nevelésbe vétel folyamán.
- 3) A felkészítést követően a nevelőszülők folyamatos képzésével, továbbképzésével, a részükre biztosított tanácsadással valósul meg a gyermekek biztonságos, szakszerű nevelésének, fejlődésének elősegítése. A gyermekek vér szerinti családjával való rendszeres kapcsolattartás koordinálása az élő kapcsolattartások számának növelése, illetve végső célként a hazagondozások elősegítése érdekében.
- 4) A nevelőszülőnél történő elhelyezés célja, az ideiglenes hatályal elhelyezett és a nevelésbe vett gyermekek részére otthonnyújtó ellátás biztosítása, mely magába foglalja a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 76-84. §-ai szerinti ellátást, gondozást, nevelést.

Továbbá biztosítandó:

- A nevelésbe vett, valamint ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek számára testi, érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődését, nevelését elősegítő, szükségleteihez igazodó, családpótló gondoskodás biztosítása.
- A gyámhatóság, vagy egyéb beutaló szerv által a nevelőszülőhöz helyezett gyermek egyéni gondozási, egészségügyi, tanulmányi, mentálhigiénés szükségleteinek kielégítése.
- A nevelőcsaládban, mint elsődleges közegben a gyermek zavartalan szocializációjának biztosítása, a szocializációs zavarok kiküszöbölése.
- A közösségi beilleszkedés kedvező viselkedésmintáinak, a családi élet értékrendjének elsajátítása.
- A nevelt gyermek harmonikus személyiségfejlődésének biztosítása úgy, hogy a nevelésben autonómia igénye, személyiségjogainak tiszteletben tartása érvényesülhessen.
- Segítse elő a nevelőcsalád a gyermek kiemelkedő képességeinek kibontakozását, tehetséggondozását, szükség esetén biztosítsa az egyes elmaradt készségterületek fejlesztését, korrekcióját.
- A nevelőcsaládban élő gyermek ismerje származását, megőrizhesse kisebbségi önazonosságát, etnikai hovatartozását, gyakorolhassa vallását, ápolhassa hagyományait.
- A nevelőcsalád segítse elő a gyermek kapcsolattartását (amennyiben azt a gyámhivatal, vagy a bíróság nem korlátozta) vér szerinti szüleivel, testvéreivel és a gyermekhez érzelmileg közel álló hozzátartozóival. A kapcsolattartás biztosítása a nevelőszülő kiemelkedően fontos feladata, hiszen a családi gyökerek megőrzése a gyermek identitásának, érzelmi biztonságának, valamint egészséges fejlődésének szempontjából egyaránt nélkülözhetetlen.
- A nevelőcsalád segítse elő a gyermek sorsának tartós, biztonságos rendeződését, elsősorban a saját családjába való visszatérést, ha ez nem lehetséges, az örökbefogadást, illetve más gondozási helyre történő távozását. Fontos törekvésünk, hogy a gyermekek csak a feltétlenül szükséges időt töltsék gyermekvédelmi gondoskodásban, így a

hazagondozásra - az alapellátással való szoros együttműködésben - nagy hangsúlyt fektetünk.

- A nevelőszülő támogassa a gyermek számára kedvező társas és kortárskapcsolatok kialakítását, elősegítve a gyermek társadalmi beilleszkedését.
- A nevelőszülő támogassa az önálló életkezdést megalapozó utógondozói ellátás előkészítését, valamint az utógondozást.
- A felnőttkor eléréséig a nevelőcsaládban élő gyermek elsajátíthasson olyan készségeket, képességeket, amelyek őt az önálló életvitelre alkalmassá teszik, és ehhez a nevelőszülőtől kapjon megfelelő támogatást.

5) Cél, hogy az egyéni elhelyezési tervben foglaltak, és a gondozási-nevelési tervben megfogalmazott feladatok végrehajtásra kerüljenek, megvalósuljanak.

6) A komplex gondozás területi elvek alapján szerveződve rendezi a nevelőszülőcsaládok és az ott nevelkedő gyermekek mellé a tanácsadói munkát végző kollégát.

7) Személyi feltételek biztosítása: Az alkalmas munkatárs, érző és értő lelkű felnőtt, kreatív, rugalmas, és hiteles személyiség; következetesen viselkedik, és modellt nyújt az elvárt magatartást illetően. A gyermekekkel, a fiatalokkal való munkában kívánatos, hogy értsen a gyermekek, a fiatalok nyelvén, tisztelje őket, kultúrájukat, jogukat, tudjon bizalommal és méltósággal viszonyulni hozzájuk. Rendelkezzen továbbá a gyermek feltétel nélküli elfogadásának képességével, előítélet-mentes legyen, empátiával tudjon a gyermek felé fordulni és viselkedésében a kongruencia meghatározó legyen. Önismerete, önreflexiós képessége által tisztában van saját erősségeivel, valamint gyengeségeivel. Jó elméleti felkészültséggel bír, és a folyamatos önképzés igénye jellemzi.

A szakmai alkalmasság további szempontjai:

- egyéni érzelmi motiváltság
- harmonikus, kiegyensúlyozott személyiség
- problémaérzékenység
- szociális érettség
- együttműködésre való alkalmasság
- önállóság, döntésképeség
- tanácsadásra való alkalmasság

- csoportban rejlő szakmai erő felismerésének képessége.

X.3. Az ellátás igénybevételének módja

A Gyvt. 55.S-a meghatározza, hogy a nevelőszülő - egyéni gondozási-nevelési terv alapján - a saját háztartásában nyújt teljes körű ellátást az ideiglenes hatállyal elhelyezett, a nevelésbe vett gyermeknek. A gyermekvédelmi szakellátások igénybevétele, a nevelőszülőnél történő elhelyezés hatósági határozat alapján történik, a nevelésbe vétel megszűnését követően az utógondozói ellátást a fiatal felnőtt kérelme alapján a gyámhatóság rendeli el.

X.4. Az intézmény szolgáltatásairól, a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyról és tevékenységről szóló tájékoztatás helyi módja

Az intézmény elérhetőségei: székhelyén személyesen a munkatársak közreműködésével, a gorkat.gyvk@sz.t.istvangyvk.hu e-mail címen, valamint a Hajdúdorogi Metropolitai Egyház www.hd.gorogkatolikus.hu portál nyilvános honlapján, az intézmények között nevesítve nyújt tájékoztatást a működéséről, a legfontosabb adatok feltüntetésével. Az intézmény működését képekkel illusztrálva, tájékoztató jelleggel prospektus kiadványok is szemléltetik. A nevelőszülői tanácsadók szintén felvilágosítást nyújtanak az érdeklődőknek a nevelőszülői hálózat működéséről, szolgáltatásairól, a nevelőszülővé válás feltételeiről.

X.5. A nevelőszülői tanácsadás, utógondozás, mint komplex tevékenység

X 5.1. Dokumentumok

X.5.1.1 Átíró tömb- tanácsadás tapasztalatai

A nevelőszülői tanácsadó látogatása során, a helyszínen írásos feljegyzést kell, hogy készítsen, melyben rögzíti a legfontosabb információkat a teljes körű ellátásról:

- Oktatás, nevelés
- A gyermekről készült szakvéleményekben javasoltak betartása
- Szabadidő: szervezett, kötetlen eltöltése
- Egészségügyi szükséglet: orvosi kezelés, ellátás, pszichiátria, terápiák, fejlesztések stb.
- Zsebpénz
- Kapcsolattartás megvalósulása, észrevétele
- Ellátási igényben bekövetkezett változás
- A gyermek megfelelő mennyiségű és minőségű ruházattal való ellátottságának szűrőpróbaszerű ellenőrzése során tapasztaltakat.

A feljegyzés tartalmazza a látogatás dátumát, a nevelőszülő nevét, a látogatott gyermek(ek) nevét, a látogatást végző szakember nevét, a feladatokat, célokat a gondozással, neveléssel kapcsolatosan. Tartalmazza, hogy a nevelőszülő mely területen igényelt segítséget, a tanácsadó javaslatait, ajánlását. A visszacsatolást az előző látogatáskor rögzítettek, a változásokra, eredményre, esetleg kudarckokra. A dokumentumban rögzítetteket a nevelőszülő írja alá. Ha nem ért egyet a leírtakkal, azt írásban odajegyezheti.

X.5.1.2. Munkanapló

A nevelőszülői tanácsadó munkanaplót vezet, amely röviden tartalmazza, mely napon, hol tett látogatást. A munkanaplót az intézményvezető havonként ellenőrzi, az ellenőrzést aláírásával igazolja.

X.5.1.3. Gyermekünk védelmében informatikai rendszer

Gyermekünk védelmében elnevezésű informatikai rendszer használatával teljesíti az adatrögzítési, adatszolgáltatási feladatokat.

X.5.1.4. Írásos vélemények, összefoglalók

Készülhetnek gyámhatósági felkérésre, gyermekvédelmi szakértő bizottság, nevelőszülői szakmai egység vezető illetve a gyermekvédelmi rendszer egyéb szereplőinek kérésére.

X.5.1.5. Havi létszámjelentés

Jelentést készít a tanácsadói körzetébe tartozó gyermekekről, utógondozói ellátott fiatal felnőttekről, különleges szükségletű gyerekekről (külön oldalon), a ki-és belépők figyelembe vételével. (gondozási napok, változásjelentés). A gondozási napokat az aktuális hónap első munkanapjára elkészíti a tanácsadó. A változásjelentést, pedig a változást követően napon, de mindig az aktuális hónapon belül leadja. Amennyiben ennek akadály merül fel (határozat hiánya), azt jelzi szakmai egységvezetőjének és a változás nyilvántartásáért felelős munkatársnak.

X.5.1.6. Környezettanulmány

Az új jelentkezők körülményeinek feltárására, a működő nevelőszülők alkalmassági felülvizsgálatához, valamint az életkörülményekben beállt változásokhoz (lakásbővítés, költözés).

X.5.1.7. Feljegyzések, jegyzőkönyvek

A szakmai munka során történő konzultációk, esetmegbeszélések rögzítése, például gyermekvédelmi gyámmal, pedagógussal, család- és gyermekjóléti szolgálattal, szakmai egységvezetővel.

Ha a nevelőszülői tanácsadó 15 napot meghaladóan adja le a nevelőszülővel kötött kiegészítő megállapodását vagy a fiatal felnőttel kötött megállapodást az utógondozói ellátással kapcsolatban, úgy annak okáról minden esetben írásbeli feljegyzést készít, melyet átad a szakmai egységvezetőnek, majd beteszi az érintett aktájába.

A feljegyzések emlékeztetőül is szolgálhatnak.

X.5.1.8. Nyomtatványok

Nevelőszülővel, fiatal felnőttel kötött megállapodások, javaslatok, tájékoztatások.

Felülvizsgálathoz szükséges nyomtatványok (orvosi, pedagógiai jellemzés megkérése, fedőlap).

Változásokkal kapcsolatos adatlapok, stb.

Egy példány mindig az érintett gyermek, fiatal felnőtt vagy nevelőszülő aktájába kerül, illetve az érintett szakember számára kerül átadásra.

X.5.1.9. Nevelőszülői alkalmasság vizsgálata, felülvizsgálata

A nevelőszülői alkalmasság feltételeit, a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony és a helyettes szülői jogviszony egyes kérdéseiről szóló 513/2013. (XII. 29.) Korm. rendeletben foglaltak határozzák meg.

1. A hálózat fejlesztése érdekében a nevelőszülői tevékenység minél szélesebb körben történő népszerűsítése történik (pl: toborzás útján, helyi média által). Ennek része a jelentkezők megfelelő tájékoztatása a tanfolyam megkezdése előtt a nevelőszülővé válásról, feltételeiről, magáról a feladatról, alkalmasságuk (egészségügyi és környezeti feltételek terén), pszichés státuszuk vizsgálatáról. A nevelőszülők kiválasztása során a Gyvt. 54.-55. §-a és az 513/2013. (XII. 29.) Korm. rendelet 2.§-a az irányadók.

A hálózat fejlesztésére, a nevelőszülői hivatás népszerűsítésére az intézmény a fenntartóval együttműködve külön programot dolgoz ki. Ebben kerülnek bemutatásra a hálózat építésének folyamatai, módszerei.

Nevelőszülő az a személy lehet, aki (Gyvt. 54. § (1) bekezdés):

- a) huszonnegyedik életévét betöltötte,
- b) nem áll cselekvőképességet érintő gondnokság és támogatott döntéshozatal hatálya alatt,
- c) büntetlen előéletű,
- d) a gondozásába helyezett gyermeknél legalább tizennyolc, de legfeljebb ötven évvel idősebb,
- e) személyisége, egészségi állapota és körülményei alapján alkalmas a nála elhelyezett gyermek kiegyensúlyozott fejlődésének biztosítására és a családjába

történő visszakerülésének vagy örökbefogadásának támogatására, valamint a gyermek, fiatal felnőtt életkori szükségleteiből adódó feladatoknak az ellátására,
f) megfelel a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony egyes kérdéseit szabályozó kormányrendeletben meghatározott képesítési előírásoknak.

(2) Az (1) bekezdés d) pontjában meghatározott korkülönbségre és az (l) bekezdés f) pontjában meghatározott képzés elvégzésére vonatkozó rendelkezéstől — a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony egyes kérdéseit szabályozó kormányrendeletben foglaltak szerint — a gyermek érdekében kivételesen el lehet térni.

(3) Speciális nevelőszülő az a nevelőszülő, aki — a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony egyes kérdéseit szabályozó kormányrendeletben foglaltak alapján — alkalmas a nála elhelyezett súlyos pszichés vagy súlyos disszociális tüneteket mutató, vagy pszichoaktív szert használó, speciális ellátást igénylő gyermek kiegyensúlyozott nevelésének biztosítására.

(4) Különleges nevelőszülő az a nevelőszülő, aki — a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony egyes kérdéseit szabályozó kormányrendeletben foglaltak alapján — alkalmas a nála elhelyezett tartósan beteg, fogyatékos vagy három év alatti különleges ellátást igénylő gyermek kiegyensúlyozott nevelésének biztosítására.

2. A nevelőszülőnek jelentkező személy az alkalmassága vizsgálata körében nyilatkozik arról, hogy korábban állt-e már más működtetővel nevelőszülői, hivatásos nevelőszülői vagy nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban. A működtető az előző működtetőjétől szakmai véleményt kér a nevelőszülőnek a gyermekekkel szemben tanúsított magatartásáról, bánásmódjáról, a gyermekek gyermekvédelmi gyámjával, szükség esetén vér szerinti családjával, a nevelési —oktatási intézményével, az egészségügyi ellátást nyújtóval és a működtetővel való együttműködéséről, valamint a nevelőszülő jogviszonya megszűnésének vagy megszüntetésének okáról. (Gyvt 66/B§(8))

3. A nevelőszülői tevékenység vállalására az intézménynél személyesen vagy írásban lehet jelentkezni. Jelentkezni lehet továbbá a jelentkező lakhelye szerint illetékes nevelőszülő tanácsadónál, illetve a lakhelye szerint illetékes gyámhatóságnál. A jelentkezést követően azonnal, legkésőbb 30 napon belül a jelentkező a számára

szükséges tájékoztatást az eljárás menetéről szóban vagy írásban megkapja. A tájékoztatást követően a jelentkező "adatlapot" tölt ki. Ezután az intézményvezető nyilvántartásba veszi az új jelentkezőt, amiről értesítést is küld.

4. A lakhely szerint illetékes nevelőszülői tanácsadó 30 napon belül környezettanulmányt készít, s azt a jelentkezők legmagasabb iskolai végzettségét igazoló bizonyítvány másolatával, valamint az egy hónapnál nem régebbi orvosi alkalmassági és jövedelemigazolással együtt az intézményvezetőnek átadja.
5. Ha a környezetre, életvitelre, egészségi állapotra és jövedelmi viszonyokra vonatkozó tényfeltárás alapján már egyértelműen kiderül, hogy nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony létesítésére nincs lehetőség, az intézményvezetője erről a jelentkezőt írásban értesíti 15 napon belül. Az értesítésben meg kell jelölni az elutasítás konkrét indokát.
6. A képesítés megszerzése előtt a jelentkezők pszichológiai alkalmassági vizsgálatára kerül sor. Szükség esetén más szakvizsgálatokra is sor kerülhet, ha az egészségügyi vagy más dokumentációk és információk alapján az alkalmasság megkérdőjelezhető.
A nevelőszülőkről elkészült pszichológiai véleményt csak a vizsgálatot elvégző pszichológus ismertetheti a nevelőszülővel.
7. A nevelőszülői feladatra nem alkalmas személyt az intézményvezető írásban értesíti. A döntést meg kell indokolnia. Ha a működtető arról tájékoztatja a nevelőszülőnek jelentkező személyt vagy a nevelőszülőt, hogy pszichológiai szempontból nem tartja alkalmasnak a nevelőszülői feladat ellátására, a nevelőszülő az Országos Gyermekvédelmi Szakértői Bizottságnál kérelmezheti pszichológiai alkalmasságának ismételt vizsgálatát. A pszichológiai alkalmasság ismételt vizsgálatának költségei a nevelőszülőt terhelik.
A pszichológiai alkalmasság ismételt vizsgálatát az Országos Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság felkérésére két, az Országos Gyermekvédelmi Szakértői Névjegyzék „Gyermekek, illetve a gyámhatósági eljárásban érintett személyek személyiségvizsgálata” szakterületére felvett pszichológus szakértő végzi. A működtető a pszichológus szakértők írásbeli véleményének figyelembevételével ismételten dönt az alkalmasságról, amelynek eredményéről írásban értesíti a nevelőszülőnek jelentkező személyt vagy a nevelőszülőt.

8. A nevelőszülői feladatra alkalmas, a jogszabályban előírt feltételeknek megfelelő személyt az intézmény nyilvántartásba veszi.

Az érvényes jelentkezést követően, a nevelőszülőnek jelentkező a jogszabályban kötelezően előírt felkészítésen vesz részt.

9. A működtető nem kötelezhető arra, hogy a megfelelő végzettséggel rendelkező személlyel foglalkoztatási jogviszonyt hozzon létre.

10. Az alkalmassági eljáráshoz tartozó információk, szakvélemények, dokumentációk esetében az adatvédelem betartásával, és a személyiséggel tiszteletben tartásával kell eljárni. Ezekről csak az érintett személy tudtával és beleegyezésével adható felvilágosítás.

A nevelőszülők szakmai alkalmasságának háromévenkénti felülvizsgálatát a módszertani intézmény ajánlásai alapján végezzük. A háromévenkénti felülvizsgálat szervezése az intézményvezető feladata.

A felülvizsgálat menete:

1. Az aktuális felülvizsgálatokról az intézményvezető értesíti az illetékes nevelőszülői tanácsadót és a nevelőszülőt.
2. A nevelőszülői tanácsadó feladatai:
 - elkészíti a környezettanulmányt,
 - kitölti a felülvizsgálati nyomtatványt,
 - leadja a pszichológiai vizsgálatkérő lapot,
 - továbbítja a nevelőszülőnek az orvosi (szakorvosi) igazolásokat, majd összegyűjti azokat.
3. Amennyiben minden érintett féltől (nevelőszülői tanácsadó, pszichológus, gyermekvédelmi gyám, nevelőszülő - orvosi igazolások) megérkeznek a felülvizsgálati anyagok, a nevelőszülői tanácsadó egy összefoglalót ír a felülvizsgálatról, melyben kiemeli a nevelőszülő erősségeit és fejlesztendő területeit, valamint kijelöli a szükséges feladatokat.
4. Az intézményvezető írásban kiértékelte az érintett nevelőszülőt a felülvizsgálat eredményéről. A nevelőszülőnek az intézményvezetővel történő időpont egyeztetés után lehetősége van személyesen is megismernie a felülvizsgálati anyagot, valamint a következő felülvizsgálat időpontjáról felvilágosítást kérni.

5. A felülvizsgálatban megfogalmazott feladatok és teendők végrehajtásáért és ellenőrzéséért a nevelőszülői tanácsadó a felelős.
6. A nevelőszülőt a működtető személyesen tájékoztatja az eljárás okáról és menetéről, majd a vizsgálat lezárását követően annak eredményéről, a megoldandó feladatokról a szükséges intézkedésekről.
7. Amennyiben a vizsgálat során olyan javaslat születik, amely a nevelőszülő foglalkoztatási jogviszonyát vagy férőhelyeinek számát érinti, az intézményvezető intézkedik a javaslat végrehajtásáról.

A jogszabályokban meghatározottak szerint sor kerülhet a nevelőszülő szakmai alkalmasságának rendkívüli felülvizsgálatára is.

A nevelőszülő alkalmasságának rendkívüli felülvizsgálatát kezdeményezi — amennyiben az 513/2013. (XII.29.) Korm. rendelet 6.§ (2) bekezdés szerinti esetek közül bármelyik szükségessé teszi - a működtetőnél a nevelőszülői tanácsadó, a gyermekvédelmi gyám, a megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság vezetője, a TEGYESZ vezetője és a gyámhatóság. A rendkívüli alkalmassági vizsgálatot az előbbieken említett jelzések alapján az intézményvezető rendelheti el. A vizsgálat előkészítésében az intézmény szakemberei vesznek részt, szükség esetén egyéb szakemberek bevonásával.

A vizsgálatban résztvevő bizottsági tagok:

- intézményvezető
- nevelőszülői tanácsadó
- pszichológus

A bizottsági tagok egy esetmegbeszélés keretében - a rendelkezésükre álló, és az eljárás során beszerzett iratok alapján, különösen az ellátott gyermek óvodája, iskolája, háziorvosa, védőnője, a nevelőszülő háziorvosa, a gyermekvédelmi gyám és a nevelőszülői tanácsadó által rendelkezésre bocsátott iratok alapján - döntenek a felülvizsgálat eredményéről, a családdal kapcsolatos további feladatokról és a megsegítés módjairól, melyeket határidőkkel és felelősökkel megjelölve írásban rögzítenek. A nevelőszülőt az intézményvezető szóban tájékoztatja a felülvizsgálat eredményéről, melyről írásbeli feljegyzés készül.

A nevelőszülőt az eljárás során megilleti jogainak biztosítása, a tisztességes és körültekintő bánásmód.

X.6. Nevelőszülői jogviszony létesítése

3.1. Nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyra irányuló keret-megállapodás csak azzal a nevelőszülővel köthető, aki a törvényi előírásoknak megfelel (Gyvt. 54. §).

Amennyiben a nevelőszülő a megfelelő képzettséggel rendelkezik és alkalmassága megállapításra került, a működtető kéri - a fenntartón keresztül - a nevelőszülő szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzését a Fejér Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztályánál.

3.2. A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony létrejötte Gyvt. 66/B. §:

A működtető és a nevelőszülő a köztük létrejövő nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony általános kérdéseiről - a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony egyes kérdéseit szabályozó kormányrendelet szerinti tartalommal, 513/2013. (XII.29.) Korm. rendelet - írásbeli keretmegállapodást köt. Az adott gyermek, fiatal felnőtt befogadásáról - a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony egyes kérdéseit szabályozó kormányrendelet szerinti tartalommal - a működtető és a nevelőszülő kiegészítő megállapodást köt.

A keret-megállapodást és a kiegészítő megállapodást a működtető és a nevelőszülő közös megegyezéssel módosíthatják. A keret-megállapodás és a kiegészítő megállapodás módosítására a megkötésére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony az írásbeli keret-megállapodás alapján attól az időponttól jön létre, amelytől kezdve a gyámhatóság a határozatában a gyermek gondozási helyeként a nevelőszülő háztartását határozta meg.

A nevelőszülő nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonya mellett — a működtetővel kötött megállapodásban foglaltak szerint — időkorlátozás nélkül folytathat a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény 4.§ d) pontjában meghatározott keresőtevékenységet, feltéve, hogy az a nála elhelyezett gyermek, fiatal felnőtt ellátását nem veszélyezteti.

A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyból fakadó kötelezettségek teljesítése nem érinti a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony mellett létesített, munkavégzésre irányuló jogviszony munkaidejét.

A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony határozatlan időre jön létre. Kivételesen - helyettesítés vagy egyéb méltányolható ok esetén a jogviszony határozott időre is létesíthető. A határozott idejű nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyra az Mt. 192. § (1), (2) és (4) bekezdését alkalmazni kell.

Házasságban vagy élettársi kapcsolatban élő személy nevelőszülőként csak akkor foglalkoztatható, ha a nevelőszülői tevékenység végzéséhez házastársa, élettársa írásban hozzájárul.

3.3. A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony megszűnése, megszüntetése és szüneteltetése Gyvt. 66/D §:

A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony megszűnik:

- a) a nevelőszülő halálával,
- b) a működtető jogutód nélküli megszűnésével,
- c) a határozott idő lejártával, vagy
- d) ha a nevelőszülő gondozásából valamennyi gyermek, fiatal felnőtt kikerült és a gyámhatóság az ezt követő három hónapon belül újabb gyermeket, fiatal felnőttet nem helyezett el a gondozásában, kivéve, ha erre a nevelőszülő részéről táppénz vagy fizetés nélküli szabadság igénybevétele miatt került sor.

A d) pontban meghatározott időtartam a gyermeknek, a fiatal felnőttnek a nevelőszülő gondozásából való kikerülését követő naptól kezdődik abban az esetben is, ha a nevelőszülőt az egyes gyámi feladatok ellátására a gyámhatóság gyámként kirendelte.

A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony megszüntethető

- a) **a felek közös megegyezésével,**
- b) **felmondással vagy**
- c) **azonnali hatályú felmondással.**

A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony megszüntetésének közös megegyezéssel történő kezdeményezéséről a gyámhatóságot értesíteni kell. Ilyen esetben a jogviszony a megszüntetés kezdeményezésétől számított legalább harminc, legfeljebb hatvan nap elteltével szüntethető meg.

A nevelőszülő a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyt hatvannapos felmondási idővel indokolás nélkül írásban felmondhatja. A működtető indokolt esetben a felmondási idő alatt felmentheti a nevelőszülőt a munkavégzés alól, ha az nem ellentétes a nála elhelyezett gyermek érdekeivel.

A működtető a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyt hatvannapos felmondási idővel, írásban, indokolással felmondhatja. A felmondás okának az indokolásból világosan ki kell tűnnie. A felmondás indokának valóságát és okszerűségét a működtető bizonyítja.

A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony felmondását megalapozza különösen, ha a nevelőszülő:

- a) a működtető engedélye nélkül másik működtetővel is megállapodást köt,
- b) az együttműködési kötelezettségének nem tesz eleget,
- c) magatartásával ellehetetleníti a működtetővel történő együttműködést,
vagy
- d) előzetes bejelentés vagy a gyámhatóság engedélye nélkül harminc napnál hosszabb időre külföldre távozik anélkül, hogy ott szokásos tartózkodási helyet létesítene.

A működtető azonnali hatállyal felmondja a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyt, ha:

- a) a nevelőszülő külföldön létesít szokásos tartózkodási helyet,
- b) a nevelőszülőt a bíróság jogerős ítélettel cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezte vagy számára a gyámhatóság támogatót rendelt ki,
- c) a nevelőszülővel vagy a vele egy háztartásban élő más személlyel szemben a Gyt. 10/A. § (1) bek. a)-e) pontjaiban meghatározott kizáró ok fennállásáról szerez tudomást,
- d) a bíróság a nevelőszülő szülői felügyeleti jogát jogerős ítéletével megszüntette, vagy

e) a nevelőszülő az alábbi magatartást megvalósítja:

ha a nevelőszülő a gyermek, fiatal felnőtt nevelése, ellátása során meg nem engedett nevelési módszereket alkalmaz, a gyermeket, fiatal felnőttet bántalmazza, élelmezését megvonja, a gyermek, fiatal felnőtt gondozását, nevelését önhibájából súlyosan elhanyagolja, a vér szerinti családjával való kapcsolattartását nem biztosítja, örökbefogadását akadályozza vagy a gyermek, fiatal felnőtt ellátásához biztosított juttatásokat nem a gyermek, fiatal felnőtt szükségleteire fordítja, a működtető megkeresi a gyámhatóságot a gyermek, fiatal felnőtt új gondozási helyének kijelölése érdekében. A működtető erről egyidejűleg értesíti a gyermekvédelmi gyámot és a TEGYESZ-t. Ebben az esetben a nevelőszülőnek a Gyvt. 66/H. S alapján járó díjazása folyósítását a gyermek gondozási helyének megváltoztatásáról szóló gyámhatósági döntés véglegessé válásáig fel kell függeszteni. Ha a gyámhatóság nem változtatja meg a gyermek gondozási helyét, a felfüggesztés idejére járó nevelőszülői díjazást a működtető egy összegben kifizeti a nevelőszülő részére. Ellenkező esetben a nevelőszülői díjazás folyósítását a felfüggesztés időpontjára visszamenő hatállyal meg kell szüntetni.

A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony megszüntetésére irányuló megállapodást és nyilatkozatokat írásba kell foglalni.

A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony fennállását nem érinti, ha a gyermek vagy a fiatal felnőtt átmenetileg a nevelőszülő háztartásán kívül tartózkodik, így különösen, ha a gyermek, fiatal felnőtt kollégiumi elhelyezésben részesül, üdül vagy gyógyintézeti kezelés alatt áll.

A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony megszűnésekor, valamint a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony megszüntetésekor a nevelőszülő átadja a gyermekkel kapcsolatos iratokat a működtetőnek és a gyermek, fiatal felnőtt után járó juttatásokkal elszámol.

A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony megszűnése, megszüntetése tekintetében egyebekben az Mt. 80. § (2) bekezdését, 82. §-át és 84. § (1)-(3) bekezdését alkalmazni kell.

A működtető gyermekgondozó megbízásával gondoskodik

- a) a nevelőszülő segítségéről, ha a nevelőszülő egyidejűleg legalább öt gyermek teljes körű ellátását biztosítja,
- b) különleges nevelőszülő segítségéről, ha a különleges nevelőszülő egyidejűleg legalább három különleges ellátási szükségletű vagy kettős szükségletű gyermek teljes körű ellátását biztosítja,
- c) gyermekszámtól függetlenül az előző pontok szerinti nevelőszülő segítségéről a nevelőszülő szabadsága, betegsége, képzése, továbbképzése vagy egyéb akadályoztatása esetén.

A gyermekgondozó személyére a nevelőszülő tesz javaslatot. Gyermekgondozó elsősorban a nevelőszülő hozzátartozója lehet.

Az c) pont szerinti esetben a működtető a nevelőszülő segítségéről másik, helyettesítésre kijelölt nevelőszülő biztosításával vagy a gyermekvédelmi intézmény által biztosított gyermekfelügyelettel is gondoskodhat.

Nem lehet gyermekgondozó az, akivel szemben a 10/A. (I) bekezdésében meghatározott kizáró ok áll fenn. Nem lehet gyermekgondozó és a nevelőszülőt nem helyettesítheti olyan másik nevelőszülő, akinek személye ellen a nevelőszülő tiltakozik.

X.7. A nevelőszülőnél történő elhelyezést megelőző feladatok

A nevelőszülő gondozási helyként történő javasolása előtt mérlegelni kell a következőket:

- a gyermek lakóhelyének, oktatási intézményének megközelíthetőségét,
- testvéri, családi kapcsolatok ápolásának biztosíthatóságát,
- az elhelyezés okát, és várható időtartamát,
- a gyermek személyiségállapotát, különleges vagy speciális szükségleteit, fejlesztésének lehetőségeit,
- nemzetiségi, vallási, kulturális identitását,
- nemét, életkorát,
- a gondozásához, neveléséhez szükséges tevékenységek körét,
- a befogadó nevelőszülőnél lévő gyermekek életkor és nemek szerinti összetételét.

Javasolt a hatósági határozatok és az egészségügyi dokumentumok elkülönített nyilvántartása.

X.9. A gyermekek ellátásával összefüggő feladatok, a nevelőszülői tevékenység során ellátandó nevelési feladatok szakmai alapelvei

1. A gyermekek nevelése, a családok nevelési attitűdje minden nevelőcsaládban változó. A gondozás, nevelés során minden nevelőszülő a hozott mintát, illetve a képzés során elsajátított módszereket alkalmazza. Eszköztárát bővíti a szakemberekkel való tanácskozás, segítségkérés, a rendszeres továbbképzések, illetve az önszorgató csoportok működése.

A nevelés alapelvei:

- a gyermek mindenekfelett álló érdeke
- a gyermek feltétel nélküli elfogadása
- az empátia
- a konkurencia
- a meleg, elfogadó attitűd
- a gyermek- illetve családközpontúság
- a végleges elhelyezésre törekvés
- az önálló életvitelre nevelés.

A nevelőszülők a nevelőszülői tanácsadókkal és a gyermekvédelmi gyámokkal együttműködve nagy figyelmet fordítanak a gyermekek testi, lelki, szellemi harmóniája megteremtésének, ami az önálló életre való felkészítés egyik fontos alapja.

A nevelőszülő szembenéz a nevelt gyermek számos gondjával. agressziójával, levertségével, szélsőséges megnyilvánulásaival, és törekszik a gyermek lelkiállapotának, valamint testi szükségleteinek felismerésére. Segíti a gyermeket az átélt veszteségek feldolgozásában. A nevelőszülő családja modell a gyermek további életéhez, ennek lényege a hiteles élet és a személyes példaadás. A nevelőcsalád a nevelt gyermek életkorának, élettörténetének, vallási, kulturális és etnikai hovatartozásának megfelelő nevelést biztosít, törekszik a gyermek identitásának megőrzésére, fejlesztésére. A

jutalmazásokat, illetve a jutalom értékkel bíró pedagógiai célzatú visszajelzéseket hangsúlyosabbá kell tenni, mint az elmarasztalásokat.

Nyílt kommunikáció megvalósítása érdekében arra kell ösztönözni a gyermekeket, hogy gondolataikat, vágyaikat, véleményüket szabadon fejezzék ki, váljanak képessé a kompromisszum-kötésre.

A gyermek teljes jogú résztvevője a nevelőszülői családnak, életkorának és fejlettségének megfelelően veszi ki részét a közös ügyekből. Az önálló életre való felkészítés fontos eleme a munkára nevelés, melynek fontos része az önkiszolgáló munka, valamint az iskola elvégzése után a munkába állás.

2. Egyéni gondozási-nevelési terv: A terv személyre szabottan tartalmazza a nevelőszülő szolgáltatásait a gyermek szükségletei alapján. A gyermek, gondozási helyre történő kikerülését követően a nevelőszülő és a nevelőszülői tanácsadó a gyermekvédelmi gyám bevonásával készíti el a gyermek egyéni gondozási-nevelési tervét, melynek elkészítésébe bevonja az ítélőképessége birtokában lévő gyermeket, és amennyiben lehetséges, a gyermek szülőjét is. Az intézményvezető a GYVR tervező és értékelő alrendszerében a nevelésbe vett gyermek egyéni gondozási-nevelési tervét a gyámhatóság által jóváhagyott TESZ-1 kézhezvételétől számított harminc napon belül véglegesíti.

Elkészítésekor az elhelyezési értekezlet alapján készített Elhelyezési javaslat és Elhelyezési terv, valamint a család- és gyermekjóléti szolgálat által vezetett adatlapok adattartamára kell támaszkodni, célja, a terv megvalósulását biztosító gondozással, neveléssel kapcsolatos feladatok részletes megtervezése, és az abban részt vevő szakemberek közötti munkamegosztás meghatározása, és következetes betartása. A terv elkészítésénél figyelembe veszi a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 83-85 §-át.

A tervben foglaltak betartatása, annak folyamatos ellenőrzése a nevelőszülői tanácsadó feladata. A gyermek szüleit kapcsolattartások alkalmával, vagy akár az elhelyezési értekezleten is meg kell kérdezni, mit tartanak gyermekük számára megfelelőnek. Ha lehetőség nyílik rá, nyilatkoztatni kell a vallási és etnikai kérdések tekintetében, amit a szülő aláírásával igazoljon. Akik a terv készítésében részt vettek, aláírják az adatlapot.

A mérlegelésbe be kell vonni a nevelőszülőt is, akivel a tanácsadó megbeszéli, hogyan tud eleget tenni a feltételeknek.

A fentebbi szempontoktól csak a gyermek mindenekfelett álló érdekében, illetve egyéb esetben csak akkor lehet eltérni, ha a gyermek számára szükséges szakellátó intézmények férőhelyei telítettek, és más adekvát gondozási forma nem mutatkozik a gyermek elhelyezésére.

A nevelőszülőnek és a gyermeknek **az elhelyezést** megelőzően meg kell ismerkednie. Ez alól az azonnali elhelyezést igénylő, és ideiglenes elhelyezés körébe tartozó esetek képezhetnek kivételt.

Az első találkozást a nevelőszülői tanácsadó szervezi. Tervezett idejéről, és a meglátogatni kívánt gyermek nevééről értesíti a gondozási helyet. A bemutatásra a nevelőszülőt és a gyermeket is fel kell készíteni. Az első találkozón a nevelőszülői tanácsadó jelenléte kötelező. Ismerkedés alatt a leendő nevelőszülő vigyen fényképet a leendő gondozási helyről, családtagokról, beszéljenek a településről, napi életgyakorlatokról, egy-két, később akár több órára is tervezhetnek közös programot pl.: bemutathatja a leendő gondozási helyét, fekhelyét, elmehetnek közösen sétálni, fagyaltozni stb. Az ismerkedés alatt a nevelőszülői tanácsadó figyelje a nevelőszülő, és gyermek között kialakuló szimpátiát, és azt jelzés értékűnek vegye. Ennek tapasztalatait későbbi elhelyezési javaslatába rögzítse.

A nevelőszülő a gyermeket az elhelyezés előtt folyamatosan látogatja, amely addig tart, amíg a zökkenőmentes befogadáshoz szükséges kötődés a gyermekben ki nem alakul. Az elhelyezés előtt a nevelőszülő tanácsadó még egy találkozáson legyen jelen, hogy lássa, a gyermek és nevelőszülő közötti kapcsolat hová fejlődött.

Ha a gyermeket szakértő bizottság fogja vizsgálni, arról a nevelőszülő időben értesül. A gyermek érdeke, hogy a vizsgálaton megjelenjen. A nevelőszülő ennek időpontjáig juttassa el a gyermek összes orvosi, egészségügyi dokumentumát a szakértői bizottságnak, oly módon, hogy azokat átadja a nevelőszülői tanácsadónak. Az eljuttatás, és vizsgálat között keletkezett új egészségügyi papírokat a vizsgálat napjára vigye magával, hogy minden hiánytalanul készen álljon a szakvélemény elkészüléséhez. A

gyermek ideiglenes hatályú elhelyezése idején, a nevelőszülői tanácsadó lehetősége szerint gyakrabban látogatást tesz a nevelőcsaládnál. Erre alapozza javaslatát, hogy a gyermek nevelésbe vétele esetén javasolja-e a nevelőszülőt gondozási helyként. Amennyiben látja, hogy a gyermek-nevelőszülő közötti szimpátia nem alakul ki, úgy azt időben jelzi a hálózat vezetőjének, és segítséget nyújt a gyermek gondozási helyének keresésében. Amennyiben a tanácsadó javasolja a nevelőszülő elhelyezést, ezt írásban jelzi a TEGYESZ elhelyezési osztálynak.

X.8. Az elhelyezést követő feladatok

- a) A nevelőszülő otthonába abban az esetben fogadhat be gyermeket, ha TEGYESZ javaslata alapján, ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek esetében a beutaló szerv, nevelésbe vett gyermek esetében pedig a gyámhatóság határozatában a gyermek gondozási helyéül a nevelőszülőt jelölte ki. Az elhelyezés megkezdésének időpontjáról a nevelőszülő a nevelőszülői tanácsadón keresztül haladéktalanul értesíti a működtetőt és TEGYESZ-t.
- b) A gyámhatóság által jóváhagyott elhelyezési javaslat és elhelyezési terv alapján a nevelőszülő, a nevelőszülői tanácsadó, a gyermekvédelmi gyám és lehetőség szerint a gyermek és szülője, közösen elkészítik a gyermekre vonatkozó egyéni gondozási-nevelési tervet.
- c) Különleges ellátási szükségletű gyermek nevelőszülőnél történő elhelyezése esetén a különleges szükségletű gyermekre vonatkozó eljárási rendet kell követni.
- d) A nevelőszülői családban elhelyezett gyermeket teljes körű ellátás illeti meg, amelyet a nevelőszülőnek kiutalt ellátmányból, nevelési díjból és a családi pótlékból kell biztosítani. Ennek összegéről, a felhasználási kötelezettségekről a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyra irányuló kiegészítő megállapodás ad részletes tájékoztatást.
- e) A gyermek iratanyaga: minden, a gyermek ügyében keletkezett iratanyagot (orvosi papírok, gondozási-nevelési terv, határozatok, levelezések, stb.) a nevelőszülő egy helyen tárol (célszerű erre egy lefűzős dossziét nyitni gyermekenként). Vezetésében a nevelőszülői tanácsadó segítséget nyújt.

A terv tartalmazza az otthont nyújtó ellátás elemeit, a gyermek egészségi állapotával kapcsolatos feladatokat, az esetleges különleges vagy speciális ellátási igényével összefüggő teendőket, oktatását, rövid, és hosszú távú terveit, személyes kapcsolatainak ápolását, önállóságát, napi életgyakorlatait, és mindezekkel kapcsolatos feladatokat, megvalósulásukat, változásait. A feladatoknak felelősöket jelölnek ki. A felelősök azok legyenek, akik legjobban tudják az elvégzendő feladatok megvalósítását irányítani, kontrollálni. A terv akkor töltheti be legjobban a célját, ha elkészítésekor jelen van a nevelőszülő, a nevelőszülői tanácsadó mellett a gyermek is, illetve elkészítésébe bevonják a gyermek szülőjét is. Véleményeiket nyugodtan ütköztethetik.

A nevelőszülői tanácsadó felülvizsgálatok alkalmával a nevelőszülővel közösen átnézi, átolvassa a legutolsó egyéni gondozási-nevelési tervét a gyermeknek, és aktualizálja, ha valamely pontjában változás történt. Az aktualizálás nem csak felülvizsgálatokkor történhet, hanem bármikor, amikor a változás fellépett a gyermek életében. Pl: iskolaváltás, óvodaváltás, orvosi kezelések, szabadidő eltöltésében változások, kapcsolattartás stb. Amennyiben a nevelőszülő szükségesnek tartja az egyéni gondozási-nevelési tervben foglaltak változtatását, azt ő is jelezheti nevelőszülői tanácsadójának, és együtt készítik a módosítást.

A változást a nevelőszülői tanácsadó dokumentálja.

A gyermekek megfelelő testi, érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődése érdekében be kell tartani a gondozási-nevelési tervben leírtakat, a napirend, az egészségügyi ellátás, a kapcsolattartás, a zsebpénz, a másság kérdésének tekintetében.

3. Helyzetértékelés: A gyámhatóság a nevelésbe vétel fenntartásának szükségességét a gyermek gondozási helyét első alkalommal meghatározó döntés véglegessé válását követő első két évben félévente felülvizsgálja, kivéve ha a gyermek nevelésbe vétele megszüntetésének, családba fogadásának vagy örökbefogadásának előkészítése zajlik, vagy a gyermek elhelyezése, illetve a szülői felügyeleti jog megszüntetése tárgyában per van folyamatban. A felülvizsgálat során az erre a célra szolgáló helyzetértékelés rögzítése is megtörténik, mely nemcsak adatrögzítésként, hanem egyfajta minőségbiztosításként szolgál, a szakemberek és nevelőszülő számára.

Kitöltését a nevelőszülői tanácsadó végzi a nevelőszülővel együtt és bevonja az ítélőképessége birtokában lévő gyermeket. Figyelembe kell venni a gyermek folyamatosan aktualizált egyéni gondozási-nevelési tervét, egészségügyi papírjait, a gyermek oktatásában, nevelésében, gondozásában közreműködő szerv vagy személy véleményét, javaslatát.

A helyzetértékelő tartalmazza, hogyan valósul meg a gyermek teljes körű ellátása, kapcsolattartása, napi életgyakorlata, önállósága, önértékelése.

Ebben jelezni kell a problémákat, azok megoldási lehetőségeit, eredményeit. Fel lehet benne tüntetni, hogy kik, mikor, milyen, a gyermek ügyében történő esetmegbeszélést kezdeményeztek.

A felülvizsgálati anyag javaslattal zárul. Az intézményvezető a GYVR tervező és értékelő alrendszerében a nevelésbe vett gyermek helyzetértékelését a nevelésbe vétel felülvizsgálati időpontját megelőzően tizenöt nappal, illetve a gyámhatóság felkérését követő tizenöt napon belül véglegesíti.

4. Gazdasági ügyek intézése: Az intézmény a nevelési díj és ellátmány összegét, valamint a nevelőszülőket megillető díjazás (alap-, kiegészítő- és többletdíj) mértékét évente (szükség szerint év közben) a külön jogszabályban meghatározott módon és mértékben határozza meg, s erről a nevelőszülőt értesíti:

- A működtető a tárgyhónapra esedékes nevelési díjat és külön ellátmányt a tárgyhónap tizenötödik napjáig folyósítja a befogadó szülőnek. Első alkalommal, a gyermek tényleges gondozásának megkezdését követően haladéktalanul, de legkésőbb tizenöt napon belül történik a kiutalás.
- A foglalkoztatási jogviszony alapján járó díjazás folyósítása a tárgyhónapot követően történik.
- A nevelőszülői tanácsadó köteles az elhelyezést követően azonnal értesíteni a működtetőt és a TEGYESZ illetékes munkatársát írásban (változásjelentő) az ellátás megkezdése illetve megszüntetése esetében.
- A nevelőszülői tanácsadó figyelemmel kíséri és jelzi a gyermekek ellátásában jelentkező rendkívüli, eseti szükségleteket és kiadásokat. Indokolt esetben a működtető és a nevelőszülő megállapodhatnak a

nevelőszülő nem rendszeres, indokolt és igazolt költségeinek a megtérítésében, különösen akkor, ha a gyermek egészséges fejlődéséhez nagy összegű gyógyászati segédeszköz beszerzése szükséges, vagy a gyermek személyiségfejlődését és egészségét jelentősen elősegítő kezelésem, foglalkozáson való részvétel és az ehhez szükséges eszközök beszerzése válik indokolttá.

5. A nevelőszülői tanácsadó szükség szerinti gyakorisággal, de legalább 3 hetente köteles felkeresni a gyermeket és a nevelőszülőt, tájékozódik a gyermek gondozásával, nevelésével kapcsolatos kérdésekről, az esetleges problémákról, fejlődéséről, helyzetéről, konzultál a nevelőszülővel a gyermekkel kapcsolatos tapasztalatairól, tanácsadással, helyzetelemzéssel segíti a felmerülő problémák megoldását. Látogatásai alkalmával beszélgesen négy szemközt is a gyermekkel. Látogatását dokumentálja a Szakmai program Dokumentumok pontban rögzítettek szerint. Az átíró tömböt a nevelőszülő háztartásában hagyja, annak csak eredeti bejegyzését hozza be a központba és teszi be a nevelőszülő átíró tömbös gyűjtőjébe.

A tanácsadó olykor igyekezzon a családi élet tipikus élethelyzeteiben megismerni a család szokásrendszerét (étkezés, tanulmányi felkészülés, a gyermek ünnepei stb.)

6. A gondozási-nevelési terv megvalósítása érdekében a gyermekek és a fiatal felnőttek hozzá kell, hogy jussanak a megfelelő egészségügyi, gyógypedagógiai ellátáshoz, a képességeiknek megfelelő oktatáshoz, a szabadidő tartalmas eltöltéséhez, a személyiségük harmonikus fejlődéséhez (szükség esetén személyiségkorrekcióhoz). Fel kell őket készíteni a pályaválasztásra, az önálló élet megkezdésére. A nevelőszülői hálózat ezek megvalósításában segíti a nevelőszülőt, tanácsot ad, tájékoztat, együttesen végezhetik bizonyos ügyek intézését.

7. A teljes körű ellátás megvalósulása a nevelőszülői hálózatban:

7. 1. Mentálhigiénés és pszichés ellátás formái:

- pszichológiai vizsgálat (1-3 alkalom), pl.:
 - valamilyen konkrét probléma hátterének feltárása, pl. nevelőszülőttől való elválás során tapasztalt sírósság háttere

- aktuális pszichés állapot felmérése, érzelmi, magatartási problémák
- aktuális mentális állapot felmérése, iskolai teljesítmény-problémák
- bántalmazás gyanúja, konkrét kérdések megválaszolása hatóság felkérésére
- pszichológiai tanácsadás (5-10 alkalom): konkrétan megfogalmazott, jól körül határolható probléma megoldására vonatkozik, pl.:
 - életvezetési tanácsadás
 - pályaválasztás
 - iskolai problémák
 - konfliktuskezelés
- terápiás jellegű egyéni foglalkozás (10+ alkalom):
támogató jellegű, önértékelés növelő, önismeret, pozitív énkép erősítő
krízisintervenció (családvesztés, aktuális abúzus)
 - gyászfeldolgozás
 - szociális készségfejlesztés
 - indulati kontroll-fejlesztés
 - agressziókezelés
 - önismeret
 - szorongásoldás
 - enyhe hangulatzavar kezelése
- pszichoterápia (30-150 alkalom), pl.:
 - trauma feldolgozás
 - pszichés zavar kezelése
 - személyiségfejlesztés
- családterápia (10-20 alkalom)
 - az egész család részvételével zajlik. rendszerszemlélet
- csoportterápia
- meditáció
 - gyermek és szülő között
 - gyermek és gyermek között
 - iskolai konfliktus

- családon belüli konfliktus
- vér szerinti szülő és nevelőszülő között
- fejlődésbeli elmaradások pótlása, korrekció (korai fejlesztés 0-5 év), fejlesztő foglalkozások később is, pl.:
 - fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus: részképesség zavar, fejlődésbeli elmaradás, pszéudodebilitás esetén
 - logopédus: beszédzavar esetén
 - gyógytornász: mozgásfejlődésbeli elmaradás, mozgáskoordinációs zavar, gerincferdülés, lúdtalp korrekció.

Némely esetkezelés kapcsán érdemes bevonni külső és belső segítséget, mely megkönnyítheti a megoldás folyamatát, és megértését.

Ha a gyermek úgy érzi, problémáira nem kap megfelelő választ, segítséget, tudnia kell, hogy fordulhat gyermekjogi képviselőhöz, érdekképviseleti fórumhoz, ha jogait, érdekeit érvényesíteni akarja. Ezzel kapcsolatos tájékoztatást a nevelőszülői tanácsadó végzi.

7.2. Rekreációs szolgáltatások (a szabadidő eltöltésével, kikapcsolódással kapcsolatos feladatok):

A nevelőszülő feladata, hogy biztosítsa a háztartásában nevelkedő nevelésbe gyermek számára a szabadidő hasznos eltöltését.

Ennek módját és gyakoriságát az egyéni gondozási nevelési tervben kell rögzíteni. Például: szakkörök, edzések, múzeum-, színházlátogatások, versenyek, művészeti csoportok, iskolai/ gyermekvédelmi központ által szervezett rendezvények, ünnepségek.

A nevelőszülő gondoskodik a kulturálódáshoz, játékhoz, sporthoz szükséges eszközökről, illetve a tevékenységhez szükséges és indokolt költségekről.

A gyermek szabadidejének megfelelő eltöltését nem csak a tervezett foglalkozások biztosíthatják. Az otthon töltött szabadidő tartalmas eltöltése is feladat. A gyermek számára társasjátékokat, foglalkoztató játékokat stb. kell vásárolni, és azokkal meg kell tanítani játszani, le kell vele ülni. Kinti játékokat szükséges biztosítani a számára (pl: bicikli, roller, görkorcsolya, hinta, homokozó stb.) az irányított tevékenység

nélküli szabad levegőn tartózkodás mellett, a kinti szabadidős tevékenységek biztosításához.

Bizonyos területeken közös karácsony, gyermeknapot, kirándulásokat stb. szerveznek a nevelőszülők, a tanácsadók és a lelki vezetők. A közös csapatépítésnek a gyerekek állnak a központjában, valamint a nevelőszülők számára is tartalmas kikapcsolódás lehet.

7.3. Jutalmazás, büntetés:

Mind a jutalmazás, mind a büntetés esetében a gyermek cselekményét önmagához, saját személyiségének állapotához szükséges igazítani. A büntetés nem lehet öncélú, kollektív, megszégyenítő, nem sértheti a gyermek emberi jogait. Az erős büntetés rombolja a gondozott gyermekek és fiatalok önbizalmát, ösztönző hatása a kellő intenzitású büntetésnek van. A jutalmazásoknak (csakúgy, mint a büntetéseknek) következetesnek kell lenniük. A jutalmazás folyamán kerülni kell a kivételezést. Arra kell törekedni, hogy arányukat tekintve a jutalmazások gyakoribbak legyenek, mint az elmarasztalások.

7.4. Egészségügyi szolgáltatások:

A gyermek egészségügyi szükségleteinek kielégítése, rehabilitációja, az egészség megőrzése, a különleges szükségletű, gyógypedagógiai fejlesztése, ezek koordinálása, és biztosításának elősegítése a nevelőszülő feladata. Gondoskodni kell arról, hogy a gondozott gyermek hozzájusson a megelőző és gyógyító egészségügyi ellátáshoz, valamint az előírt gyógyszerekhez, és gyógyászati segédeszközökhöz.

A gyerekekről szóló orvosi szakvélemények, zárójelentések, a szakértő bizottság által tett javaslatok figyelemmel kísérése, betartása alapvető feladat. A nevelőszülő tanácsadóval történő folyamatos konzultálás során a gyermek számára legmegfelelőbb, és elérhetőbb szolgáltatásokat kell igénybe venni. Ez pontos tervezést igényel. Elhalasztásuk semmi esetre sem elfogadható. Fontos, hogy a jelentkező probléma időben jelezve legyen, szakorvosnak, szakembereknek, stb.

A gyermek gyógykezelést igénylő problémáit folyamatosan meg kell beszélni kezelőorvosával, annak javaslatait, tanácsát meg kell fogadni, betartatásuk,

ellenőrzésük a nevelőszülővel kapcsolatban álló gyermekvédelmi szakemberek feladata.

A terápia, gyógytorna, fejlesztőfoglalkozás, legtöbb esetben otthon is elvégezhető. A nevelőszülő fordítson otthon is időt a tudatos fejlesztésre. Előtte azonban részletesen kérdezze meg az illetékes szakembert, hogy konkrétan mit kell tennie, tud-e segíteni.

A különleges szükségletű, vagy mentálisan sérült gyermek gondozása többletfeladatokkal jár. Esetenként nevelésükhöz szükséges eszközigények nagyobbak, több anyagi, és időbeli ráfordítással is járnak. Ezek után a gyerekek után magasabb díjazás illeti meg a nevelőszülőt. Esetenként segítséget lehet kérni a fenntartótól, civil szervezetektől, alapítványoktól, valamint pályázati forrásokat is érdemes keresni. Ezek felkutatásához segítséget nyújtanak a szakemberek. A gyermekek megfelelő ellátására szolgálnak a rehabilitációs központok, nevelési tanácsadók, a gyermekvédelmi központ pszichológusai, alapítványok, egyházi és társadalmi szervezetek. Sok esetben terápiás megoldásként jelentkezhet egy állapot nevelése, gondozása, személyes kapcsolatba kerülés vele.

7.5. Étkeztetési szokások:

A nevelőszülő napi ötszöri (reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna, vacsora) étkezést biztosít a gyermek számára, életkorának megfelelően, legalább egy meleg étkezéssel. A gyermek étkezése történhet az oktatási-nevelési intézményben ahová rendszeresen jár, illetve a nevelőszülő háztartásában. A közös étkezések egyszerre, egy asztal körül ülve történjenek.

Az egészséges táplálkozásnak megfelelő étkezést kell biztosítani: gyümölcs, zöldség, tejtermékek, pékáruk, hús megfelelő beosztásával, és optimális mennyiségével.

Ha a gondozott gyermek egészségi állapota indokolja, részére az orvos előírásainak megfelelő étkezést kell biztosítani. Ez semmi esetre sem jelentheti a gyermek „koplaltatását”, drasztikus fogyókúrára fogását. Fel kell hívni a menzán étkező gyermek esetében az ottani felelős figyelmét, ha szükséges kevesebb köret, több hús adagolására, a repeták mérsékelt visszaszorítására. Ezeknek betartása a nevelőszülői háztartásban is fokozott odafigyelést, ellenőrzést igényelnek. Amennyiben a gyermek oktatási-nevelési intézménye nem partner, vagy nem tud

partner lenni a segítségben, úgy a nevelőszülő csomagoljon a gyermek számára szükséges élelmet, vagy tanácsadója segítségét kérve keressenek megoldásokat.

7.6. Napi életgyakorlatok:

A gondozó nevelőszülő biztosítja a gyermekek kiegyensúlyozott érzelmi, lelki fejlődése érdekében nyugodt, biztonságot nyújtó családi légkört.

a) Önállóság:

A nevelőszülőnél elhelyezett gyerekeket és fiatalokat életkoruk, képességeik, érdeklődésük figyelembe vételével be kell vonni a nevelőszülő család életébe (háztartásvezetés, beszerzések megtervezése, apróbb javítások, ház körüli, kerti tevékenységek stb.) Ugyancsak életkoruk, és képességeik szerint részt kell venniük az önkiszolgáló tevékenységekben (ágyazás, rendrakás, takarítás, terítés, ruházat karbantartása stb.) A nevelőszülő felkészíti a gyermeket az önálló életvezetésre és alapvető személyes ügyeinek intézésére: a háztartásvezetésre, és annak fontossága, pl. postai ügyintézés, csekk kitöltés, telefonos ügyintézés. A tevékenységek kialakításánál a fokozatosság elvét kell követni. Meg kell mutatni a gyermeknek mit, hogyan kell végezni, amiből egyre több mozzanatot rá lehet majd bízni. Fontos a visszacsatolás és a pozitív megerősítés.

b) Környezet, személyes tárgyak:

A gyermek számára biztosítani kell környezetének állandóságát. Ez jelenti a lakóhely, lakás állandóságát, de mindenképpen érteni kell a gyermek vagy gyermekek szobájának, ágyának, személyes tárgyainak állandóságát. Csecsemők esetében külön odafigyelést igényel a szoba, fürdőszoba megfelelő, és állandó hőmérséklete (hőmérők beszerzése). Fontos a saját lakrész kialakítása, mely biztonságot, „menedéket” jelent a gyermek számára. Ennek a berendezését bízzuk a gyermekre. Ösztönözzük arra, hogy legyen korának megfelelő, fiatalos, kapjanak helyet benne a személyes tárgyak. Legyen saját szekrénye, a saját személyes dolgaival. A gyermek szobájában csak az ő dolgai legyenek, illetve azé/azoké a gyerekeké, akikkel megosztja. Legyenek az emlékei, pl: rajzok, levelek, hajtincs stb. egy helyen gyűjtve, például egy nagyobb dobozban.

Kötelező a gyermek számára élettörténeti könyv készítése, amelynek vezetésében a nevelőszülői tanácsadó segítséget nyújt mind a nevelőszülő, mind a gyermek számára. A gondozott gyermekről évente legalább egy alkalommal fényképet kell készíteni. Ettől célszerű sokkal többet készíteni, hogy a gyermeknek legyenek emlékei, múltja. Fényképek készülhetnek óvodai, iskolai rendezvényeken, születésnapon, névnapon, esküvőkön, nyaralásokon. Albumba kell őket rendezni, melyet, ha elhagyja a nevelőszülő család a gondozott visz magával, mint életének egy „állomását”. Évente egy fénykép kerüljön a gyermek iratanyagába is.

c) Véleménynyilvánítás:

A nevelőszülő család megteremti annak lehetőségét, hogy a gondozott gyermek véleményt nyilvánítson a számára nyújtott ellátásról és nevelésről, illetve a személyét érintő ügyekről, továbbá gondoskodik arról, hogy a gyermek véleményét a gondozás, nevelés során —korára, fejlettségi szintjére tekintettel - figyelembe vegyék. Törekedni kell arra, hogy ez kötetlen beszélgetés legyen a gyermekkel, ne pedig „tárgyalás”. A nevelőszülő legyen megértő, próbáljon a gyermek észjárásával gondolkodni, tudjon kompromisszumot kötni, ha kell. Az ellátást nyújtó nevelőszülő a gondozott gyermek szülőjének, törvényes képviselőjének a véleményét is figyelembe veszi, a gyermek ellátásával kapcsolatosan. Ezek megbeszélése kapcsolattartásokon, látogatásokon történhet. Figyeljünk arra, hogy ezek soha ne legyenek megalázóak a gyermek számára. Sokkal inkább tanulásként, vagy megerősítésként, ötletként szolgáljanak.

d) Vallásgyakorlás, kisebbségi önazonosság, lelki gondozás:

A nevelőszülő lehetővé teszi, hogy a gyermek szabadon gyakorolhassa vallását, illetve vallásoktatáson vehessen részt. A nevelőszülő feladata, hogy tiszteletben tartsa a gyermek ez irányú meggyőződését, véleményét, még akkor is, ha ez eltér a nevelőszülő és családja által elképzeltektől, gyakoroltaktól. Amennyiben a gyermek ezt kéri, akkor biztosítani kell számára, hogy hit- és vallási meggyőződését gyakorolhassa (ha nem kéri, akkor is tájékoztatni kell ennek

lehetőségéről). Mindezt csak a társadalom által elfogadott, gyakorolt értékek mentén szabad megvalósítani. Ha a gyermek úgy kívánja, hogy istentiszteleten, misén szeretne részt venni, a nevelőszülő kísérje el, majd ha a gyermek olyan korú és képességű, később egyedül is mehet. Semmiképpen ne próbálja meg a nevelőszülő erőszakosan ettől eltántorítani. Annak döntését a gyermekre kell bízni. Az iskolában induló hittan órák rendjét meg kell kérdezni, annak megbeszélése, tananyagának számonkérése ugyanúgy a nevelőszülő feladata, mint a tanítási óráké. Elő kell segíteni, hogy a nemzeti vagy etnikai kisebbséghez tartozó gondozott gyermek megőrizhesse kisebbségi önazonosságát, ápolhassa hagyományait, hozzájuthasson a kisebbség kulturális értékeihez. Ehhez szükséges ismerni a település lehetőségeit, fel kell venni a kisebbségi önkormányzatokkal a kapcsolatot, és biztosítani a gyermek számára hagyományai ápolását. Pl. ünnepek, kulturális szokásoknak megfelelő tárgyi feltételek stb.

e) Ruházat:

Gondot kell fordítani, hogy minden gyermek rendelkezzen legalább 6 váltás fehérneművel, valamint 3 váltás hálóruhával, továbbá az évszaknak megfelelő legalább 2 váltás hétköznapi (otthoni és utcai) felsőruhával és cipővel, valamint alkalmi és sport ruházattal. Továbbá, hogy a viselt öltözet az évszaknak megfelelő és tiszta legyen. Ugyancsak gondoskodniuk kell a nevelőszülőknek a gyermek szükségletei és ruházat elhasználódása szerint, annak beszerzéséről vagy cseréjéről, ezek kiválasztásába, beszerzésébe a gondozott gyermekeket és fiatalokat be kell vonni. Törekedni kell a közös vásárlásokra, ami által a gyermek a pénz beosztását, jelentőségét is tanulja. Figyelembe kell venni ízlését, igényét, melyhez nélkülözhetetlen a gyermek alapos ismerete, a vele való kommunikáció. A csecsemők ruházata esetében törekedni kell a praktikusságra, a természetes anyagok kiválasztására (allergiás reakciók esetén).

f) Személyi higiéné biztosítása:

A gyermek, fiatal felnőtt számára biztosítani kell a mindennapos tisztálkodáshoz, testápoláshoz szükséges feltételeket, tisztálkodási és testápolási szereket, valamint textíliákat. A gyermeket, amennyiben ez indokolt, életkora és

képességei figyelembe vételével meg kell tanítani az alapos tisztálkodásra, el kell magyarázni, a fürdőszobában mi, milyen célt szolgál, a fültisztítástól, hajápolástól, a körömápolásig. Kisebb gyermek esetében a legnagyobb részt még a nevelőszülő végzi, aki folyamatosan mondja, hogy most mit csinál, és ez miért fontos. Cél, hogy a tisztálkodási teendők szokássá váljanak és a gyermek saját hatáskörébe kerüljenek. A csecsemők, kisgyermekek ellátásához más, esetenként lényegesen több eszköz és anyag szükséges. Ezeknek egy részét orvos írja fel a gyermek számára. Beszerzésüket érdemes megkezdeni még a gyermek elhelyezése előtt. Ezeknek a gyerekeknek a személyi higiénéjük rendben tartása nagy odafigyelést, gyengédséget igényel a nevelőszülettől. A 3 váltás ágynemű biztosítása, és tisztántartása szintén feladat. 2-3 hetente új váltást kell húzni, melynek igényére, szintén meg kell tanítani a cseperedő gyermekeket, a műveletet rendszeresen együtt végzi a nevelőszülő a gyermekkel.

7.7. Nevelési szolgáltatások:

a) Az iskolai oktatásban, szakképzésben részt vevő, felsőfokú tanulmányokat folytató gondozott gyermek számára biztosítani kell az első szakképzettség megszerzéséhez szükséges tandíjat, a tankönyveket, tanszereket és egyéb iskolai felszereléseket, valamint utazó- és kézitáskát, továbbá az iskolába járással kapcsolatban felmerülő költségeket.

Szakemberek segítségével keresni kell a különböző pályázati lehetőségeket, melyek ösztöndíjjal támogathatják a gondozott gyermekeket. A nagyobb költséget igénylő tanulmányok várható megkezdése előtt javasolt a gyermek számára járó családi pótlékot félretenni, költségfedezésként.

b) A gyermek, fiatal felnőtt részére biztosítani kell olyan eszközöket - különösen jegyet, bérletet az utazáshoz, postai költséget a levelezéshez és a telefonáláshoz, amelyek segítségével oktatási - nevelési intézményét is elérheti, valamint hozzátartozóival, illetve gyermekvédelmi gyámjával is kapcsolatot tarthat.

A gondozott gyermek számára, a tehetséggondozás, illetve felzárkóztatás költségeit, a gyermek után járó nevelési díjból biztosítani kell.

c) A nevelőszülő figyelembe veszi a fogyatékos, beilleszkedési, magatartási, vagy tanulási zavarokkal küzdő gyerekek, fiatal felnőtt szükségleteit, igényeit nevelésük, gondozásuk során.

d) A nevelési tanácsadó, pedagógiai szakszolgálat által leírt javaslatot kell követni azokban az esetekben, ha a gyermeknek óvodai, iskolai intézményt kell választani. Erről, az intézmény megválasztása előtt konzultál a nevelőszülő a gyermek gyermekvédelmi gyámjával, és több, a gyerek esetében érintett szakemberrel is. Kikéri az ítélőképessége birtokában lévő gyermek véleményét.

e) Az intézmény megválasztása előtt figyelembe veendő a következők:

A település feltételei, tehetséggondozási, önmegvalósítási feltételek, korrekciós lehetőségek és azok biztosítása.

Ha valamelyik a település adottságai miatt nem biztosítható a gyermeknek, annak megoldási lehetőségéről a nevelőszülő konzultál a szakemberekkel, és korrigálják a hiányt, pl. átjárást biztosít más településre a gyermeknek, hogy ott vegyen részt tehetséggondozáson, korrepetáló tanítót fogad a gyermek mellé, stb.

A pedagógusokkal való folyamatos konzultálás szükséges, hiszen ő az, aki a gyermek tehetségét felfedezheti, tanácsot adhat annak kibontakoztatásához.

Otthoni keretek között is lehet felzárkóztatást, tehetséggondozást végezni. Ehhez adnak segítséget a különböző foglalkoztató füzetek, könyvek, számítógépes programok.

f) A gyermek részére biztosítani kell a tanulószarkot. Ez egy csendesebb, nyugodtabb hely legyen, ahová félre tud vonulni a tanulás idejére a gyermek. Célszerű erre a saját szobájában kialakítani egy részt. Megfelelő világításról és berendezési tárgyairól (írásztal, szék, tárolóhely az iskolai felszereléseknek) gondoskodni kell.

g) A nevelőszülő minden nap érdeklődjön az iskolában történekről, részletesen beszéljék meg a gyermekkel, hogy mi történt aznap. A gyermek számára időt és lehetőséget kell biztosítani élményei megosztására. A nevelőszülő támogatja a gyermek önállóságának kialakulását mind a tanulás, mind az iskolai felszerelések előkészítése, rendben tartása területén. Szükség szerint ellenőrzi és segíti a gyermeket ezen tevékenységében.

h) A nevelőszülő segíti a gyermeket pályaválasztása, illetve társadalomba történő beilleszkedése során.

Pályaválasztási tanácsadáson vehet részt a gyermekkel, konzultálhat ez ügyben a fiatal pedagógusaival, ajánlásukat figyelembe véve. A gyermek szándékát, célját szem előtt tartva segítse őt és támogassa tervének megvalósításában.

7.8. Integrált nevelés:

A Szent István Görögkatolikus Gyermekvédelmi Központ nevelőszülői hálózatában normál és különleges ellátási szükségletű ellátott gyermekek jogszabály szerinti nevelését, gondozását biztosítja.

Az intézmény otthont nyújtó ellátás keretében családi környezetben és családias jellegű nevelés keretében fogadja a szakellátásba kerülő gyermeket.

1. Az integrált nevelés keretében biztosítja:

- a különleges szükségletű, 3 év alatti,
- tartósan beteg,
- bármilyen fogyatékkal élő, a pszichés fejlődési zavarai miatt, a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (a nemzeti köznevelésről szóló törvény alapján sajátos nevelési igényű) gyermekek gondozását, nevelését.

2. Az integrált nevelés célja a nevelőcsaládokban:

- Érvényesülj ön az alapvető gyermeki jog, amely kimondja, hogy a gyermeknek joga van családban, vagy helyettesítő családban nevelkedni.
- A gyermek nagyobb eséllyel tudja átvenni azokat a normákat és értékeket, melyeket a társadalom a családon keresztül tud a leghatékonyabban közvetíteni.
- A gyermek bármilyen „másságát” nem kell, hogy szegregált környezetben élje meg, ahol a „hasonlók” - sajátos helyzetükből adódóan nem mutatnak neki társadalmilag megfelelően adaptálható magatartási mintákat.
- A felkészült (problémára orientált) nevelőcsalád szeretetet, biztonságot nyújt, és saját (valamint a nevelt) gyermekein keresztül nyújtja azokat a magatartásmintákat, amelyek a legjobban segítik akár a különleges, akár a speciális ellátás kategóriájába tartozó gyermekek társadalmi adaptációját.
- A gyermek életét végigkíséri a család, mint a társadalom legfontosabb alkotóeleme, hiszen a célunk mégis csak az, hogy valamikor ő is „családalapító” legyen.

3. A hálózaton belül ellátható tartósan beteg, fogyatékos, sajátos nevelési igényű gyermekek köre:

- Mentálisan sérült
- Tanulásban akadályozottak
- Értelmileg akadályozott (középsúlyos értelmi fogyatékosok) —egyedi döntés alapján
- Pszichés fejlődés zavar
- Táplálkozási, ürítési zavar, alvászavar, mutizmus, mozgászavar (kóros aktivitás)
- Tanulási zavar
- Dyslexia, dysgraphia, dyscalculia
- Hallássérültek (nagyothalló, siket)
- Látássérültek (gyengén látó, vak)
- Mozgássérültek
- Végtagok fejlődési rendellenességei és hiányai
- Izomsorvadás (vázizmok előrehaladó sorvadása)

- Szülés körüli agyi károsodás: izomtónus megváltozik, kóros reflexek, izomkoordináció zavara (1, 2 vagy mind a 4 végtagra kiterjedő). Társulhat
- beszédzavarral, értelmi fogyatékkal, epilepsziával.
- Csípőficam
- Gerincferdülés, nyílt gerinc stb.
- Autisták
- Pervazív fejlődési zavar: szocializáció, kommunikációs képesség kifejlődésének késése (genetikai) veleszületett ártalom — autizmus
- Beszéd fogyatékosok
- Megkésett beszédfejlődés, súlyos beszédészlelési és beszédmegértési zavar artikuláció zavarai, a beszéd folyamatosságának zavara

A sajátos nevelési igényt, a különleges ellátási szükségletet a lakóhely szerint illetékes pedagógiai szakszolgálat szakértői véleményére alapozottan a Megyei Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság szakvéleménye alapján a gyámhatóság határozatában rögzíti. A fogyatékkal élő gyermek ellátása befolyásolja, meghatározza a nevelőszülőnél elhelyezhető gyermekek számát, valamint kijelöli az érintett gyermek teljes körű ellátásához szükséges feladatokat, terápiákat, tárgyi és személyi feltételeket.

4. Az értelmi és más fogyatékkal élő gyermekek rendelkezésére álló pedagógiai és egészségügyi szakszolgálatok intézményei, az ellátás lehetőségei:

Pedagógiai szakszolgálat, ahol az alábbi szolgáltatások vehetők igénybe:

- a) a gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás,
- b) szakértői bizottsági tevékenység,
- c) a nevelési tanácsadás,
- d) a logopédiai ellátás,
- e) a továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás,
- f) a konduktív pedagógiai ellátás,
- g) a gyógytestnevelés,
- h) az iskolapszichológiai, óvodapszichológiai ellátás,
- i) a kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása.

A célok megvalósításában a nevelőcsaládot megfelelő szakemberek segítik a gyermeki személyiség pozitív fejlődése érdekében (nevelőszülői tanácsadó, pszichológus, szakorvos,

pedagógiai szakszolgálat, gyermekvédelmi gyám) . A működtető biztosítja a speciális továbbképzést és a speciális szakmai támogatást.

7.9. Engedély nélküli távozás:

Ha a gondozott gyermek engedély nélkül eltávozott a gondozási helyéről vagy oda a számára előírt időpontban nem tért vissza (a továbbiakban együtt: engedély nélkül eltávozott gyermek), az ellátást nyújtó a gyermekvédelmi gyám haladéktalan értesítése mellett, vele együttműködésben, megkísérli felkutatni a tartózkodási helyét.

Ha az eltűnt gyermek 14 éven aluli, vagy betegsége, fogyatékosága miatt magáról gondoskodni nem tud, haladéktalanul, egyéb esetben 24 órán belül megkeresi az illetékes rendőri szervet, egyúttal értesíti a működtetőt, az eltűnt gyerek felkutatása érdekében.

A gondozási helyére visszakerült engedély nélkül eltávozott gyermekkel a gyermekvédelmi gyámja bevonásával folytatott egyéni beszélgetés keretében fel kell tárni az engedély nélküli eltávozását okát és körülményeit, valamint az eltávozás alatt vele történteket, tartózkodási helyét, megélhetése forrásait. A beszélgetés megtörténtét és tartalmának lényegét írásban dokumentálni kell, és a szükséges intézkedéseket meg kell tenni.

7.10. Zsebpénz:

A zsebpénz összegének mértéke a 15/1998. (IV. 30.) NM. rendelet 82.} (I) bek. alapján kerül megállapításra.

A 3 éven felüli gondozott gyermeket havonta zsebpénz illeti meg. A zsebpénz összegéről való értesítést a nevelőszülő számára, minden naptári év első negyedében, illetve elhelyezést követő I hónapon belül- gyermekenként- a működtető küldi meg.

A gyermek kaphat több zsebpénzt jutalomból, melynek összegét a nevelőszülő állapítja meg. A gyermek zsebpénze felhasználásáról, annak beosztásáról maga

dönt. A nevelőszülő segíti a gyermeket a pénzzel való bánásmód elsajátításában és az életkorának megfelelően a pénzbeosztás kialakításában.

A zsebpénzről a nevelőszülő nyilvántartást vezet. 6 év fölötti gyermek aláírásával igazolja, hogy átvette az összeget. 3-6 éves korú gondozott gyermek részére a zsebpénz nem kerül kifizetésre, de biztosítani kell a személyre szóló felhasználását. Az írni nem tudó, illetve azon gyermekek esetében, akik betegségük, egyéb személyiség vagy értelmi állapotuk okán nem képesek önmagukat képviselni, továbbá a 3-6 év közötti gyermek esetében, a zsebpénzből vásárolt dologról minden esetben számlát kell kérni, melyet a nevelőszülő felvezet a nyilvántartásra.

A gondozási helyéről önkényesen eltávozott (szökött) gyermeket a szökés időtartama alatt zsebpénz nem illeti meg. Az összeget időarányosan kell kiszámolni, méghozzá az írásban tett eltávozás bejelentésének, és az írásos visszavonás dátumának figyelembe vételével.

8. A nevelőszülői tanácsadó rendszeres kapcsolatot tart az oktatási-nevelési intézményekkel, szükség szerint felkeresi azokat és tájékozik a gyermek viselkedéséről, tanulmányi eredményeiről. A tanácsadó a pedagógus szakmai partnereként és nem a nevelőszülői szerep átvállalójaként szerepeljen ebben a helyzetben.

9. Különös gondot kell fordítani a tartósan beteg, vagy fogyatékos gyermekek megfelelő közoktatási intézményben történő elhelyezésére. Ennek megválasztását - a Pedagógiai Szakszolgálat szakértői bizottságának véleményében foglaltak figyelembe vételével - mindig előzze meg esetmegbeszélés, ahol a területen dolgozó szakemberek elmondhatják véleményüket.

10. Családi kapcsolatok ápolása, kapcsolattartás a vér szerint családdal:

A kapcsolattartás megvalósítása a hatályos jogszabályban előírt formákban, az eljáró gyámhatóság és adott esetben a gyermekvédelmi gyám rendelkezése szerint történik, amennyiben erre felhatalmazással rendelkezik.

A kapcsolattartás helyszíne az ellátott gyermekek döntő többségében Székesfehérvár, Tüzér u. 6. szám alatt valósul meg.

A szombati kapcsolattartáson 3 tanácsadó segíti a szülő-gyermek kapcsolat alakulását, közben tapasztalatokat szerez a vér szerinti család attitűdjéről, gyermek-szülő kapcsolat alakulásáról. A gondozottak kis hányada esetében a kapcsolattartás helyszíne a nevelőszülő otthona. Ezen esetekben a tanácsadók közvetlen tapasztalattal nem rendelkeznek a kapcsolattartás milyenségéről.

A kapcsolattartás megtörténtét kapcsolattartási naplóban rögzítik, a jogszabályban előírt tartalommal.

A nevelőszülői hálózat és a nevelőszülő feladatai a kapcsolattartás eredményes megvalósítása érdekében:

Nevelőszülői tanácsadó feladatai:

- a) Figyelemmel kíséri és elősegíti a testvérek közötti kapcsolattartást (más gondozási helyen nevelkedők esetében). Azok folyamatát, menetét rögzíti, szükség esetén esetmegbeszéléseket kezdeményez. Ha mód van rá, kezdeményezi a testvérek együttes elhelyezését.
- b) Segít felkészíteni a gyermeket a vérszerinti kapcsolattartásra, illetve annak hatásai kezelésére.
- c) Elősegíti, egyengeti a gyermek kapcsolatainak rendeződését, vérszerinti családjába való visszahelyezését.
- d) Segítséget, tanácsot ad a nevelőszülőnek azokban az esetekben, amikor nem megfelelően támogatja a gyermek vérszerinti családjával történő kapcsolattartását. Ha szükségesnek ítéli meg, esetmegbeszélést kezdeményez.
- e) Együttműködik a család- és gyermekjóléti szolgálatokkal a vérszerinti kapcsolattartás érdekében, információt kér és ad, hogy a kapcsolattartás zökkenőmentes legyen.

- f) A család- és gyermekjóléti szolgálat családgondozójával tartott közvetlen és közvetett kapcsolat keretében utána érdeklődik a vérszerinti szülő esetleges távolmaradásának okáról, s erről tájékoztatja a gyermeket, nevelőszülőt.

A nevelőszülő feladatai:

- a) A nevelőszülői hálózatban működő nevelőszülőknek feladata a nevelt gyermek meglévő családi kapcsolatainak erősítése, ápolása. Ez magába foglalja a család, a hozzátartozó látogatásait (nevelőszülő otthonában, TEGYESZ épületében, gyermekjóléti szolgálatnál, stb.), a gyermek, fiatal hazalátogatásait (rendszeres, vagy időszakos kapcsolattartásait).

A családi kapcsolatokat erősíti a gyermekvédelmi gyám, aki a család- és gyermekjóléti szolgálat családgondozójával, valamint a nevelőszülői tanácsadóval együttműködve végzi tevékenységét.

- b) A gyámhatóság határozatban foglaltaknak megfelelően biztosítja a gyermek kapcsolattartását szüleivel és más közeli hozzátartozóival. A gyermek érdekében meg kell gondolni, hogy a kapcsolattartást a nevelőszülő engedi-e saját háztartásában. Ehhez a felek együttműködési készségére van szükség. A kapcsolattartást, ha a nevelőszülő hibájából maradt el, pótolni kell.

Ezt a nevelőszülő és tanácsadója a gyermekvédelmi gyámmal egyeztetve közösen szervezik meg. Ha a szülő nem jelenik meg a kapcsolattartás időpontjában, a gyermek gyermekvédelmi gyámjától érdeklődni kell ennek okáról (ezt a nevelőszülő is megteheti). A gyermeknek pedig el kell mondani, miért maradt el, mikor lesz legközelebb. Lényeges, hogy a gyermek fel tudjon készülni az időpontra, várja azt.

- c) A gyermek érdekét szem előtt tartva a nevelőszülő és a vérszerinti szülő fogadja el egymást, alakítsanak ki egy konkrét együttműködést, és legyenek képesek kontrollálni érzelmeiket. Ha a nevelőszülőben negatív érzéseket kelt a szülő viselkedése, ennek soha ne a gyermek jelenlétében adjon hangot. Ne felejtse, hogy az elsődleges helye a gyermeknek saját családjában van.

- d) A nevelőszülőnek a gyermeket fel kell készíteni a kapcsolattartásra. Ebben szükség esetén kérheti a gyermekvédelmi központ pszichológusának segítségét.

- e) Ha a gyermeknek más gondozási helyen nevelkedő testvérei is vannak, úgy a velük való kapcsolattartás elősegítése és megvalósítása is feladat. Ezeket célszerűbb a gondozási helyekre szervezni. Közös kirándulásokkal, szabadidős programokkal, erősebbé fűzhetők a testvéri szálak. Kötődés, ragaszkodás, illetve működő testvér kapcsolattartás esetén mindenképp meg kell vizsgálni annak a lehetőségét, hogy a testvérek egy gondozási helyen nevelkedjenek. Ezt a nevelőszülő, a gyermek érdekét szem előtt tartva segítse elő.
- f) A kapcsolatok ápolásában fontos a rendszeresség és azok gyakorisága. Sűrűbb találkozás esetén mélyebb kötődések alakulnak ki, így reálisabbá válhat a hazagondozás, testvéregyesítés. Ezek felügyeletét, koordinálását a nevelőszülői tanácsadó végzi.

11. Örökbefogadás:

Az egyéni elhelyezési tervnek megfelelően a nevelőszülő elősegíti a gyermek vér szerinti családjába való visszakerülését, vagy ha ez nem lehetséges, az örökbefogadó családdal történő elhelyezését. A gyermek felkészítése örökbefogadás esetén nagyon fontos. A felkészítés során a nevelőszülő az örökbefogadást előkészítő pszichológus segítségével támogatja a gyermeket a nevelőcsaládtól való elválás megélésében, vesztesége feldolgozásában, és az új szülők iránti nyitottság és elfogadás kialakításában.

A nevelőszülő saját fájdalma, vesztesége megélésének és feldolgozásának megkönnyítésében kérje a nevelőszülői tanácsadó, illetve a gyermekvédelmi központ pszichológusának segítségét.

12. Egyéb kapcsolatok:

A nevelőszülői hálózatnak a célok megvalósítása érdekében feladata, hogy széles körű kapcsolatrendszert építsen ki, működjön együtt a gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézményekkel, oktatási-nevelési intézményekkel, munkahelyekkel. A velük való kommunikáció nyílt és őszinte legyen, mindenképp a gyermek érdekét szem előtt tartva.

13. Esetkezelések:

- a) Ha a nevelőszülő ellen bejelentés történik akár szóban, vagy írásban, a nevelőszülői tanácsadó haladéktalanul értesíti az intézményvezetőt, illetve az intézmény belső eljárási rendjét követi, és annak megfelelően jár el.
- b) Szükség szerint a rendkívüli eseményekről soron kívül is összegző jelentést készít. Ez esetben kitér a szülővel való kapcsolattartásra, annak tapasztalataira, s a kapcsolattartás további menetére, esetleg a gondozási hely változására, illetve a vér szerinti családba való visszahelyezés lehetőségére.
- c) Különleges szakértelmet igénylő esetekben az intézmény jogi, pszichológiai, gyógypedagógiai tanácsadást, illetve segítséget is nyújt, más az ügy jellege szempontjából adekvát végzettséggel rendelkező munkatársain keresztül. Ennek koordinálását, szervezését szintén a tanácsadó végzi. A gyermeket életkorának és képességeinek megfelelően tájékoztatja és felkészíti a vizsgálatokra.
- d) Ha mód van rá, akkor legyen a tanácsadónak egy fogadó napja a területén. Ennek időpontját írja be az átíró tömbbe, és hívja fel a gyerekek figyelmét arra, hogy ők is élhetnek négy szemközti találkozás lehetőségével.

X.10. A gyermek gondozási helyének változásával adódó feladatok

A gyermek gondozási helye megváltoztatásának kezdeményezésekor az intézmény belső eljárási rendje szerint kell eljárni.

Gondozási hely megváltoztatása esetén a gyermek ügyében a nevelőszülőnél keletkezett iratanyagot, a gyermek személyes tárgyait, rendeletben szabályozott ruházatát a nevelőszülő átadja a leendő gondozási helynek.

Más eljárás alá tartozik az ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek és más a nevelésbe vett gyermek gondozási helyének megváltoztatása.

A gyermek nevelőszülőtől való elkerülésének több oka lehet:

- gondozási hely megváltoztatása
- hazakerülés

- örökbefogadás
- utógondozás és önálló élet megkezdése

A gondozási hely megváltoztatását kérheti a gyermek, a szülő, a gyermek gyermekvédelmi gyámja, a nevelőszülői hálózat működtetője, valamint kezdeményezheti a gyermekjogi képviselő és a területi gyermekvédelmi központ és a TEGYESZ.

A segítő szakembereknek körültekintően kell eljárniuk a gondozási hely változtatás előkészítésében és lebonyolításában. Mind a nevelőszülő, mind a gyermek esetében fel kell őket készíteni a bekövetkező változásra. Fontos az átmenet biztosítása és az esetleges veszteségek feldolgozásának megsegítése, csakúgy, mint az új gondozási helyre történő beilleszkedés, vagy a saját családba történő visszailleszkedés támogatása, illetve az önálló életkezdés megsegítése. Ezek érdekében a szakellátás szakemberei (nevelőszülő tanácsadó, gyermekvédelmi gyám, pszichológus, nevelőszülő) együttműködnek az alapszolgáltatás szakembereivel (család és gyermekjóléti szolgálat családgondozója), köznevelési intézmények szakembereivel és a vér szerinti családdal. Konfliktushelyzet esetén kezelik a konfliktusokat.

Az örökbefogadás előkészítése és az örökbefogadási eljárás során a nevelőszülő támogató magatartásával, viszonyulásával segíti az örökbefogadás sikeres realizálását. Ebben megerősítő segítséget és kontrollt nyújt a nevelőszülői tanácsadó.

A nevelőszülőtől való elkerülés mindkét érintett fél - gyermek, nevelőszülő/nevelőszülői család - esetében mélyreható, hosszú távra szóló változást jelent. Erre a változásra a szakembereknek (nevelőszülői tanácsadó, gyermekvédelmi gyám) fel kell készítenie az érintetteket.

X.11. Utógondozói ellátás

Az utógondozói ellátás elrendelése hatósági intézkedés (Gyvt. 15.§ (4) bekezdés h) pontja szerint).

A gyámhatóság által elrendelt utógondozói ellátás keretében a fiatal felnőtt számára utógondozást és szükség szerinti ellátást kell biztosítani.

Az utógondozói ellátást a nevelőszülő az intézmény közreműködésével biztosítja. Az utógondozói ellátást nyújtó és a fiatal felnőtt az utógondozói ellátás konkrét formájáról, módjáról és mértékéről a külön jogszabályban foglaltak szerint megállapodást köt.

1. A gyermekvédelmi gyám a gyermek kérelmére a nevelőszülői tanácsadó segítségével a gondozott nagykorúságának elérése előtt legalább két hónappal felterjeszti a gyámhivatalnak a gyermek utógondozói ellátásra irányuló kérelmét, valamint az utógondozói ellátásra vonatkozó javaslatot és szükséges egyéb, jogszabályban előírt dokumentumokat.. Az utógondozói ellátást a gyámhatóság határozattal rendeli el, egyben a fiatal részére utógondozót rendel ki.
2. Az utógondozói ellátást tartalmazó határozat kézhezvételét illetve az ellátás megkezdését követő 15 napon belül a az intézmény az ellátásban részesülő fiatallal megállapodást köt (melléklet), s ha a fiatal felnőtt úgy döntött, hogy otthonteremtési támogatását igénybe veszi, pénzfelhasználási tervet készítenek az utógondozójával. A megállapodás egy példányát az intézmény vezetőjének azonnal át kell adni (kivételem a pénzfelhasználási terv), aki:
 - gondoskodik az ellátás kiutalásáról,
 - a fenntartó által megállapított térítési díjjal kapcsolatos intézkedésekről.A fiatallal kötött megállapodás során személyenként vizsgálva kell meghatározni (a jövedelmi viszonyaival is összefüggésben) az ellátás mértékét, módját az intézmény utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt térítési díjára és zsebpénzre vonatkozó szabályzata szerint).
3. Az utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt azonnal tájékoztatja utógondozóját, ha térítési díj fizetési kötelezettségében valamilyen változtatás történt (pl. munkahelyet létesített, munkahelyet váltott, tanulói, hallgatói,

felőttképzési jogviszonya megszűnt, stb.), és az ahhoz szükséges igazolásokat beszerzi.

4. Az utógondozó nyomon követi az utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt térítési díjfizetési kötelezettségének alakulását, jövedelmi viszonyait, határozatait, és minden lényeges esetben új megállapodást köt a nagykorúval.
5. Az utógondozó, az utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt helyzetéről, együttműködéséről, az utógondozói ellátást elrendelő határozatban szereplő időközönként jelentésben tájékoztatja a gyámhivatalt és az intézményt.
6. Az utógondozó az ellátásban részesülő fiatallal való együttműködés során segítséget nyújt abban, hogy utógondozottja minél hamarabb megkezdhesse önálló életét. Ennek keretében:

- segíti egészségmegőrzését és életvitelét a tanácsaival, segít a lakás és felszerelése használatában, a közlekedése megszervezésében, a tanintézménye vagy munkahelye által meghatározott kötelezettségei teljesítésében, rokoni és baráti kapcsolattartásában, pénzkezelésében

- rendszeres kapcsolatot tart azzal a fiatal felnőttel, akinek utógondozói ellátását a gyámhivatal elrendelte, és akinek ellátásáért munkaköri feladatként felel

- rendszeresen konzultál felettesével a tapasztalatairól és a megtett intézkedéseiről, - a fontosabb intézkedései előtt kikéri felettese véleményét

- eljár a fiatal felnőtt érdekében a különféle intézményeknél, felelősséggel képviselve a fiatal felnőtt és az intézményérdekeit egyaránt

- rendkívüli esetben azonnal, egyéb fontos történésekről 15 napon belül, általános tapasztalatairól évente egyszer jelentést tesz - felettesének jóváhagyása mellett - a gyámhivatalnak

- kapcsolatot tart az intézmény mindazon dolgozóival, akik munkavégzésének sikeréhez hozzájárulhatnak.

A problémákat vagy a megállapodás szerinti feltételek megszegését szóban azonnal, írásban legfeljebb három napon belül jelenti az intézményvezetőjének.

Ha az ellátás biztosításában más személy is részt vesz (pl. nevelőszülő) a jelzési kötelezettség az ő vonatkozásában is fennáll. Az utógondozói ellátás elrendelésének szabályait, megszűnését, illetve megszüntetését a Gyvt. 93.§-a, valamint a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet részletesen tartalmazza.

7. Amennyiben az ellátás határozatban megjelölt időtartama lejárt, s az életkörülmények indokolják, az ellátás meghosszabbítását kérheti a fiatal. A meghosszabbítás iránti kérelmet az utógondozó terjeszti fel a gyámhivatalnak az ellátást nyújtóval és az utógondozói ellátást biztosítóval való konzultációt követően.

Az utógondozói ellátás az alábbi esetekben szűnik meg (Gyvt. 93. § (9)-(10) bekezdése alapján):

Megszűnik az utógondozói ellátás, ha a fiatal felnőtt:

- a) a „létfenntartását önállóan biztosítani nem tudja” ok miatt részesül ellátásban, az utógondozói ellátás elrendelése okának megszűnésével, de legkésőbb a fiatal felnőtt 21. életévének betöltésével, vagy ha speciális vagy különleges ellátási szükségletűként érte el nagykorúságát, a 22. életévének betöltésével,
- b) a „köznevelési, felsőoktatási vagy felnőttképzési intézménnyel tanulói, hallgatói vagy felnőttképzési jogviszonyban” áll ok miatt részesül ellátásban, a tanulói, hallgatói vagy felnőttképzési jogviszony megszűnését követő 120. napon, de tanulói vagy felnőttképzési jogviszony fennállása esetén legkésőbb a 24., hallgatói jogviszony fennállása esetén — a d) pontban foglalt kivétellel - legkésőbb a 25. életévének betöltésével,
- c) a „szociális bentlakásos intézménybe felvételét várja” ok miatt részesül ellátásban, a szociális intézménybe való felvételével, de legkésőbb a 22. életévének betöltésével,

A 24. életévét betöltött, középfokú iskolában tanuló vagy szakképző intézménnyel tanulói vagy felnőttképzési jogviszonyban álló fiatal felnőtt és a 25. életévét betöltött, felsőoktatási intézménnyel hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt

utógondozói ellátása a fiatal felnőtt kérelmére meghosszabbítható a tanulói, hallgatói vagy felnőttképzési jogviszonya megszűnéséig, de legkésőbb a 30. életévének betöltéséig. A kérelemről az utógondozói ellátást biztosító intézmény vagy nevelőszülői hálózat fenntartója dönt a fiatal felnőtt tanulmányaiból hátralévő időtartamra, a tanulmányok befejezésének esélyére, a fiatal felnőttnek az utógondozói ellátást nyújtó intézménnyel történő együttműködési készségére és a rászorultságára tekintettel. A gyámhatóság az utógondozói ellátást megszünteti, ha a fiatal felnőtt

- a) utógondozói ellátásának jogosultsági feltételei már nem állnak fenn,
- b) a nevelőszülőjével, az utógondozói ellátást nyújtó intézmény munkatársával, illetve az intézményben gondozott társával szemben elfogadhatatlan, az együttélés szabályait súlyosan sértő magatartást tanúsít,
- c) a házirendet többször súlyosan megsérti,
- d) azt kéri.
- e) az (1) bekezdés b) pontja alapján elrendelt utógondozói ellátás esetén a tanulmányi vagy vizsgakötelezettségét önhibájából nem teljesíti,
- f) az ellátás megállapításáról szóló gyámhatósági határozat közlésétől számított 15 napon belül az ellátást nem vette igénybe és ennek okáról önhibájából nem értesítette az ellátást nyújtót.

Az utógondozói ellátás szolgáltatás az intézmény rendszerében nevelőszülői hálózati férőhelyen és lakhatást biztosító külső férőhelyen (albérletben) is biztosítható.

Utógondozói ellátás a nevelőszülői hálózatban:

1. A nevelőszülő saját háztartásában biztosítja az utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt lakhatását és szükség szerinti további ellátását.
2. A nevelőszülő segítséget nyújt a fiatal felnőtt önálló életvezetéséhez, társadalmi beilleszkedéséhez és hozzátartozóival való kapcsolattartásához. Segíti a fiatal munkába lépését és helytállását, keresetének, ösztöndíjának célszerű felhasználását, takarékoskodását.

3. Intenzíven bevonja a házi, ház körüli munkába, önállóságot biztosít számára. Munkahelyet keres vele újságon, interneten, szórólapokon, személyes kapcsolatain keresztül.
4. Keresetének beosztásában, spórolásában segítséget, tanácsot ad. Személyes példával jár előtte.

Utógondozói ellátás külső férőhelyen:

1. A külső férőhelyen biztosított ellátás — a fiatal felnőtt kérelmére a gyámhatóság határozatával elrendelt utógondozói ellátás keretében nyújtható.
2. Az intézmény gondoskodik arról, hogy az albérletben, vagy más külső lakhatási feltételek között élő, utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőttel és annak férőhelyét biztosító természetes vagy jogi személlyel külön-külön megállapodás jöjjön létre a lakhatás szabályozott körülményeinek biztosítására. Ellenőrzi a lakhatás törvényi feltételeinek meglétét. A megállapodások és a környezettanulmányok elkészítésével felelős előkészítője az engedélyezési eljárásoknak.
3. Az intézmény a férőhelyek rendszeres vizsgálatával ellenőrzi, hogy megfelelő elhelyezési feltételek álljanak rendelkezésre, és erről tájékoztatja az illetékes gyámhivatalt.
4. Az utógondozói ellátás formájára, módjára, mértékére szólóan az ellátást nyújtó és az ellátott megállapodást köt. Az intézmény a külső férőhelyen elhelyezett fiatal mindenkorai szükségleteihez, helyzetéhez és jövedelem viszonyaihoz igazodó ellátást biztosít.

Az otthonteremtési támogatás igénylése:

- Az otthonteremtési támogatás célja, hogy a nevelésbe vételből kikerült fiatal felnőtt lakáshoz jutását, tartós lakhatása megoldását elősegítse. A gyámhatóság a gyermeket a nagykorúságának elérése előtt 6 hónappal írásban tájékoztatja az otthonteremtési támogatás lehetőségéről.

A támogatás Magyarország területén használható fel

- a) részben vagy egészben a fiatal felnőtt tulajdonába kerülő vagy már a fiatal felnőtt tulajdonában lévő lakás, családi ház, tanya lakhatóvá tételére,
 - b) részben vagy egészben a fiatal felnőtt tulajdonába kerülő építési telek, életvitelszerű lakhatásra alkalmas lakás, családi ház, tanya vásárlására, építésére, tulajdon- vagy tulajdonrész szerzéssel járó felújítására vagy bővítésére,
 - c) bérleti jogviszony létesítéséhez szükséges összeg megfizetésére, lakás, családi ház, tanya bérleti díjának kifizetésére,
 - d) önkormányzati bérlakás felújítására,
 - e) otthonteremtést elősegítő hitelintézeti kölcsön összegű törlesztésére,
 - f) indokolt esetben a tartósan beteg vagy fogyatékos fiatal felnőtt megfelelő ellátását biztosító, az Szt. hatálya alá tartozó bentlakásos szociális intézménybe vagy támogatott lakhatáshoz fizetendő belépési hozzájárulásra.
- A gyámhatóság által kijelölt „utógondozó” segítségével a végszámadás alapján a fiattal közösen kiszámolják az otthonteremtési támogatás várható összegét. A meghatározott adatlapok kitöltése után közösen kérelmet adnak be a gyámhatóság felé, mely tartalmaz egy pénzfelhasználási tervet. A pozitív elbírálás után a fiatalot segíti a szakember a terv megvalósításában és felügyeli a pénz felhasználását. A fiatal az elköltött összegről a kiutalástól számított egy éven belül okmányokkal igazoltan elszámol a gyámhivatal felé, kivéve, ha albérleti díj rendezésre, vagy lakás-előtakarékosság céljára használja fel a támogatást. Ezekben az esetekben a támogatás felhasználásáról az utolsó részlet kiegyenlítését követő hónap utolsó napjáig kell elszámolnia.
 - A gyámhatóság öt év időtartamra elidegenítési tilalmat jegyeztet be a támogatással megszerzett ingatlanra.

- A támogatás iránti igényt a kérelmező a nagykorúvá válást követően, de legkésőbb 30. évének betöltéséig nyújthatja be.

X.12. A nevelőszülő, mint gyám

A gyámhatóság a gyermek részére gyermekvédelmi gyámot rendel a Gyvt. 84.§ (1) bekezdésében meghatározott esetekben- A gyermekvédelmi gyám joga és kötelessége, hogy a gyermeket személyi és vagyoni ügyeiben képviselje. A gyám tevékenységére a Ptk. gyámságra vonatkozó rendelkezései az irányadóak.

A Gyvt. 85. § (2) bek. szerint a gyermekvédelmi gyám kezdeményezheti a gyámhatóságnál egyes gyámi feladatok ellátására a nevelőszülő gyámként történő kirendelését, ha:

- a) a nevelőszülő már legalább két éve saját háztartásában neveli a gyermeket,
- b) nincs folyamatban eljárás a nevelésbe vétel megszüntetésére,
- c) a nevelőszülő vállalja a gyermek törvényes képviselőjének 87. § (1) bekezdés a)-c) pontja szerinti ellátását. A gyermekvédelmi gyám és a nevelőszülő köteles egymással együttműködni.

Osztott gyámság esetén a nevelőszülő által ellátható gyámi feladatok a Gyvt. 87.§ (1) bekezdése szerint:

- a) eljár a gyermek személyes okmányainak beszerzése érdekében, kéri a gyermek közgyógyellátásra való jogosultságának megállapítását és a gyermek tartózkodási engedélyének meghosszabbítását,
- b) törvényes képviselőként nyilatkozatot tesz a gyermekén végzendő egészségügyi beavatkozásokhoz,

Eljár a gyermek iskolai beíratásával, tanulói jogviszonyának létesítésével, megszüntetésével, valamint egyéni munkarendjének engedélyezésével kapcsolatos ügyekben.

X.13. A segítség, szaktanácsadás, ellenőrzés módja, a folyamat szabályozása

Az 513/2013. (XII. 29.) Korm. rendelet rendelkezései alapján intézményünk az alábbi módon számoltatja el a nevelőszülőt a gyermek, fiatal felnőtt ellátására járó juttatások felhasználásáról, illetve végzi a nevelőszülők teljes körű ellátási feladatainak ellenőrzését:

- a) A nevelőszülői tanácsadó rendszeres látogatásai során, minden esetben megbizonyosodik arról, hogy a nevelőszülő megfelelő színvonalon biztosítja-e a gyermek teljes körű ellátását (15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 76-82. §-ai alapján). Megtekinti a gyermek elhelyezését, információt gyűjt az ellátással kapcsolatban (nevelési-, gondozási feladatok, étkezés, oktatás, egészségügyi ellátás, szabadidő, ellátási igény kielégítése, stb.). Figyelemmel kíséri a nevelési díj, az ellátmány és a családi pótlék felhasználását, szükség esetén segítséget nyújt a gazdálkodáshoz. Tanácsot ad, a beosztásban segít, a nevelőszülővel közösen fontossági sorrendet állít fel. Tapasztalatait, a megbeszélte feladatokat, határidőket az átíró tömbben rögzíti.
- b) A nevelőszülői tanácsadó legalább **negyedévente**:
 - írásbeli leltár alapján megtekinti a gondozott gyermek ruházatát, felszerelését. Azok megfelelő mennyiségéről, minőségéről meggyőződik. Tájékozódik az elmúlt negyedévben a gondozottakkal kapcsolatos kiadásokról.
 - A Szociális Ágazati Portálon közzétett formában vezetett zsebpénz-nyilvántartás legalább negyedévenkénti ellenőrzésével megbizonyosodik a gondozott gyermek részére biztosított, életkorának megfelelő pénzüsszeg átadásáról.
- c) Intézményünk (nevelőszülői tanácsadó) minden tanév végén pedagógiai jellemzést kér a tanköteles korú gondozott gyermekek iskolai ellátásáról, előmenetelükről, a tanév során felmerülő költségek rendezéséről.
- d) A nevelőszülői tanácsadó évente meggyőződik a nevelőszülő lakókörnyezete minőségének fenntartásáról, az ingatlan állagmegóvásáról, és arról, hogy a lakás

a mindennapi életvitelhez szükséges bútorokkal, berendezési tárgyakkal, eszközökkel megfelelően fel van —e szerelve. Erről a tanácsadó feljegyzést készít az átíró tömbbe.

A nevelőszülők az ellenőrzési eljárás módját, elemeit megismerik, és aláírásukkal elfogadják. Tudomásul veszik, hogy a törvényi szabályozás szerint a feltárt hiányosságot - amit a nevelőszülői tanácsadó az átíró tömbbe rögzít — legalább 8 napos, legfeljebb a tanácsadó által meghatározott határidővel pótolják.

Amennyiben a nevelőszülő az elszámolásnak nem tesz eleget, a működtető a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyt felmondhatja, vagy ha az elszámolásra kitézött újabb határidő eredménytelenül telt el, a működtető a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyt felmondja.

A működtető akkor is felmondja a foglalkoztatási jogviszonyt, ha megállapítja, hogy a gyermek, fiatal felnőtt ellátására járó juttatásokat a nevelőszülő nem az ellátás céljára használta fel.

- e) Hatósági szakmai ellenőrzést a Fejér Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya végez (egyéb ellenőrző, véleményező szervek bevonásával, mint az illetékes Kormányhivatal Népegészségügyi Osztálya, szakértőként kirendelt egyházi módszertan Gyermekevédelmi Szolgáltató intézménye).

A nevelőszülői tanácsadó folyamatosan figyelemmel kíséri, és szükség esetén segítséget nyújt a nevelőszülőnek, ha úgy látja, hogy nevelési eszköztára kimerült, vagy egyéb problémája van a gyermek nevelésével kapcsolatban. Ezekben az esetekben irányíthatja az intézmény pszichológusához. (Ez nem feltétlenül jelenti a nevelőszülő alkalmasságának megkérdőjeleződését, és a soron kívüli felülvizsgálat kérését sem.)

A tanácsadónak nagy felelőssége van akkor, amikor eldönti, hogy időt ad a nevelőszülőnek a hibák korrekciójára, van-e remény, vagy a probléma súlyossága

miatt azonnali beavatkozást igényel-e a működtetőtől. A tanácsadó a beavatkozás eredménytelensége esetén haladéktalanul konzultáljon az intézményvezetővel, a gyermek gyermekvédelmi gyámjával a további beavatkozás, intézkedés szükségességéről.

X.14. Tájékoztatási kötelezettség

A működtetőnek és a nevelőszülőnek egymás felé, valamint a gyermekvédelmi gyám felé tájékoztatási kötelezettsége van a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony és a helyettes szülői jogviszony egyes kérdéseiről szóló 513/2013. (XII.29.) Korm. rendeletben foglaltak és az alábbiak szerint:

A működtető tájékoztatja a nevelőszülőt: a nevelőszülőnél elhelyezett gyermekkel kapcsolatban rendelkezésére álló adatokról, így különösen a gyermek egészségi állapotára, korábbi betegségeire és az egyéb orvosi beavatkozásokra vonatkozó adatokról. Ha a nevelőszülőnek a gyermek megfelelő gondozása érdekében további információkra, adatokra van szüksége, a működtető — indokolt esetben a gyermekvédelmi gyám bevonásával — gondoskodik azok beszerzéséről.

A nevelőszülő tájékoztatja a működtetőt és a Gyermekvédelmi gyámot:

- a) a bekövetkezésük időpontjától számított öt napon belül a gyermek óvodai nevelésben, fejlesztő nevelésben történő részvételének, valamint a gyermek és a fiatal felnőtt fejlesztő nevelés-oktatásban történő részvételének és iskolai tanulmányainak megkezdéséről, befejezéséről vagy megszakításáról,
- b) a bekövetkezése időpontjától számított öt napon belül arról, ha a gyermek és a fiatal felnőtt munkavégzésre irányuló jogviszonyt létesít, továbbá tájékoztatja a működtetőt a fiatal felnőtt keresetéről,
- c) azonnal a gyermekkel és a fiatal felnőttel kapcsolatos rendkívüli eseményről, így különösen az egészségi állapotában bekövetkezett jelentős változásról, iskolai, munkahelyi fegyelmi ügyéről és szabálysértési, büntetőjogi felelősségre vonás

alapját képező cselekményéről, függetlenül a szabálysértési vagy a büntetőeljárás megindulásától,

- d) azonnal a gyermeknek a nevelőszülőktől történő huszonnégy órát meghaladó engedély nélküli eltávozásáról, és
- e) azonnal a saját életkörülményeiben bekövetkezett vagy várható lényeges változásról, valamint olyan tényről, mely lényeges változást eredményezhet az általa nevelt gyermek életében, így különösen

- a Gyvt. 10/A. § (1) bekezdésében meghatározott kizáró ok bekövetkeztéről,
- a nevelőszülő családi állapotának megváltozásáról, a családstruktúrában történt változásról,
- a nevelőszülői tevékenysége mellett folytatott keresőtevékenysége megszűnéséről,
- az anyagi helyzetében bekövetkezett rendkívül kedvezőtlen változásról,
- a vele szemben megindított végrehajtási eljárásról,
- a lakóhely megváltoztatásának szándékáról,
- a harminc napnál hosszabb időre történő külföldre utazás szándékáról,
- az egészségi állapotában beálló olyan romlásról, melynek következtében a későbbiekben feltételezhetően hosszabb ideig nem lesz képes ellátni a gyermeket,
- ha más működetőnél kíván nevelőszülői feladatokat ellátni.

Ha a fenti változásokkal kapcsolatos tényről értesül a nevelőszülői tanácsadó, úgy haladéktalanul értesíti és tájékoztatja az intézmény vezetőjét.

A nevelőszülőt érintő pszichológiai vizsgálat eredményéről csak az intézmény pszichológusa adhat részletes tájékoztatást.

X.15. A gyermeki jogok biztosítása, a gyakorlatban való érvényesülés ellenőrzése

A gyermeki jogok érvényesülésének sajátossága, hogy a gyermekek életkoruknál, ítélőképességükénél, esetleg egyéb körülményeiknél fogva — nem képesek fellépni saját jogaik védelmében olyan módon, ahogy a társadalom felnőtt tagjai. A gyermekek védelme, a róluk való gondoskodás a társadalom, az állam és nem utolsósorban a család kötelessége.

A gyermeki jogok védelme a szülőkön kívül, minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozik.

A különböző településeken élő nevelőcsaládok szerves részét képezik a helyi társadalomnak, és itt tudják biztosítani azokat a szociális, kulturális, politikai és egyéb jogokat, amelyeket a New York-i ENSZ Egyezmény is rögzít.

A nevelőcsaládokban élő gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő gyermeknek joga van:

- szüleivel, rokonaival való személyes kapcsolattartásra és ahhoz, hogy segítséget kapjon a saját családjába történő visszatéréséhez,
- az állandóságot, érzelmi biztonságot nyújtó teljes körű ellátáshoz,
- képességeinek megfelelő szintű iskolai oktatáshoz,
- a szükséges egészségügyi, orvosi ellátáshoz, a társadalombiztosítás juttatásaihoz, gondozási helyének megváltoztatásával, gyermekvédelmi gondoskodásának megszüntetésével kapcsolatban véleményének kifejezéséhez,
- jogairól, jogai érvényesítésének lehetőségeiről tájékoztatást kérni és kapni,
- szabad vélemény nyilvánításra és arra, hogy tiszteletben tartsák lelkiismereti és vallásszabadságát, nemzetiségi, etnikai és kulturális hovatartozását,
- védelemre, az elhanyagolás és mindenféle durvaság, bántalmazás, megalázás, erőszak ellen,

- védelemre, a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, egészségére káros szerek ellen,
- minden segítséget megkapni a nevelőcsaládtól — hogy amennyiben örökbe adható örökbefogadó családban éljen, hogy meghallgassák személyét és vagyonát érintő minden kérdésben,
- ha sérelem éri, az intézmény vezetőjéhez, gyámjához, az illetékes városi gyámhatósághoz, rendőrséghez forduljon, hogy havonta az általa fontosnak tartott kiadásaira meghatározott összegű zsebpénzt kapjon és tanulmányi eredményétől, magaviseletétől függően kiegészítő zsebpénzben részesüljön nevelőszüleitől, hogy ha a nagykorúságát elérte és a feltételeknek megfelel (tanulmányokat folytat, életfenntartását biztosítani nem tudja, szociális intézménybe várja felvételét) utógondozói ellátásban részesüljön, vagyona fölött szabadon rendelkezzen, otthonteremtési támogatást igényeljen.

A gyermekvédelmi gondoskodásba került gyermekeket (és családjukat) folyamatosan tájékoztatjuk a jogaikról.

A nevelőszülői hálózatban élő gyermekeknek biztosítjuk a családban való nevelkedés jogát, kapcsolataik ápolásának lehetőségét, segítséget nyújtunk jogaik megélésére a mindennapi életben.

A gyermeki jogok érvényesülésének ellenőrzése:

- A nevelőszülői tanácsadó szükség szerint, de legalább három hetente tájékozik arról, milyen a gyermeknek a családban elfoglalt helye, négyszemközti beszélgetéseken ellenőrzi a gyermek tájékozottságát az őt megillető jogokról és annak megéléséről, illetve betartásáról. Tájékoztatja a gyermeket az Érdekképviseleti Fórum működéséről, annak határozatairól, a képviselők nevééről, elérhetőségéről.
- A nevelésbe vett gyermek szabadon tartja a kapcsolatot gyermekvédelmi gyámjával, a vele való négyszemközti beszélgetést és kapcsolattartást a nevelőszülő elősegíti.

- A gyermekjogi képviselő elérhetősége és fogadóóráinak időpontja minden nevelőcsaládban a gyermekek által is jól látható helyen van elhelyezve.
- A gyámhatóságok által tartott éves felülvizsgálat egyik fontos állomása a jogok gyakorlásának, hiszen olyan alapvető kéréseket válaszolnak meg, mint: a vér szerinti családdal való kapcsolat minősége, a nevelésbe vétel megszüntetésének lehetősége, a saját családban való nevelkedés jogának elérhetősége, a gyermek jövőjével kapcsolatos fontosabb célkitűzések.

X.16. A gyermekek és utógondozói ellátottak érdekeinek védelme

A Gyvt. 35. §-a szerint az intézmény fenntartója meghatározza az ellátásban részesülők érdekvédelmét szolgáló érdek-képviselési fórum megalakításának és működésének - jogszabályban meghatározottak szerint kialakított - szabályait.

Ennek figyelembe vételével az intézmény vezetője gondoskodik az érdekképviselési fórum megalakításáról és biztosítja működési feltételeit.

Az érdekképviselési fórum összetételére és működésére a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet tartalmaz szabályozást.

E szerint:

„az érdekképviselési fórum szavazati jogú választott tagjai:

- a) a gyermekönkormányzat képviselői,
- b) az ellátásban részesülő gyermek szülei vagy más törvényes képviselői, illetve a fiatal felnőttek képviselői,
- c) az intézmény dolgozóinak képviselői és
- d) az intézményt fenntartó képviselői.

Az a) és b) pontokban meghatározott személyek száma összesen nem lehet kevesebb a c) és d) pontok szerinti személyek összlétszámánál.

Az érdekképviselési fórum megvizsgálja a hozzá benyújtott panaszokat, és a hatáskörébe tartozó ügyekben dönt, továbbá intézkedéseket kezdeményezhet a fenntartónál, a gyermekvédelmi gyámnál, a gyermekjogi képviselőnél és más hatáskörrel rendelkező szervnél.

Az érdekképviselői fórum az intézmény vezetőjénél véleményt nyilváníthat a gyermeket, fiatal felnőttet érintő ügyekben, valamint javaslatot tehet az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működtetéséről, valamint az ebből származó bevételek felhasználásáról. Az érdekképviselői fórum egyetértési jogot gyakorol a házirend jóváhagyásánál.

Panaszjog gyakorlása

A gyermek, a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője és a fiatal felnőtt, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdek-képviselői és szakmai szervek a házirendben foglaltak szerint panasszal élhetnek az intézmény vezetőjénél vagy érdek-képviselői fórumánál

- a) az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- b) a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségzegése esetén,
- c) a GyM. 136/A. § szerinti iratbetekintés megtagadása esetén.

A panaszjog gyakorlásához segítséget nyújt az ellátott gyermekek és fiatal felnőttek számára a tanácsadó, a gyermekvédelmi gyám és a nevelőszülő.

Az intézmény vezetője, illetve az érdekképviselői fórum a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról. A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője és a gyermek, illetve fiatal felnőtt az intézmény fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha az intézmény vezetője vagy az érdekképviselői fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

Az intézményben gyermekönkormányzat nem kerül létrehozásra.

Az ellátásban részesülők érdekvédelmét szolgáló fórum létrehozásával összefüggő feladatok ellátása az intézmény vezetőjének hatáskörébe tartozik. Az intézmény vezetője a hatáskörében, a külön szabályzatban meghatározottak szerint gondoskodik arról, hogy az érdekképviselői fórum működjön.

X.17. Adatvédelem, adatkezelés

Az adatvédelemmel és adatkezeléssel kapcsolatos kérdéseket és szabályokat intézményi szabályzat rögzíti.

A szabályzat figyelemmel az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 2. §-ában foglaltakra — kiterjed az intézmény által folytatott minden olyan adatkezelésre és adatfeldolgozásra, amely természetes személy adataira vonatkozik, valamint amely közérdekű adatot vagy közérdekből nyilvános adatot tartalmaz, függetlenül attól, hogy az adatkezelés, adatfeldolgozás teljesen vagy részben automatizált eszközzel, valamint manuális módon történik. Személyi hatálya az Intézmény Szervezeti és Működési Szabályzatában (a továbbiakban: Intézményi SZMSZ) rögzített személyi hatály szerinti személyekre terjed ki.

Az Intézmény a-Gyvt.-ben szabályozott feladatai ellátása során a Gyvt. 135-136. §-ban felsorolt adatkörben, az ott meghatározott célok teljesüléséhez elengedhetetlenül szükséges — a Gyvt. 135. §-ban rögzített - személyes adatokat kezelheti.

A szakmai program IV. és IX.22. fejezetében felsorolt nyilvántartások vezetése, a személyes adatok kezelése és a közérdekű adatok közzététele, valamint az adatigénylés során az adatkezelő és annak minden munkatársa különös gondossággal, a fent megjelölt jogszabályokban és intézményi szabályzatban előírtak szerint jár el.

Kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermek médiában való megjelenésének esetére, az ennek kapcsán szükséges intézkedésekre.

X.18. A személyes gondoskodást végző személyek jogai

A gyermekvédelemben foglalkoztatottak, vagy munkaviszonyban álló személyek esetében biztosítani kell, hogy a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapják, tiszteletben tartásuk emberi méltóságukat és személyiségi jogukat, munkájukat elismerjék, valamint a munkáltató megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson számukra.

Azoknak a munkavállalóknak a munkaidejét, pihenőidejét, előmeneteli és illetményrendszerét, akik olyan egyházi vagy nem állami fenntartású szolgáltatónál, intézménynél dolgoznak, amely után a fenntartó normatív állami hozzájárulásban részesül - ideértve a Gyvt. 127. § (4) bekezdés szerinti szolgáltatót, intézményt is -, a Kjt. 55-80. §-a szerint kell megállapítani. E rendelkezésektől akkor lehet eltérni, ha azzal a munkavállaló kizárólag előnyt szerez.

Az intézményünkben és a nevelőszülői hálózatunkban foglalkoztatott:

- nevelőszülő, utógondozó, pszichológus, gyermekvédelmi ügyintéző, valamint a vezető beosztású, vagy vezető munkakörű dolgozó (a gyermekvédelmi intézményvezető beosztású vagy vezető munkakörű dolgozója) a gyermek, a fiatal felnőtt és a fiatalkorú közvetlen gondozása, ügyeinek intézése, családgondozása és utógondozása során,
- nevelőszülői tanácsadó gyermek közvetlen gondozásának ellenőrzése során hivatalból jár el, e tevékenységével kapcsolatban a büntetőjogi védelem szempontjából közfeladatot ellátó személynek minősül a Gyvt. 15.§ (7) bekezdése alapján.

Elfogadjuk, és tiszteletben tartjuk gyermekvédelmi szakembereink eltérő véleményét, a nézet különbségek egyeztetések során történő rendezésére törekszünk.

Támogatjuk szakembereinket a szakma, illetve a gondozottak, utógondozói ellátottak érdekeinek képviselője során vállalt - esetlegesen kialakuló konfliktusokban.

A kollégák kompetenciahatárainak tiszteletben tartása mellett, hatékony együttműködések kialakítását tartjuk szem előtt.

A kiégés megelőzése érdekében a szakemberek mentálhigiéniéje, szakmai fejlődése érdekében állandó esetmegbeszéléseket tartunk, szupervíziót, továbbképzéseken, speciális tréningeken és a fenntartó által biztosított lelki gyakorlatokon veszünk részt.

A munkavállalók személyes adatait a vonatkozó jogszabályok figyelembevételével védeni kell az idegeneknek, illetékteleneknek, arra jogosulatlan személyeknek történő kiadástól.

A munkavállalók jogosultak érdekvédelmi szervezetet létrehozni, a hatályos jogszabályok rendelkezéseire figyelemmel. Amennyiben az érdekvédelmi szervezet reprezentatív, jogosult a munkavállalók érdekében a munkáltatóval kollektív szerződést kötni.

X.19. A gyermekbántalmazási esetek kivizsgálása és kezelése

A Szakmai Program III. fejezetében rögzítettek szerint történik.

X.20. A minőségi munkavégzés garanciái

Az intézmény működésének 2021. április 1-jei indulását követően az intézmény munkavállalóinak többsége jogutódlással átvett dolgozóként már rendelkezik működési nyilvántartási számmal. A fenntartó/működtető váltás hivatalos formában jelezésre kerül a Nemzeti Szociálpolitikai Intézet felé, valamint a régi és új dolgozók is bejelentésre kerülnek a 8/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet alapján.

Az éves továbbképzési tervben, a 8/2000. (VIII.4.) és a 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendeletek szerint tervezett formában történik a működési nyilvántartásba vételre kötelezett dolgozók kreditpont szerzéssel járó képzéseinek tervezése és annak vezetése.

Kiemelt figyelmet fordít az intézmény a nevelőszülői tanácsadók kompetenciái erősítésére, képességeik, készségeik fejlesztésére, szakmai ismeretei bővítésére, tapasztalatcserére.

Ennek érdekében az éves továbbképzési tervben rögzítettek szerint vesznek részt képzéseken, továbbképzéseken a tanácsadók.

Ezt kiegészítendő, belső ismeretmegosztó programok, tréningek, meetingek, tapasztalatcserék szolgálják a tudásbővítést és kompetencia-fejlesztést.

Az új tanácsadók esetében a betanulás időszakában (3 hónap) mentort jelölünk ki a tájékozódás segítése, a feladatok megismerése, a működési gyakorlat megismertetése eredményessé tétele érdekében. Ez lehetőséget ad a jó gyakorlatok megismerésére, a

gyorsabb tájékozódásra és a munkakör eredményes betöltéséhez való gyakorlati felkészülésre.

A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony bevezetését követően a megfelelő végzettséggel rendelkező nevelőszülők számára is megkérjük a működési nyilvántartási számot.

A nevelőszülői hálózatot működtető a nevelőszülő számára biztosítja a rendszeres -évente legalább 6 legfeljebb 12 órában történő- továbbképzésen való részvétel lehetőségét. A továbbképzést a működtető szervezi, amelynek során a nevelőszülő munkájához szükséges új információt és ismeretet közvetít a nevelőszülő számára.

A továbbképzés témáit részben a gyakorlati tapasztalatok, részben a szabályozó környezet változásait figyelembe véve választjuk ki.

A tanácsadók tesznek javaslatot az intézményvezető felé, a továbbképzések témáit illetően. A témák jellegétől függően külső, vagy belső szakember tartja a foglalkozásokat. A módszerét illetően a legeredményesebbet választjuk az egyes témákhoz.

Új nevelőszülők esetében a hivatásra történő felkészítés a jogszabályban előírt 60 óras képzés keretében valósul meg, melynek során az alkalmasság is megállapításra kerül.

A nevelőszülői tevékenység hivatásként történő elismerésének alapja, az az elvárás, hogy ne „csak” szeresse a gyermeket és gondoskodjon róla, hanem hozzáértő szakemberként, szakmai team tagjaként vegyen részt a gyermek sorsának alakításában. Az ehhez szükséges tudást, kompetenciákat OKJ-s 400 óras, vagy a KOP (Központi Oktatási Program) 240 óras nevelőszülői szakképzés keretében tudja elsajátítani. Ez által a hatályos jogszabályok alapján nevelőszülői szakképesítést szerez.

A nevelőszülők alkalmasságát a hálózat munkatársai 3 évente felülvizsgálják.

A nevelőszülői hálózaton belül, több településen önszervező csoportok működnek. A nevelőszülőket itt a szakemberek tájékoztatják a legfrissebb információkról, változásokról, esetmegbeszéléseket tartanak. Ennek folyamatosságában, kezdeményezésében a nevelőszülő tanácsadók nagy szerepet vállalnak. Információkkal, ötletekkel segítik a területükön dolgozó nevelőszülőket.

A nevelőszülővel dolgozó szakemberek, saját megítélésük alapján a gyermeket, vagy nevelőszülőt érintő ügyekben, döntésekben esetmegbeszéléseket hívhatnak össze. Ezekről írásban emlékeztetőt, feljegyzést kell készíteni, melyet az intézményvezetőnek megmutatnak, tájékoztatják róla, majd az érintett/ek aktájába teszik. Szükség esetén a nevelőszülő és gyermek is vegyen részt rajta.

A nevelőszülői tanácsadók folyamatos ön-és továbbképzéseken vesznek részt, pszichológus szakember segítségével esetmegbeszélő csoportot tartanak.

Lehetőség szerint egyéni vagy csoportos szupervízióon vesznek részt a munkatársak.

X.21. A Nevelőszülői hálózat működésére vonatkozó jogszabályok

1. Gyvt.
2. 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról.
3. 513/2013. (XII.29.) Korm. rendelet a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony és a helyettes szülői jogviszony egyes kérdéseiről.
4. 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról.
5. 369/2013. (X.24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről.
6. 15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről.
7. 29/2003. (IV. 20.) ESZCSM rendelet a helyettes szülők, a nevelőszülők, a családi napközit működtetők képzésének szakmai és vizsgakövetelményeiről, valamint az örökbefogadás előtti tanácsadásról és a felkészítő tanfolyamról.
8. 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről.

X.22. Nyilvántartás, jelentés és egyéb dokumentációk

Nyilvántartást kell vezetni:

- a) nevelőszülőnek jelentkezőkről,
- b) képzésben, továbbképzésben résztvevőkről,
- c) alkalmasnak nyilvánított nevelőszülőkről,
- d) nevelőszülői férőhelyekről,
- e) működő nevelőszülőkről,
- f) nevelőszülőnél elhelyezett gyermekekről,
- g) nevelőszülőnél nevelkedő gyermekek gondozási napjáról,
- h) a nevelt gyermek után fizetett nevelési díjról és ellátmányról,
- i) nevelőszülői díjról,
- j) a nevelőszülő szabadságáról, táppénzes állományban lévőkről, gondozó személy alkalmazásáról,
- k) a nevelőszülőnek a gyermek zsebpénzéről,
- l) az utógondozói ellátásba részesülő fiatal felnőttekről
- m) a fizetendő személyi térítési díjakról.

Jelentési kötelezettségek:

- a) Jelentés havonként a nevelőszülői férőhely változásairól.
- b) A nevelőszülői és a tanácsadó jelentése, a gyermek fejlődéséről, a kapcsolattatásról Helyzetértékelés formájában.
- c) Az utógondozó jelentése a gyámhatóság felé a fiatalról, együttműködésükről, munkája eredményességéről.
- d) Minden olyan a gyermeket, vagy a nevelőszülőt érintő kérdésekről, problémákról, melynek megoldása segítséget kíván.
- e) Havonkénti jelentés a KENYSZI felületén a foglalkoztatási jogviszonyban álló nevelőszülőkről.

Ügymenet:

Minden nevelőszülőről vezetett személyi dokumentáció tartalmazza:

- a) a nevelőszülői jelentkezésről szóló teljes anyagot, adatlappal együtt,
- b) a tanfolyam elvégzését követő családeértékelést vagy/és pszichológiai vizsgálatról szóló véleményt,
- c) a végzettséget igazoló dokumentum fénymásolatát,
- d) a keret-megállapodást
- c) a konkrét gyermek(ek) elhelyezéséről szóló kiegészítő megállapodást
- f) a nevelőszülői alkalmassági felülvizsgálatok anyagát,
- g) a foglalkoztatási jogviszony megszűnéséről szóló dokumentációt,
- h) egyéb személyi vagy munkajogi ügyekben kelt iratokat.

A nevelőszülői tanácsadó hetenként köteles ügyeleti napot tartani az intézményépületében, amelynek időpontját és időtartamát az intézmény vezetővel közösen beszéljük meg. Megbeszéléseket és egyeztetéseket folytat vezetőivel és a gyermekügyekben érintett munkatársakkal. Szükség szerint nevelőszülői ügyekben megjelenő ügyfelek részére ügyeletet tart.

Levelezni, jelentést írni csak a gyermek aktájában, az abban foglaltak áttekintésével lehet. Minden a gyermek ügyében kelt irat egy példányát a gyermek aktájában szükséges elhelyezni. Ezeket a dokumentumokat a nevelőszülői tanácsadó áttekinti, majd aláírásával igazolja azt.

A nevelőszülői tanácsadó köteles részt venni a havonként tartandó értekezleteken és a pszichológus által vezetett esetszbeszélő csoportüléseken.

Mottó:

"Azért vagyunk a világon, hogy valahol otthon legyünk benne."

/ Tamási Áron /

**XI. SZENT ISTVÁN GÖRÖGKATOLIKUS GYERMEKVÉDELMI KÖZPONT DÉGI
LAKÁSOTTHONI SZAKMAI EGYSÉGE SZAKMAI PROGRAMJA**

Bevezető

A szakmai program, mint gondozási, nevelési alapdokumentum tartalmazza a nevelés célját, alapelveit és módszereit. Abban a folyamatban valósul meg, amit a gondozott gyermekek és fiatalok végig járnak az otthonba kerülésüktől, az onnan való elbocsátásukig (illetve utógondozói ellátásuk befejezéséig).

XI.1. A Lakásotthon szakmai egység általános bemutatása

A szakmai egység 4 lakásotthont foglal magában, a II. pontban részletezettek szerint.

A lakásotthonok mindegyike 12 engedélyezett férőhellyel rendelkezik.

3 lakásotthon Dég településen, 1 lakásotthon 30 km-rel távolabbi Lepsény településen található. Dég Fejér megye délnyugati részén, a 64-es főútvonal mellett helyezkedik el. Székesfehérvártól 55, Siófoktól és a Balaton partjától 35 km távolságra van. A település a megye kevésbé iparosodott, inkább mezőgazdasági tevékenységéről ismert Mezőföld nagytáj része.

Dégen, a Festetics kastélyban évtizedeken át nevelőotthon működött, mely a gyermekvédelmi törvény előkészületi időszakában bezárásra került. Az ott elhelyezett gyermekek egy része nevelőszülői családokba került elhelyezésre. Az idősebb ellátotti kör számára az akkori fenntartó 3 családi házat vásárolt a településen. Ezekben — a jelenleg is használt - ingatlanokban kezdték meg működésüket a dégi lakásotthonok, akkor a Fejér Megyei Lakásotthon Hálózat részeként. A lepsényi lakásotthon később, a Soponyai Gyermekváros bezárását követően vált az ellátórendszer részévé. A Megyei Önkormányzat utolsó kastélyotthona kiváltásához a megye különböző településein, így Lepsényben is családi házakat vásárolt. A 2007-ben bekövetkezett intézményintegráció következtében a 4 lakásotthon a Fejér Megyei Gyermekvédelmi Központ és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat IV. számú szakmai egységeként működött. 2021. november 1. napjától a lakásotthonok a Hajdúdorogi Metropolitai Egyház által fenntartott Szent István Görögkatolikus Gyermekvédelmi Központ Lakásotthoni szakmai egységeként működnek.

Dégen múltja van a gyermekvédelmi szakellátásnak. A településen élők számos szállal kötődtek a kastélyotthonhoz, segítették, támogatták az ott folyó nevelő-gondozó munkát. Ez az empátia, befogadás ma is jelen van mind a magánszemélyek, mind az intézmények, önkormányzat részéről.

A lepsényi lakásotthon földrajzi távolsága bizonyos mértékben nehezítő körülmény, de nem jelent áthidalhatatlan akadályt a szakmai egység egységes szakmai elvek és normák szerinti működésében.

A lakásotthonok közlekedés-földrajzi helyzete jónak mondható, bár a dégi telephelyek Székesfehérvártól való távolsága nehezítő tényező. Infrastrukturális ellátottságuk jó, vezetékes ivóvízzel, szennyvízcsatornával rendelkeznek. Mindkét településen működnek alapfokú oktatást nyújtó köznevelési intézmények, melyek befogadják az ellátottakat. A középiskolai tanulmányokat folytató gyermekek Székesfehérváron, ill. a településhez közeli más városokban tanulnak. Közülük többen kollégisták. Az egészségügyi alapellátásokhoz való hozzájutás mindkét településen biztosított, szakrendelések a városokban vehetők igénybe.

XI.1.1. Szervezeti jellemzők

XI. 1.1. a) A szolgáltató intézmény neve, székhelye, telephelyei

Szent István Görögkatolikus Gyermekvédelmi Központ

Székhelye: 8000 Székesfehérvár, Berényi u. 102.

e-mail: gorkat.gyvk@szt.istvangyvk.hu

Telephelyek megnevezései és címei:

**Szent István Görögkatolikus Gyermekvédelmi Központ Dégi Lakásotthoni Szakmai
Egysége lakásotthonai:**

Planéta Lakásotthon 8135 Dég, Szabadság tér 7. sz.

Esély Lakásotthon 8135 Dég, Széchenyi u. 13. sz.

Horizont Lakásotthon 8135 Dég, Bem u. 11. sz.

Támasz Lakásotthon 8132 Lepsény, Jókai u. 39. sz.

XI.1.1. b) Az ellátási terület

Az ellátást Fejér megye területén nyújtjuk.

XI.1.1. c) Az ellátotti célcsoport és jellemzői

A lakásotthonokban normál és különleges ellátási szükségletű, ideiglenes hatállyal elhelyezett, vagy nevelésbe vett gyermekek otthont nyújtó ellátását biztosítjuk. Speciális, vagy kettős szükségletű gyermekeket a lakásotthonok nem tudnak befogadni, mert az ellátásukhoz szükséges speciális feltételekkel nem rendelkeznek. E miatt nem tudnák biztosítani a gyermek szükségletének megfelelő ellátását, ami sértené a gyermek jogát. Azon esetben, ha a lakásotthonban nevelkedő gyermek szükséglete az elhelyezés ideje alatt megváltozik és speciális szükségletűvé válik, azon időre biztosítja a szakmai egység lakásotthona az ellátást, amíg a Szakszolgálat a szükségletének megfelelő gondozási helyet nem talál számára. A lakásotthonok utógondozói ellátást nem nyújtanak.

A törvényi szabályozást szem előtt tartva, a lakásotthonokba fő szabályként a 12 év feletti gyermekek kerülnek elhelyezésre. Kivételt a testvérek együttes elhelyezésekor teszünk.

Az ellátottak mindegyike halmozottan hátrányos helyzetű gyermek. Számos esetben traumatizálódtak, már az elhelyezésüket megelőzően, kudarcokkal, hátrányokkal, szocializációs deficitekkel rendelkeznek, egészségügyi problémákkal küzdenek. Közülük többen a korábbiakban elhanyagolást, bántalmazást szenvedtek el, tanulási, beilleszkedési és magatartási problémákkal küzdő kiskamasz, vagy kamasz gyermekek. Életkorukat tekintve 12-17 év közötti, ép, vagy fogyatékkal élő személyek.

A lakásotthonainkban elhelyezésre kerülő gondozottak az alábbi fő okok miatt kerülnek kiemelésre a családjukból:

- a szülők felelőtlen életvitele,
- a szülők általi elhanyagolás,
- a szülők általi bántalmazás
- a szülők rossz egészségi és mentális állapota,

- a gyermek egyéb veszélyeztetése (rossz társaság, stb.)
- gyermek önmagát veszélyeztető viselkedése.

Az ellátottak lakásotthoni csoportot alkotnak. A csoportok nem és életkor szerint heterogének. A csoportba illesztéskor lehetőség szerint figyelembe vesszük a csoport összetételét és az ellátott sajátosságait.

XI.1.1. d) Elhelyezési, tárgyi feltételek

A lakásotthoni elhelyezés épület, felszerelés és berendezés normáit a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet (a továbbiakban: NM rendelet) és mellékletei tartalmazzák.

Családi házaink alapterülete 100 -150 m² közötti. Tetőtér beépítéses épületek, terasszal, vagy nyitott folyosóval ellátottak. A tárolást többnyire épületen belül kell megoldani. A házak mindegyikének van udvara, ahol lehetőség van szabadtéri programok bonyolítására. A lakásotthonok közül 2 lakásotthonhoz nagy terület (kert) tartozik, melyet külső személyek használnak. Az épületek környezete, udvara rendezett, szépen parkosított.

Minden ház rendelkezik legalább négy lakószobával, konyhával, éléskamrával és étkezővel, 1-2 nappali helyiséggel. A házakban 2 fürdőszoba és 2 WC helyiség van. Valamennyi lakásotthonban nevelői szoba is rendelkezésre áll. Az épületek állapota átlagosnak mondható.

A gyermekek személyes tárgyai tárolására személyenként szekrény biztosított.

XI.1.1. e) Személyi feltételek

Célunk a gondozó-nevelő személyzet állandóságának biztosítása a gyermekek egészséges lelki fejlődése, az állandóság és érzelmi biztonság érdekében. A szakmai egységben nem jellemző a munkaerő elvándorlás, azonban ha van távozó dolgozó, annak szakképzett

munkavállalóval történő pótlása nem minden esetben lehetséges. Tartós a munkaerőhiány a pszichológus és a fejlesztőpedagógus tekintetében.

A szakmai munkakörök a szakmai egységben az alábbiak:

szakmai egység-vezető	(1 fő/4 lakásotthon)
lakásotthon-vezető	(1 fő/lakásotthon)
pszichológus	(1 fő/4 lakásotthon)
fejlesztőpedagógus	(1 fő/4 lakásotthon)
gyermekvédelmi ügyintéző	(1 fő/4 lakásotthon)
gyermekfelügyelő	(3 fő/lakásotthon)
gyermekvédelmi asszisztens	(1 fő/lakásotthon)

A szakmai létszám kialakítása során a gyermekek szükségleteinek minél teljesebb kielégítése a cél. Fontosnak tartjuk biztosítani szakembereink mentális egészségét, kiégésének megelőzését, kompetenciáik erősítését.

A szakmai egységben dolgozók feladatait a Szent István Görögkatolikus Gyermekvédelmi Központ Szervezeti és Működési Szabályzata rögzíti. A munkakörök képesítési előírásait az NM Rendelet tartalmazza.

A szakmai egység dolgozóinál az alábbi kompetenciák, készségek meglétét tartjuk fontosnak:

- szakmai hozzáértés, végzettség és erkölcsi feddhetetlenség,
- együttműködési képesség,
- normakövető magatartás,
- fejlődésre való belső igény és képesség (továbbképzések),
- rugalmasság,
- nyitottság a különféle esetszbeszélő csoportokon, önismereti csoportokon, szupervízióval való részvételre,
- empátia, szociális érzékenység,

- gyors problémafelismerő- és kezelő képesség,
- pozitív hozzáállás a munkavégzéshez, problémamegoldáshoz, gyermekekhez, munkatársakhoz,
- önálló munkavégzésre való alkalmasság,
- gyakorlatiasság,
- következetes, érett személyiség.

XI.2 A szolgáltatás célja, feladata, alapelvei, a szolgáltatás-elemek konkrét bemutatása

XI.2.1. Céljaink: küldetésnyilatkozat, jövőkép

Célunk, hogy' a veszélyeztetett helyzetbe került gyermekek, fiatalok számára — szeretetteljes, bensőséges légkörű — otthont, életkoruknak, egészségi és személyiségi állapotuknak megfelelő gondozást, fejlesztést, nevelést és képességük szerinti iskoláztatást nyújtsunk.

Mindezt olyan családias mikroközösségek létrehozása és működtetése segítségével, ahol a létrejött pozitív érzelmi kötődések válnak a normák, értékek belsővé válásának alapjává. A családi funkciók lehetséges pótlásával igyekszünk e normák, értékek, olyan attitűdök, jártasságok, készségek kialakítását elérni, ami a későbbi családi életre is alkalmassá teszi nevelt gyermekeinket.

Folyamatosan törekszünk a meglévő családi kapcsolatok fokozott erősítésére, a gyermek személyiségfejlődését elősegítő kapcsolatok felkutatására, lehetőségeinek kiaknázására, családba való visszakerülésük elősegítésére.

Amennyiben a családba való visszahelyezésük nem lehetséges, úgy feladatunk nagykorúságukig szeretetben nevelni őket, a leválást megkönnyíteni, önálló életkezdést elindítani a megfelelő utógondozás kíséretével. Ennek alapját képezi a

„csoportgazdálkodásban” történő aktív részvételükkel a szükséges gazdasági, pénzügyi ismeretek megszerzése, hogy önálló életüket a realitások talaján tudják majd megkezdni.

Lányok esetén nagy hangsúlyt fektetünk az önálló életvitelre, anyaságra, gyermeknevelésre, gyermekgondozásra való felkészítésükre, az anya-gyermek kapcsolat fontosságának a tudatosítására. Fiúknál az önállóságra, a másokért való felelősségvállalásra helyezünk hangsúlyt.

Célunkat akkor értük el, ha gyermekeink érzelmileg kiegyensúlyozott, jó esetben családjukba visszakerülve boldog, vidám emberekké formálódtak, illetve kötelességtudó, elégedett, érett felnőtté válva megállják a helyüket az életben.

XI.2.2. Feladataink

A hatályos jogszabályok alapján a szakmai egység lakásotthonaiban biztosítjuk az ideiglenes hatállyal elhelyezett, a nevelésbe vett gyermek otthont nyújtó ellátását.

Az otthont nyújtó ellátás magában foglalja

- a gyermek teljes körű ellátását,
- a családi környezetébe történő visszahelyezését előkészítő, családi kapcsolatainak ápolását segítő családgondozást, vagy ha ez nem lehetséges, az örökbefogadásának elősegítését,
- a családjába történő visszailleszkedéshez, önálló életének megkezdéséhez szükséges utógondozást.

Különleges szükségletű ellátott esetén különleges ellátást biztosítunk a tartósan beteg, a fogyatékos gyermek számára.

A teljes körű ellátás keretében a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról gondoskodunk.

Alapfeladataink:

Lakásotthonaink feladatai, melyeket a Gyvt. és a végrehajtásához kapcsolódó rendeletek alapvetően meghatároznak, az alábbiak:

- szülői feladatok részleges átvállalása
- bizonyos időre a családi funkciók átvállalása,
- az elsődleges szocializációs feladatok ellátása,
- gondozás, nevelés, iskolai hiányok pótlása,
- segítség a mindennapi életben szükséges ismeretek, szokások, hagyományok, normák elsajátításában,
- a családba való visszahelyezés elősegítése, családi kapcsolatok erősítése,
- felkészítés az önálló életvitelre.

Különleges feladataink:

- Pszichológiai foglalkozás: személyiség fejlesztő terápia, problémák kezelése egyéni/csoportos terápiával,
- Bizalmon alapuló személyes segítő, problémamegoldó beszélgetések,
- Életkor szerinti felvilágosító foglalkozások (szexuális felvilágosítás, drog prevenció, bűnmegelőzés stb.)
- Egyéb terápiás foglalkozások
- Szükség esetén gyógypedagógiai foglalkozás, korrepetálás egyéni fejlesztő foglalkozások — tanulási zavarok kezelése,
- A Gyvt. 11. § (1b) bekezdése szerinti gyermekbántalmazás kivizsgálásának módszertana alkalmazása a módszertan II. 1.2. pontjában leírtak szerint.

Csoportkialakítási elveink:

- Koedukált, összetétel, külön fiú, külön lány lakószobákban.
- Lehetőség szerint a testvérek azonos lakásotthonba kerülnek.
- Amennyiben felmerül a szükségessége, a 10 éven aluli gyerekek helyének védettebb, elkülönülő biztosítása.

- A csoport számára önálló lakóteret biztosítunk, amely hálósobából, közös nappali szobából, konyha/étkezőből, valamint fürdőszobából és nemenkénti WC helyiségekből áll, és a mindennapi életvitelhez szükséges bútorokkal, berendezési tárgyakkal, eszközökkel felszerelt. Egy hálósobában legfeljebb 4 gondozott gyermeket helyezünk el. A minimálisan biztosított lakóterület 12 m²/fő.
- A gondozott gyermek személyes használati tárgyait és ruházatát a csoport lakóterében, társaiétól elkülönítetten helyezzük el.
- A gyermekekkel foglalkozó munkatársak (nevelő, gyermekvédelmi asszisztens, gyermekfelügyelő) számára a csoport lakóteréhez kapcsolódó önálló helyiséget (nevelői szoba) biztosítunk, ahol a gyermekkel szükségessé váló egyéni bizalmas beszélgetéseket zavartalan légkörben le tudja folytatni, adminisztrációs feladatait végezheti, és éjszaka tartózkodhat.

XI.2.3. Az ellátás igénybevételének módja

A Lakásotthoni szakmai egységünkbe az a gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló gyermek kerül felvételre, akinél az illetékes gyámhivatal határozatában intézményünk lakásotthonainak egyikét jelölte meg gondozási helyként.

Az újonnan bekerülő gyermek, fiatal pedagógiailag/pszichológiailag más bánásmódot igényel. Figyelembe vesszük a családtól való elszakadás traumáját, annak egyéni átélési, feldolgozási lehetőségeit. A szakellátásba bekerülő gyermekeknek és fiataloknak életkoruknak megfelelő esetkezeléssel segítünk megérteni és feldolgozni mindazt, ami velük és családjukkal történt. Bekerüléskor a gyermek egészségi állapotának átfogó vizsgálata is megtörténik. A befogadásnál fontosnak tartjuk a gyermek korának, pszichés fejlettségének megfelelő tájékoztatását, informálását minden őt érintő kérdésben, illetve a türelmes, empatikus, fokozott figyelemmel járó bánásmódot.

A bekerülést követően a gyermek és törvényes képviselője, közeli hozzátartozója a jogszabályban előírt tájékoztatási kötelezettségnek megfelelően részletes felvilágosítást kap:

1. az ellátás (felvétel, az elhelyezés, az elbocsátás, a szolgáltatások) rendjéről és tartamáról,
2. az intézmény által vezetett reá vonatkozó nyilvántartásokról,
3. panaszjoga gyakorlásának módjáról,
4. a kapcsolattartás rendjéről (látogatás, távozás, visszatérés)
5. az érték- és vagyonmegőrzés módjáról,
6. a fizetendő térítési díjról,
7. az intézmény házirendjéről,
8. a jogosult jogait és érdekeit képviselő Érdekképviselési Fórumról.

Az ellátásra jogosult gyermek törvényes képviselője, illetve a fiatal felnőtt köteles a fent leírtakat tartalmazó tájékoztatás megtörténtéről nyilatkozni, az e törvény alapján vezetett intézményi nyilvántartásokhoz adatokat szolgáltatni, illetve a jogosultsági feltételekben, valamint a természetes személyazonosító adatokban beállt változásokról nyilatkozni.

A Lakásotthoni szakmai egység szolgáltatásáról szóló tájékoztatás helyi módja

A szolgáltatásainkat szakmai konferenciák, nyílt napok keretében mutatjuk be a társintézmények-szolgáltatók, a köznevelési intézmények és más érdeklődők számára.

XI.3. Az intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés

- A minőségbiztosítás elemei

XI.3.1. Az intézményen belüli együttműködés, értekezleti rend, munkamegbeszélések

- Mindennapos megbeszélések: a szakmai egységben dolgozók érzelmi világa munkavégzés során maximálisan érintett. A különböző élethelyzetek feszültségeket okozhatnak, amelyek leküzdése, feloldása nehéz feladat. Ennek elkerülése érdekében fontosnak tartjuk a mindennapi megbeszélési lehetőségeket.
- Team-ben dolgozunk: a gyermeket gondozók, nevelők és a szakmai egység vezető együttműködnek. Azonos cél-, feladat-, és követelményrendszert alakítanak ki, melynek betartása és betartatása közös érdek, megkönnyíti a mindennapi munkát.
- Lakásotthoni megbeszélés: A lakásotthonban dolgozók havi rendszerességgel megbeszélik a felmerülő problémákat, ha szükséges, változtathatnak egységes munkamódszereiken. Ezekon a megbeszéléseken részt vesz a szakmai egység-vezető, a fejlesztőpedagógus és a pszichológus is. Amennyiben igény van rá, nyitottak vagyunk a gyermekvédelmi gyámok részvételére is, a szakmai együttműködésünk segítése érdekében.
- A szakmai egység-vezető hívja össze évenként egy-két alkalommal. ill. szükség szerint a szakmai egység dolgozóit.
- Ezekon az értekezleteken a szakmai egység-vezető és a nevelők beszámolnak a szakmai egységek munkájáról, értékelik a dolgozók szakmai munkáját, és tájékoztatják a dolgozókat a soron következő aktuális feladatokról. Az értekezleten részt vesz az intézményvezető, vagy annak helyettese.

A dolgozók hozzászólásaikban ezen a fórumon mondhatják el munkájukkal, munkavégzésükkel, az egymással vagy a gyermekekkel kapcsolatosan felmerülő mindennemű problémájukat.

Az értekezletről jegyzőkönyv készül, melyet irattárban kötelesek megőrizni.

- A lakásotthonban élő gyermekeknek, fiataloknak a lakásotthon-vezető havi rendszerességgel gyermek házmegbeszélést szervez, melyen a felmerülő aktuális problémák, jövőbeli programok kerülnek megbeszélésre.
- Amennyiben szükség van rá, a szakmai egység-vezető évente egy-két alkalommal összehívhat gyermekotthoni megbeszélést a gyermekek, fiatalok részére is (pl. : törvényi változások ismertetése, új gyermekvédelmi gyámok bemutatása, drog prevenció programok stb, esetén.).
- Az intézmény vezetője évente egy alkalommal szakmai egységszintű értekezlet keretében értékeli az éves munkát, kijelöli a további feladatokat. Az értekezleten a szakmai egység dolgozói vesznek részt.

XI.3.2. Más intézményekkel, hatóságokkal való együttműködés

- Igyekszünk kialakítani a gyermekek oktatási- és nevelési intézményeivel (óvodai, iskolai vezetőikkel, osztályfőnökökkel, pedagógusokkal, gyermekvédelmi szakemberekkel, pszichológusokkal stb.) azt a kapcsolatot, mely a gyermek érdekeinek képviseléséhez szükséges, s melyet a család adott esetben biztosítana.
- Együttműködünk a gyermek és családja érdekében a szakmai szervezetekkel, társintézményekkel, mint pl. a gyermekjóléti szolgálatok, területi gyermekvédelmi szakszolgálat, családsegítő központok, nevelési tanácsadók, pedagógiai szakszolgálat, Rendőrség, pártfogó felügyelet, egészségügyi intézmények, művelődési intézmények.
- Az egyházak, alapítványok, és más civil szervezetek lehetőséget kínálnak az együttműködésre, és biztosítani tudják mindazt, amit a családban felnövekvő gyermek számára is biztosítanak, így módon csökkentve, vagy megszüntetve a „bent és a kint” közötti különbségeket, tiszteletben tartva a gyermek, fiatal vallási identitását.

- Együttműködünk az ellátott gyermekek ügyében eljáró hatóságokkal, biztosítjuk a gyermek megjelenését a hatóság előtt, véleményünkkel, információinkkal segítjük a hatóság döntését.

XI.3.3. A dolgozók folyamatos szakmai felkészültsége biztosításának módja, formái

Szupervízió: A pszichológus végzi a gyermekvédelmi asszisztens, gyermekfelügyelők, nevelők szupervíziójának lebonyolítását igény szerint. A szupervíziós tanulás célja a szakmai problémák és elakadások reflektív feldolgozásán keresztül a szakmai hatékonyság fejlesztése. A gyermekotthoni nevelők munkájában felmerülő problémák nagyon igénybe veszik a dolgozók problémamegoldó-képességét. A nevelt gyerekek folyamatosan jelenlevő gondjai erős pszichés megterhelést jelentenek.

A stressz, a szorongás, a túlfeszített munkatempó mindennapos jellemzők. A professzionális segítő egyik legfontosabb eszköze, hogy képes önmaga folyamatos monitorozására és lélektani értelemben a karbantartására. Ahogyan korábban említettük ennek a megtanulása is folyamat, és folyamatos képzésre van hozzá szükség.

A pszichológus, fejlesztőpedagógus, szakmai egység-vezető, nevelők feladata az új dolgozók részére a szükséges információk, gyakorlatok átadása. Az új dolgozók mellé mentort biztosítunk.

A munkatársak folyamatosan részt vesznek szakmai továbbképzéseken, konferenciákon.

XI.4. A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, a gondozási, nevelési feladatok jellege, tartalma, módja

XI. 4.1. Egyéni elhelyezési terv

A Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat az új gyermek érkezését követően készíti el az egyéni elhelyezési tervet (Gyermekeink védelmében — TESZ-I adatlap). Az adatlap a

gyermek hosszú távú sorsának megtervezésével kapcsolatosan megfogalmazott célok megvalósításának feltételeit, és az igénybe vehető szolgáltatásokat tartalmazza.

Célja ezen kívül a kijelölt gondozási hely (lakásotthon, gyermekotthon stb.) tájékoztatása, segítése a gyermekkel kapcsolatos praktikus kérdésekben. Olyan gyakorlati információkat nyújt, amelyek segítségével a gondozó felkészülhet a gyermek fogadására, a vele kapcsolatos problémákra, a várható nehézségekre, a legfontosabb teendőkre.

Az egyéni elhelyezési tervben foglaltak minden esetben a gyermek érdekét kell, hogy szolgálják.

XI.4.2. Egyéni gondozási-nevelési tervek

Az egyéni gondozási-nevelési tervek (Gyermekeink védelmében — GH-1 adatlap) igazodnak a gyermek szükségleteihez. A tervet a lakásotthon munkatársai lehetőség szerint a gyermekkel, a szülővel, gyermekvédelmi gyámmal és a segítő szakemberekkel együttműködve készítik el.

Nevelésbe vétel esetén minden esetben el kell készíteni. Az adatlap részletesen tartalmazza a gyermek gondozásával, nevelésével kapcsolatos napi feladatokat, egészségügyi ellátására, kapcsolattartására vonatkozó információkat, feladatokat.

A kérdések célja, hogy a napi feladatokat lépésről lépésre meghatározva segítsék a gyermek gondozását-nevelését ellátó személyt a szülőhelyettesítő feladatok ellátásában.

Egyéni elhelyezési tervre épülve annak kézhezvételétől számított 30 napon belül kell elkészíteni az egyéni gondozási-nevelési tervet.

A terv elkészítésénél figyelemmel vagyunk:

- a) a gyermek életvitelére, szokásaira,
- b) lelki állapotára, mentálhigiénés és pszichés ellátására,

- c) a gyermek testi, egészségügyi ellátására,(általános orvosi ellátás, kötelező és javasolt védőoltások, fogorvosi ellátás, látás-, hallásvizsgálat és egyéb, az életkornak megfelelő kötelező és javasolt szűrővizsgálatok, stb.),
- d) gyermek személyiség állapotára,
- e) egyéni szükségleteire, igényeire (pl: étkezés, öltözködés, viselkedés, életstílus, stb.),
- f) a gyermek szocializációs állapotára, fejlesztésére (társadalmi értékek, szokások megismertetése, erkölcsi értékrend közvetítése/alakítása, családi életre nevelés, önállóságra nevelés, felelősséget vállaló szexuális életre történő felkészítés, stb.),
- g) tanulmányaira (kiegészítő tanulási segítség; pl. korrepetálás, speciális oktatási igények),
- h) életpálya, munkára nevelés,
- i) nemzetiségi, etnikai és vallási hovatartozására,
- j) szabadidős, hobbi, sport tevékenységére,
- k) családi és rokoni kapcsolataira, kapcsolattartására,
- l) személyes kapcsolatok, barátságok ápolására,
- m) a Gyermekvédelmi Szakszolgálat által készített egyéni elhelyezési tervre.

XI.4.3. Gondozás-nevelési feladataink, közös nevelési elveink

Egységes és következetes nevelési elveket és követelményrendszereket alkalmazunk, melynek betartását elvárjuk valamennyi szakembertől.

A jogszabály alapján, a nevelés-gondozás során gondoskodunk arról, hogy a gondozott gyermek hozzájusson:

- a) a megelőző és gyógyító egészségügyi ellátáshoz, valamint az előírt gyógyszerekhez és gyógyászati segédeszközökhöz,
- b) a terápiához, amely személyisége korrekciójához, az őt ért lelki sérülések gyógyításához szükséges,
- c) szakértői bizottság javaslatának megfelelő gyógypedagógiai ellátáshoz,

- d) a korának és képességeinek megfelelő oktatáshoz, szakképzéshez, továbbá a tanulmányi lemaradásai megszüntetéséhez szükséges segítséghez, illetve azokhoz a feltételekhez, amelyek biztosítják tehetsége, képességei megfelelő kibontakoztatását,
- e) a szellemi és erkölcsi fejlődését szolgáló, kulturális értékekhez, tájékoztatáshoz, a médiának az ismeretek bővítését szolgáló, erőszakmentes műsoraihoz,
- f) a szabadideje hasznos és tartalmas eltöltéséhez szükséges feltételekhez,
- g) szórakoztató, művészeti és kulturális tevékenységekhez.
- h) Az intézmény kapcsolatot tart a gondozott gyermek oktatását, szakképzését végző nevelési-oktatási intézménnyel, továbbá a szakmai gyakorlatát, illetve foglalkoztatását biztosító munkahellyel, valamint a Kormányhivatal Munkaügyi szervével és ennek keretében
- i) fogadóórákon, szülői értekezleteken tájékozódik a gondozott gyermek iskolai előmeneteléről,
- j) érdeklődik a munkahelyen a beilleszkedéséről, munkavégzéséről,
- k) rendszeresen tájékozódik a munka- és az átképzési lehetőségekről.
- l) Munkatársaink a gondozott gyermeket az önálló életvitelre, a családi háztartás vezetésére történő felkészítése érdekében életkorának megfelelően bevonják
- m) a háztartási teendők végzésébe,
- n) a csoportgazdálkodás megtervezésébe,
- o) a pénzkezelésbe.

Az intézmény biztosítja annak a lehetőségét, hogy a gondozott gyermek véleményt nyilváníthasson a számára nyújtott ellátásról és nevelésről, illetve a személyét érintő ügyekről, továbbá gondoskodik arról, hogy a gyermek véleményét a gondozás, nevelés során - korára, fejlettségi szintjére tekintettel - figyelembe vegyék.

Az intézmény a gondozás, nevelés során figyelembe veszi a gondozott gyermek szülőjének (törvényes képviselőjének) a gyermek személyét és ellátását érintő véleményét.

Az intézmény lehetővé teszi, hogy a gondozott gyermek szabadon gyakorolhassa vallását, továbbá vallásoktatáson vehessen részt. Elősegíti, hogy a nemzeti vagy etnikai

kisebbséghez tartozó gondozott gyermek megőrizhesse kisebbségi önazonosságát, ápolhassa hagyományait, hozzájuthasson a kisebbség kulturális értékeihez.

A nevelés-gondozás során biztosítjuk:

- 1) a gondozott gyermek környezetének állandóságát,
- 2) a gondozott gyermek személyes tárgyainak elhelyezését,
- 3) azt, hogy a gondozott gyermekről évente (több alkalommal) fénykép készüljön

XI.4.4. Közös nevelési alapelvek

a./ A nevelés-gondozás elválaszthatatlanságának alapelve: A nevelés-gondozás folyamata elválaszthatatlan egymástól. Miközben gondoskodunk a gyermekről, egyben neveljük is a gondoskodáson keresztül, illetve miközben neveljük, közben törődünk, gondoskodunk is róla. Minden tevékenységen keresztül a nevelés céljait és elveit, illetve érdekeit tartjuk szem előtt. Meg kell nyerni a gyermeket, gondozottat. Ki kell alakítani, építeni benne azt a kötelességtudatot, hogy nevelőjével-gondozójával együttműködjön.

b./ Közös munka alapelve: A személyes kapcsolatok körében zajló együttműködés hatékonysága a munkatársak motiváltságától, beállítottságától, elméleti és gyakorlati tapasztalataitól függ. Ezért a szakmai egység lakásotthonainak alakításakor az első lépés az egymásra hangolódás, majd ezt követi a közös értékrend kialakítása. A közös értékrend kialakításában kiinduló pontnak tekintjük azokat az alapelvárásokat, melyet a szakmai egységvezető a gyermekvédelmi gyámmal és a szakmai stábbal együttműködve közösen határoz meg. A szakmai tevékenység minden esetben, csoportmunkában történik. Az egyéni tevékenység is csak erős háttértámogatással valósítható meg. Ehhez szükséges a folyamatos, mindenre kiterjedő és mindent átfogó „megbeszélési rendszer” (szupervízió, esetmegbeszélés, tanácsadás), aminek célja a folyamatos tanulás és fejlődés, a munkaerő célszerű megszervezése, a megújulás lehetőségeinek biztosítása, a kiégés megelőzése. A közös munka nem csupán a közvetlen munkatársakkal való együttműködésre

korlátozódik, hanem mindazokra, akik a gondozott sorsának rendezésében aktív szerepet töltenek be.

c./ Egyértelműség alapelve: Mind a gondozást ellátó személyek, mind a gondozottak számára fontos, hogy világosan meghatározott és érthető jogokat és kötelességeket, lehetőségeket és elvárásokat fogalmazzunk meg az együttműködés során. Itt sem szabad megfeledkeznünk arról, hogy a különböző korcsoportok más-más módszert igényelnek.

d./ Következetesség alapelve: Figyelembe vesszük a gondozott fizikai, értelmi érzelmi és erkölcsi fejlettségét, aminek megfelelően vonjuk be a szabályok kialakításába. Azok a szabályok, amiket közösen vagy előzőleg már kidolgoztunk és ismertettünk, nem változhatnak naponta. Ügyelnünk kell arra, hogy a szabály van a gondozottért, nem pedig a gondozott a szabályért. Azaz szükséges, hogy legyenek kivételek, aminek okát és indokoltságát mindenki tudatosítani kell. Rendkívül fontos annak tisztán látása, hogy a szabálytisztelő magatartás kialakítása a gondozottakban csak egy szeretetteljes együttműködés mellett alakítható ki, melynek légkörét a szakemberek feladata megteremteni.

e./ Határok kijelölésének alapelve: Minden gondozott biztonsági és szabadsági fokát éppen azok a határok tágtíják, amiket az elfogadott és áttekinthető keretek nyújtanak. Ezek a következők: az önkifejezés lehetőségei, a vélemény kinyilvánítása, a panasztétel lehetősége és módja, a saját és közérdekű döntéshozatalban való részvétel lehetősége. A gondozott fejlődésével egyidejűleg, fokozatosan — a szükséges arányban — háttérbe szorul a nevelők szerepe a szabályok kialakításában és a határok kijelölésében.

f./ Fokozatosság alapelve: Általános pedagógiai elv, hogy a személyiség fejlődésében minden új minőség az előzőre épül, s egyben előremutat a következő szintre. A gondozási-nevelési folyamatban csak fokozatosan sajátíthatjuk el a gyerekekkel a társadalmi normákat, ezzel elősegítve a sikeres társadalmi integrációjukat. Ehhez sok türelemre, kitartásra van szükség a nevelők részéről.

g./ Személyes kötődés alapelve: Az igazán problémás gyermekre hatni csak a személyes kötődésen keresztül lehet. Szükség van a következetes, de megértő szeretetre, türelmességre, elfogadó érzelmekre, amikbe belefér időnként erőteljesebb én közlő érzelmi megnyilvánulás, amely nem lehet sértő, bántó a gondozott számára. A problémás gyerek lenézése, lekezelése hibás stratégia, eredményre nem vezet, inkább csak további károkat okoz. A legtöbb gondozott kisebbségérzéssel, valamint önértékelési zavarral küzd. Fontos, hogy minden esetben érezzék, hogy partnerként kezelik őket.

Az ember társas lény, csak személyközi kapcsolatokban képes fejlődni. Hogy a hospitalizáció ártalmától megvédjük a gyermeket, a személytelen közösségi elvárásokhoz kényszerítő erők helyett, az érzelmi illeszkedésen alapuló személyes kötődést kell nyújtanunk, hiszen ennek hiánya esetén egyrészt nem tud önmagában megerősödni. Erre szükség van még azon az áron is, hogy elválás esetén, a veszteség hatására trauma, gyászreakció alakul ki. Ez a fajta trauma kevesebb kárt okoz a későbbiekben, mint a személyes kapcsolat hiánya.

A személyes kötődés során egyfajta érzelmi azonosulás is bekövetkezik a nevelővel, ami utána mintakövetésben is megnyilvánul. Ezért minden dolgozónak arra kell törekednie, hogy minden esetben személyisége példaértékű legyen a gondozottak számára. Bizonyos hiányzó viselkedésmódokat, szociális készségeket - amelyek az alkalmazkodást szolgálják - gyakran modellek. viselkedésminták segítségével lehet pótolni.

h./ Egyéni bánásmód elve: A nevelés során figyelembe vesszük a gyermek aktuális személyiségállapotát, megismerjük az újonnan bekerülő gyermek addigi életét, és csak ezek tudatában építünk ki egy „induló” szabály- és elvárás rendszert, amelyet a gyermek személyiségfejlődésével párhuzamosan fejlesztünk tovább. Tehát a kiinduló helyzetet feltárva építkezhetünk tovább. Fontos ennek a kiinduló helyzetnek a minél pontosabb feltárása, hogy a „kivételezést” elkerüljük, emellett az egyéni bánásmód elvét megvalósíthassuk.

i./ A boldogságra nevelés alapelve: Az előzőekben vázolt nevelési alapelvek megvalósítását át kell járnia az örömelemnek, ha végső soron - a boldogságra akarunk nevelni. Örömök, pozitív élmények nélkül a nevelés félrecsúszik, eltorzul. Még akkor is kellene az örömök, amikor az élet nehézségei miatt nem mindig lehet felhőtlenül örülni. Azonban, ha a nehézségekben is megtaláljuk a pozitívumot, akkor éppen az örömök, az átélt "boldogságok" fogják a gondozottakat átvinni az élet nehézségein.

j./ Az érzelmek visszatükrözésének alapelve: A nevelés folyamatában nagyon fontos az érzelmek minél pontosabb visszatükrözése, mivel az elhanyagoló családokban ez a funkció súlyosan sérül vagy hiányzik. Az érzelmek visszatükrözésével felismertetjük a gyermekkel az életvitelét akadályozó érzelmi gátakat és segítséget nyújthatunk ezek kreatív megoldásában. Fontos, hogy a nevelő a saját érzéseit is meg tudja fogalmazni szavakban, hiszen az érzelmekre adott reakciók példaértékűek.

k./ A terápiás hatás megteremtésének és fenntartásának elve: Problémák felmerülése esetén elengedhetetlen a terápiás hatású nevelés-gondozás biztosítása. Ennek érdekében szükséges a biztonságot, a stabilitást, ugyanakkor a dinamikus fejlődést segítő, elfogadó attitűdű terápiás légkör megteremtése és fenntartása. Az előzőekben vázolt alapelvek - többek között - mind ezt a célt szolgálják. A gyógyító nevelés során nem csak a reszocializáció, a társadalomba való visszavezetés, hanem az elmaradt szocializációs készségek pótlása, a visszamaradt szocializációs folyamatok felgyorsítása, szintre hozása is feladattá válik.

XI.4.5. A személyiségfejlesztéssel összefüggő tevékenységeink

A nevelésnek-gondozásnak legfőképpen a gondozottak egészséges személyiségfejlődését kell segítenie.

A személyiség sokféleképpen - viselkedésben, gondolatokban és érzésekben - jelenik meg. A személyiség felnőtt korra alakul ki, bár utána is egy életen át változik, egészséges esetben fejlődik.

Gyermek-, és kamaszkorban a személyiség folyamatosan fejlődik. Ebből adódóan, tulajdonképpen a tudatos nevelés a személyiségfejlesztést szolgálja. Intézményünkben a nevelés terápiás hatású is. Ehhez a különböző nevelői hatásokat össze kell hangolni és tudatosan meg kell szervezni. Ez az összehangoltság eredményezheti a terápiás légkört, melynek legfontosabb tulajdonsága az elfogadás, a biztonság és a kiszámíthatóság. Fontos, hogy ismerjük a gondozott „történetét”, mindazokat az előzményeket, melyek vele bekerülése előtt történtek, továbbá körülményeit, családja szociokulturális összetevőit.

Reális önértékelés segítése:

A személyiségfejlődést elősegítő nevelés-gondozás során kiindulópontnak azt tekintjük, hogy átérezzék a gondozottak, hogy ők fontosak a nevelők-gondozók számára. Segítjük reális önértékelésük kialakulását, hogy felismerjék saját értékeiket, fejlesztésre szoruló gyenge pontjaikat, megváltoztatandó, elfogadhatatlan viselkedésmintázataikat.

A bekerülő gyerekek többségének énképe igen negatív, kifejezetten „rossz gyerekek” tartják magukat, büntudatot éreznek amiatt, hogy a családból kiemelésre kerültek, pedig erről nem ők tehetnek. Gyakori náluk, hogy szüleikhez való kötődésük ambivalens.

A „rossz gyerek” énképüket csak sorozatos, éveken át folyó, apró „elég jó gyerek vagy!” megerősítéssel lehet fokozatosan megváltoztatni, úgy, hogy a legapróbb jó értéket, cselekedetet is észre vesszük bennük. Továbbá stabilitást, kiszámítható viszonyokat biztosítunk nekik, átlátható „jó és rossz” értékrendet közvetítünk feléjük. Ez egy kitartó, türelmet igénylő pedagógiai munka.

Ehhez nagyon fontos, hogy ne sértődjünk meg, ha provokálnak, ha csúnyán, tiszteletlenül beszélnek. Helytelen viselkedésükre a nevelés szempontjából reagálunk, megmutatva nekik egyben a helyes viselkedés módját is, ne pedig a sértődöttség beszéljen belőlünk. Ha a sértődöttség beszél belőlünk, nem pedig a pedagógiai szándék, akkor annál inkább provokál majd bennünket a gyermek, serdülő.

A kamaszkorú növendékek személyiségfejlődésének segítése:

A kamaszkorú növendékek személyiségfejlődésének segítése sajátos ismereteket igényel. A serdülő már nem gyerek, de még nem is felnőtt. Személyisége a korábbi állapothoz képest fellazult, labilis. Identitás, önazonosság keresése során átdolgozza mindazokat az azonosulási modelleket, melyet korábban kapott, magáévá teszi, vagy éppen elutasítja, vagy más lehetőségeket keres. A szereppróbálgatások korát éli. Értékrendszerében elég szélsőséges, többnyire fehéren-feketén látja a világot, ugyanakkor környezetével szemben nagyon kritikus. Erős önállósodási törekvései vannak.

A kisgyermekkorú teljesség élménye fokozatosan részlegessé válik a szocializáció során. A serdülő mintha újra össze akarná rakni a benne élő szétesett, részekre hullott világot. Világképét valamiféle teljességélmény felé igyekszik alakítani. Ezért, mint vertikálisan, mint horizontálisan felfedező utakra indul, szinte mindent ki akar próbálni, meg akar tapasztalni „jót” is, „rosszat” is.

Fel kell fedeznie a világot, hogy megtalálja azután a helyét. Az önállósodás, a kortárs csoportok keresése mellett, továbbra is igénye van arra, hogy a felnőttekkel megbeszélhesse problémáit, megértést, támogatást kapjon tőlük. Fontos, hogy a felfedezéseit, akár a megélt deviáns megtapasztalásait is meg tudja osztani a felnőttekkel bizalmas beszélgetésekben, velük megbeszélhesse problémáit, megértést, támogatást kapjon tőlük. Csak így tudja feldolgozni, integrálni személyiségében az átélt élményeket. A másik fontos feladat, hogy valamiféle hálót, biztonságot adjunk a „világ felfedezése” során.

A világ felfedezése különösen sok veszélyt, devianciát rejteget, amelyben könnyen lehet a kamasz sodródó áldozat. Viszont eltiltani ezektől a dolgoktól nem lehet, hiszen akkor titokban próbálgatja ki, vagy elszökik. Amennyire csak lehetséges, keretek közé kell ezeket illeszteni, illetve háttér-szervezéssel, nyomon követéssel, indirekt módszerekkel csökkenteni kell a veszélyek mértékét.

Ha titkolózik, bizalmatlan a felnőttekkel, akkor nem fog megnyílni és nem tudjuk feldolgoztatni, integrálni a megélt tapasztalatot.

Nagyon fontos a követelmények támasztása mellett a bizalmi légkör fenntartása is, hiszen krízishelyzetekben csak így tudunk támaszunk lenni, így tudjuk a kríziseken átsegíteni. A kamasz bár tudja a veszélyeket, de mégis belemegy „velem baj úgysem történhet, csak másokkal” megtévesztő életérzése miatt.

A serdülő krízishelyzetének felismerése, kezelése:

A rohamos változásokkal, válságokkal, önértékelési zavarokkal birkózó serdülő könnyen kerülhet - akár kisebb kudarcok hatására is - krízisbe. Az intenzív fejlődéssel járó életszakaszok sajátossága a konfliktusok tűrésének labilissá válása és az érzékenység fokozódása. Az érzelmi viharok meggondolatlan cselekedeteket provokálhatnak a sérülékenyebb kamaszoknál. Néha egészen súlyos módon, az élet teljes elutasításában, öngyilkossági kísérletek formájában is jelentkezhet a válság.

Nagyon fontos, hogy odafigyeljünk a serdülők viselkedésváltozására, hangulatváltásaira, vegyük komolyan testi panaszait. Ha valamilyen feltűnő változást érzékelünk, érdeklődjünk érzéseikről, milyen gondok nyomasztják, ne hagyjuk magukra problémáikkal, gondjaikkal.

Sokat segít ilyenkor a feszítő gondok kibeszélése, megosztása másokkal.

Konfliktuskezelés:

A konfliktuskezelési technikák gyerekekkel való megtanítása, konfliktustűrő képesség erősítése, indulatkezelés tanítása, önkontroll kialakítása elengedhetetlen feladat a nevelés során, mivel éppen ezeken a területeken vannak nagy hiányosságai a gyerekeknek, gyakran a családból bekerülve már elfogadhatatlan viselkedésminták épültek be a személyiségbe.

- Beszéljünk nyíltan a haragról egyénileg is, és a csoportközösségben is. Mi a harag? Mi dühít fel bennünket? Hogyan kezeljük? Honnan tudják az emberek, hogy mérgesek vagyunk?

- Szerepjátékkal próbáljuk meg kifejezni a haragot.

A ventilálás, kibeszéltetés ilyenkor is sokat segíthet az indulat levezetésében, és így a konfliktus okát is megtudhatjuk.

Jövőkép kialakítása:

A lakásotthonba bekerült gyerekek jövőképe teljesen bizonytalan, egyfajta, csak a jelenre koncentráló „lebegés” állapotában vannak, a reális jövőkép kialakítása az intézményi nevelés feladata. Ehhez már fejlettebb önismeretre, a lehetőségek reálisabb felismerésére van szükség, így ezeket is fejleszteni kell párhuzamosan. Ehhez perspektívákat, lehetőségeket ismertetünk meg növendékeinkkel. A jövő a múltban gyökerezik, ezért fontos, hogy minél többet tudjon családjáról, származásáról, gyökereiről, múltjáról, ebben is segítséget nyújtunk.

A tanulásban akadályozottak személyiségfejlődésének eltérő sajátosságai:

A tanulásban akadályozott gyerekek, fiatalok integrált nevelése-gondozása során figyelembe vesszük az eltérő személyiségfejlődési sajátosságokat. A tanulásban akadályozott gyerekek, fiatalok késleltetési képessége igen gyenge, ahogy megkívánnak valamit, mindjárt meg akarják szerezni és ez sok konfliktus forrása lehet a velük együtt élő normál értelmi képességű gyerekekkel. Gyakorlással azonban az ösztön kielégítés késleltetése, a türelmesség fejleszthető náluk. Továbbá, ha nem látnak át, nem értenek egy helyzetet, könnyen dühbe gurulnak, agresszívek lesznek. Belátási képességük, realitásérzékük kicsi. Szinte csak a közvetlen empirikus, gyakorlati megtapasztalást értik, a gondolkodás konkrét, még nincs, vagy fejletlen az elvont gondolkodás.

Ezt a sajátosságot mindenképpen figyelembe vesszük integrált nevelésük során. A direkt szocializációs tanulásra kell helyezni a hangsúlyt, egy-egy szocializációs viselkedési forma megértésében, rögzítésében sokat segíthet, ha eljátszatjuk velük a konkrét szituációt. Fontos, hogy átéljenek helyzeteket, mivel ez sokkal hatékonyabb.

Személyiségfejlesztésük, nevelésük-gondozásuk során sok türelemre van szükség, ugyanakkor az együttnevelés során a többi gondozottban fel kell ébreszteni irányukban a szolidaritást, a megértést.

XI.4.6. Különleges feladatok

Az eltérő fejlődésmenetű gyermekek speciális fejlesztése, gondozása:

A fejlődésükben jelentős eltérést, lemaradást mutató gyermekek esetében átfogó, minden fejlődési területre kiterjedő vizsgálattal történik a diagnózis felállítása. A korai diagnózis alapján egyénre szabott, speciális fejlesztésben részesül a gyermek, aki értelmileg, érzékszervileg, mozgásszervileg, illetve halmozottan sérült, vagy viselkedészavarral, részképességek területén lemaradással küzd.

A fejlesztés célja a gyermek sérült, vagy lassabban kialakuló készségeinek fejlesztése, a jobb életminőség és a szociális kapcsolatok támogatása, a gyermek közösségbe való elhelyezésének elősegítése, előkészítése.

A fejlesztésbe való bevonás a Pedagógiai Szakszolgálat Szakértői Bizottsága vizsgálata alapján történik egyéni vagy kiscsoportos formában, meghatározott időtartamban, speciális szakemberek bevonásával (gyógypedagógus, szomatopedagógus, gyógytestnevelő, logopédus stb.).

Fejlesztő pedagógiai ellátás:

Az oktatási intézményekben kudarcot szenvedett gyermekek részére a fejlesztőpedagógus differenciált módszerekkel fejlesztő foglalkozásokat szervez, a gyermek saját értelmi szintjére való felzárkózás céljából.

A gyermek pozitív személyiségéből indul ki, korrigálja tanulási módszereit.

A lehetőséghez mérten pótolja teljesítménybeli lemaradásait, biztosítja a gyermek számára elérhető sikerélményt.

A fejlesztőpedagógus a módszereit, a hagyományos és alternatív pedagógia fejlesztő eljárásait a gyermek problematikájához, személyiségéhez igazítva alkalmazza:

A szakellátásba kerülő problémás, hátrányos helyzetű, de egyébként átlagos, vagy jó értelmi képességekkel rendelkező (esetleg enyhe részképesség-zavarral rendelkező) gyermekek általában már komoly fegyvertárral rendelkeznek a tanulás-elhárítás terén. Nincsen kialakult tanulási szokásrendszerük, nincs motivációjuk, nem érzik azt, hogy

szükség lesz rájuk, a tudásukra, a munkájukra, tevékenységeiket nem tudják ilyen keretek közé beilleszteni.

A fejlesztőpedagógus jó tanulási módszerek megtanítása segítségével és intenzív képességfejlesztéssel ezeket a problémákat orvosolni tudja. Elsősorban motivációs rendszert épít ki, hogy a tanulónak legyen mibe kapaszkodnia, lássa maga előtt a kisebb-nagyobb célokat. Rendszeres foglalkozásokon, kötött időpontokban segít a tananyag feldolgozásában. A tanórák meghatározott szisztémára épülnek fel, tananyag-választás, súlypontozás, feldolgozási sorrend szempontjából. Minden részlettel a gyermek adottságaira, képességeire épít.

A sikeresség szempontjából elengedhetetlen, hogy ezeken a foglalkozásokon kívül a gyermekek személyiségfejlesztése más területeken is párhuzamosan folyjék, és a pozitív megerősítések (a megérdemelt munkáért) ne maradjanak el. 4 lakásotthon gyermekeinek fejlesztő foglalkozását látja el az egy fő fejlesztő pedagógus, ami azt jelenti, hogy heti 1-2 alkalommal jut el egy adott lakásotthonba.

A szakmai egység pszichológusának tevékenysége:

A pszichológus feladata a gyermekotthonba bekerülő és ott élő gyermekek és fiatal felnőttek aktuális pszichés és személyiségállapotának szükség szerinti felmérése, terápiás kezelésük megtervezése és megszervezése a különböző gondozóintézmények segítségével.

Enyhébb esetekben egyéni és csoportos pszichés támogató terápia végzése a gondozottak számára. Segít a gyermekotthon mentálhigiénés kultúrájának fejlesztésében. Közös konfliktuskezelő, támogató megbeszéléseket vezet a gyermekek, fiatalok és gondozóik, hozzátartozóik számára. 4 lakásotthon gyermekeinek pszichológiai ellátását látja el az egy fő pszichológus, ami azt jelenti, hogy heti 1 alkalommal jut el egy adott lakásotthonba, e mellett lehetőség szerint az egyéni foglalkozásokat is tart.

A pszichológus törekszik az intézmény dolgozóival jó kapcsolatot kialakítani, az intézmény jó mentálhigiénés légkörét fenntartani, mely elősegíti a gyermekek biztonságérzetét.

Főbb feladatai az alábbiak:

- 1) Az újonnan érkező gyerekek pszichés státuszának felmérése: pszichológiai tesztek felvétele és kiértékelése. A gyermek felülvizsgálatához, későbbi sorsának rendezéséhez szükséges pszichológiai vélemény elkészítése.
- 2) Támogató terápia végzése, illetve ha a dolgozó rendelkezik valamilyen speciális terapeuta végzettséggel, annak alkalmazása.
- 3) A gondozottak részére csoportos foglalkozások vezetése, szervezése, mely elsősorban életvezetési, serdülőkori problémákra fókuszál.
- 4) Kapcsolattartás a gyermekek nevelőivel, aktuális pszichés problémák kezelése ügyében. Esetlegesen felmerülő közöttük lévő konfliktus kezelése a gondozottakkal közösen.
- 5) Tanácsadás jellegű munka (pályaorientáció, életvezetési tanácsadás, drogprevenció, konfliktuskezelés, beilleszkedési problémák kezelése, krízisintervenció, önismeretfejlesztés, döntés előkészítés, stb.)
- 6) Szülő-gyerek, gyerek-gyerek, gyerek-nevelő mediáció, illetve közösségépítés gyerekek, illetve gyerekek és felnőttek között.
- 7) Nondirektív csoportok vezetése (kreatív csoportok, filmklub, stb.) Kötetlen együttlét gyermekekkel.
- 8) Segítő jelenlét az intézményszintű programokon.
- 9) Egyéni szupervízió, csoportos konzultáció, kiégés elleni tréning, esetmegbeszélő tartása az intézmény' dolgozói számára. Így biztosítjuk a dolgozók számára a szakmai tapasztalatok egymással való megvitatását, cseréjét, a kölcsönös tanulást, a konfliktusok oldását, problémák megoldásának segítségét. elengedhetetlen ez a tevékenység a hosszú távú minőségi szakmai munka biztosításához.
- 10) A pszichológiai vagy pszichiátriai kezelésen résztvevő gyermekek nyomon követése, folyamatos kapcsolattartás a gyermeket gondozó intézménnyel.
- 11) Szakmai titoktartás szabályainak megsértése nélkül a gyermekekkel kapcsolatos lényeges információkat a közvetlen munkatársai tudomására juttatja, amennyiben a gyermek érdeke ezt megköveteli.

- 12) Részt vesz az egyéni gondozási-nevelési terv összeállításában, segíti a nevelési gondozási feladatok részletes megtervezését, annak elkészülte után együttműködik a terv végrehajtását végző szakemberekkel a megfogalmazott munkamegosztás alapján.
- 13) Bántalmazás kivizsgálásának módszertani útmutatója szerinti feltáró beszélgetések lefolytatása indokolt esetekben.

XI.4.7. Esetkezelő szolgáltatások - család és személyes kapcsolatok ápolása

A családi háttér ismerete, megértése elengedhetetlenül szükséges a professzionális gyermekotthoni nevelés és családi kapcsolatok ápolása érdekében. A gyerekek azért kerülnek be a gyermekotthonba, mert rosszul működő vagy szétesett családjuk átmenetileg, vagy tartósan képtelenné vált nevelésükre-gondozásukra.

Az intézmény dolgozói arra törekednek, hogy a gyermekek családi és személyes kapcsolataikat fenntartsák, szorosabbá tegyék, annak érdekében, hogy a bekerüléssel a családi kapcsolatok ne szakadjanak meg, és ezzel elősegítsék a mihamarabbi hazakerülést. Ha a gyermek mégis csak az intézményben nő fel, akkor is nagyon fontos, hogy ismerje nem csak szűkebb családját, hanem tágabb rokoni viszonyait is, ismerje családjának történetét a „családi mítoszokat”, kapcsolatot vegyen fel, illetve ápoljon esetleg „rég elfelejtett” rokonaival is. Mindezek elősegítése a lakásotthonok feladata, hogy felnőve és kikerülve sem legyen teljesen egyedül a világban, integrálódjon családjá, rokonai világába.

Ezen ismeretek birtokában jobban meg lehet ismerni, érteni a gyermeket, jobban meg lehet találni az utat hatékonyabb neveléséhez.

A bekerült gyermek családjával a gyermekvédelmi gyám veszi fel és tartja a kapcsolatot. A csoportban dolgozók igyekeznek minél jobban megismerni a szülőt, hozzátartozót. Azokat a szülőket, ahol lehetőség van az együttműködésre, megpróbáljuk minél jobban bevonni a nevelés folyamatába, hogy szülői kompetenciájukat megőrizhessék, fejleszthessék. Erősíteni kell őket szülői szerepükben, gyermekük elfogadásában és megértésében.

Mivel a gyermekotthoni nevelés-gondozás folyamatával párhuzamosan folyik a gyermekek családba történő visszaintegrálása, ezért a gyermekvédelmi gyám tevékenységének ismerete minden dolgozó számára szükséges.

XI.4.8. Nevelési szolgáltatások

A lakóotthonokban a nevelés-gondozás elválaszthatatlanságának alapelvét még hangsúlyozottabban érvényesítjük a napi gyakorlatban. Minden tevékenységen keresztül a nevelés céljait és elveit, illetve a gyermekek érdekeit tartjuk szem előtt. Sok odafigyelést, törődést kell nyújtani a gondozottaknak. Igyekszünk megnyerni a gyermeket, gondozottakat nevelésük és gondozásuk érdekében. Ennek során ki kell alakulnia, épülnie bennük annak a kötelességtudatnak, hogy nevelőikkel-gondozóikkal együttműködjenek.

Kiemelt nevelési feladat a tudatos személyiségfejlesztés, és a személyiségfejlődés-zavar korrekciója. A nevelés itt egyben terápiás hatású is. A fejlesztés során figyelembe vesszük a különböző neveltségi szinteket, a magukkal hozott eltérő szociokulturális mintákat, és a már személyiségbe beépült deviáns viselkedési gyakorlatot.

Gondolni kell a közösségi nevelésre is, továbbá a különböző társadalmi tényezők megismertetésére, hogy azután „az élet útvesztőiben” ki tudjon igazodni a növendék, felnőtté válva. A gyermekotthoni nevelés érzelmi és szociális biztonságot nyújt, biztosítja a helyes irányú testi, érzelmi, erkölcsi, szellemi fejlődést. Törekszik a gyermek és családja közötti kapcsolat rendezésére és gondoskodik a fiatalok pályaválasztásának előkészítéséről. Felkészíti őket az önálló életvitelre, ezen kívül elősegíti, hogy a fiatalok képesek legyenek beilleszkedni társadalmunkba, rendezett életvitelre törekedjenek, teljesítsék az állampolgári kötelezettségeiket, tudatosuljon bennük a jogok és kötelezettségek összhangja.

A gondozottak számára olyan életkörülményeket teremtünk, hogy megfelelően szervezett, tudatos nevelő hatások eredményeképpen a társadalmi helytállást segítő autonóm viselkedési szabályozási rendszert alakíthatnak ki.

A nevelés további elvei:

- 1) a közös szemlélet elve,
- 2) tudatosság elve,
- 3) tervszerűség elve,
- 4) az aktivitás elve, (a gondozottak aktív tapasztalatszerző, képességfejlesztő tevékenységének aktivitását jelenti)
- 5) gyermeki személyiség figyelembevételének elve,
- 6) nevelő vezető szerepének elve,
- 7) a nevelő hatások összehangoltságának elve.

Értéknevelés

A mai értékválságban lévő társadalomban fontos feladat, hogy valamilyen iránymutatást adjunk a értékek dzsungelében való kiigazodásként. Bizonyos örök, minden társadalmi formában meglévő értékeket feltétlenül meg kell mutatnunk a gyerekeknek, serdülőknek, akár beszélgetés, akár hiteles példamutatás formájában. (pl. a béke, igazságosság, szabadság, szeretet, testvériség, a másokon való segítség, az önzetlenség, a tisztelet, anyaság, a lelki értékekkel is felruházott szerelem, stb.) Fontos tudni, hogy csak azok az értékek válnak belsővé (interiorizálódnak), amelyeket olyan személy mutat meg számára, akivel érzelmileg azonosul. Ezért is fontos az elfogadás, a törődés, a ráhangolódás a növendékekre. Először az elfogadott, megszeretett nevelő kedvéért azonosul az erkölcsi értékekkel, később azonban - ahogy egyre jobban kezd élni a személyisége - fokozatosan a sajátjaként éli meg.

Szexuális életre, párkapcsolatokra való felkészítés

Lényeges a szerelemre való felkészítés. Beszélünk nekik arról, hogy mi az udvarlás kulturált formája, a párkapcsolat formája, a másik megbecsülése, hogyan ne rombolják szét a kapcsolataikat. Arra kell törekedni, hogy az örömszerzés kölcsönös legyen, a bensőséges intimitás létrejöhön. Meg kell tanítani a korszerű fogamzásgátlás gyakorlatára a nagyobb növendékeket. Tudatosítani kell bennük a szexuális élet felelősségét.

XI.4.9. Rekreációs szolgáltatások

Kulturális programok

A kulturális tevékenység célja egyrészt a szabadidő hasznos, strukturált, motiváltságon alapuló eltöltése, másrészt a gyermek meglévő képességeinek kibontakoztatása, a tehetséggondozás.

Ilyen csoportok és programok biztosítása révén felkelthető a gyermek belső motiváltsága (amely átvihető a tanulásra, illetve más tevékenységi formára is). Átélheti kompetenciáját a sikerélmény és a pozitív visszajelzések révén, énképe pozitívabbá válik, önbizalma növekszik, megtanulja idejét strukturálni. Az öntevékeny, önképző és tehetséggondozó csoportok tematikáját a gyermekek érdeklődése és a már említett tárgyi és személyi feltételek határozzák meg.

A szervezett kulturális tevékenység oldottabb légkört teremt, mint az iskolai tanórák. A műveltségbeli felemelkedés fontos lenne e fiatalok számára, hiszen ez alakíthat ki bennük helyes értékrendet.

Színházi, zenei, kulturális programok

Gyermekeink számára igyekszünk elérhetővé tenni a színházi előadásokat, koncerteket, települési eseményeket, melyeket szervezett formában, nevelői kísérettel biztosítunk számukra.

Kirándulások, táborozások

A gyerekek nevelése, fejlesztése érdekében nagy szükség van a nyári táboroztatásra, kirándulásra, ez személyiségük fejlődését nagymértékben elősegíti.

Fontosnak tartjuk azt, hogy gyermekeinkben kialakuljon a természet iránti szeretetre való igény, továbbá foglalkozzanak a sporttal.

A szabadidős foglalkozások

Ezek lehetnek játék-, sport-, kulturális és munkafoglalkozások. Fontos azonban a variációk közül a választás lehetőségét megadni a gyermekek számára, hiszen így érjük el, hogy

jókedvűen, örömmel vegyenek részt a foglalkozáson. A szabadfoglalkozás mintát nyújt a gyermek számára. Belső igényévé válik a tartalmas szabadidő.

A játék, a sport a gyermek legsajátosabb tevékenységi formája. A játék örömet adó tevékenység, mely elősegíti a gyermek szellemi fejlődését.

A sport szabályokat tanít, önfegyelemre nevel, segíti az állóképesség, edzettség kialakulását, szórakoztat, mindemellett hasznos és egészséges időtöltés.

A kulturális foglalkozásokon esztétikai élményhez juttatjuk a gyerekeket az irodalom, a zene, a képzőművészet alkotásainak megismertetésével. Ezen foglalkozások hatása igen mély. A gyermek érdeklődése felébred, és művészi értékekhez kötődik, látókörük szélesedik.

Szakkörök, edzések

Fontos, hogy a gyermek, fiatal képességeinek és érdeklődésének megfelelő, számára örömet adó - gyermekotthon, óvoda, iskola stb. által szervezett - foglalkozásokon részt tudjon venni.

Kötetlen szabadidő

1. A nevelő feladata a kötetlen szabadidő tárgyi feltételeinek és a családi légkörnek a biztosítása. Célunk, hogy eleinte még nevelői segítséggel, később azonban egyre önállóbban szervezzék a gyermekek kötetlen szabadidejüket.
2. Arra is oda kell figyelni, hogy - főleg serdülőkortól kezdve - a gyermeknek, fiatalnak szüksége van a töprengésre, elmélyedésre, vagyis magányra.
3. A szabadidős tevékenységeknél teszünk említést a szokások, ünnepek, hagyományok ápolásáról. A gyermekcsoportok kialakulásában nagy szerepe van az együttes élménynek, a szokások, hagyományok, rituálék kialakulásának. Az ilyen események mindig pozitív személyiségfejlesztő hatásúak. Fontosnak tartjuk a születésnap, karácsony, húsvét, újév, nőnap stb. megünneplését, rituálékhoz, programokhoz való társítását.

Úgy érezzük, nagyon fontos a gyermekek számára megfelelő és igényes kulturális és szabadidős tevékenységeket biztosítani, ezáltal új lehetőségeket, új, számukra is pozitív élményeket tudunk biztosítani.

Sport, testedzés lehetőségei

Intézményünkben a sportélet is jelen van. A gyermekek a települési sportegyesületekben, iskolai sportfoglalkozásokon, tömegsport rendezvényeken rendszeresen jelen vannak.

Igyekszünk évszaknak megfelelő programokat szervezni gyermekeinknek. A csoportok sokat kirándulnak, túráznak, szünetben táboroznak. Hétféteken, illetve az esti órákban a kosarazás, ping-pongozás kedvelt elfoglaltság.

XI.4.10. Egészségügyi és étkeztetési szolgáltatások

A lakásotthonok Gyvt.-ben előírt kötelezettsége, hogy gondozottjainak számára elérhetővé tegye a számukra szükséges egészségügyi ellátást.

Gyermekeink orvosi ellátását háziorvosi szolgáltatáson keresztül biztosítjuk. Szakrendelés igénybevételére Székesfehérváron, Budapesten, illetve a közelebbi városokban van lehetőség.

Napi ötszöri étkezést biztosítunk gyermekeink számára, figyelembe véve az életkori sajátosságokat, szükséges tápanyagigényt, változatosság és az egészséges táplálkozás iránti igényt. Az étkeztetés a lakásotthoni csoportgazdálkodás keretén belül valósul meg. Mindegyik lakásotthon a nevelő irányításával, az ott dolgozó felnőttek és gyerekek bevonásával készíti el önállóan étrendjét. Szükség esetén speciális és egyéni diétát is biztosítunk. A gyermekek szorgalmi időben igénybe veszik az ingyenes étkezést.

XI.4.11. Napi életgyakorlat

A napi életgyakorlat minden téren, így a gondozás terén is a gyakorlatias időbeosztásra az időfelhasználás megnyugtató rutinjára épül. A szervezett életritmus biztonságot ad, mert előre kiszámítható. Az egyéni gondozási-nevelési terv készítésekor fel kell mérni, hogy

otthon mielőtt bekerült volna a gyermekotthonba, milyen napirend szerint élt a gyermek és ehhez képest meg kell tervezni, hogy mit kell fejleszteni a növendékben, hogy új, reálisabb a gyermekotthon életébe illeszkedő napirendje, időrutinja alakuljon ki.

A kötött elfoglaltságok mellett arra is kell valamennyi időt biztosítani, hogy egyedül, magukban is lehessenek. Ez az egyedüllét azonban az időbeosztásban strukturált legyen, nem pedig ötletszerű, parttalan. Előre meg kell tervezni, napi, heti, vagy ha szükséges havi bontásban a tanulás, a munka az étkezés az önkiszolgáló tevékenységek, a pszichoterápia, fejlesztőterápia, a szervezett szabadidős programok, a tv nézés, az egyéni és csoportos beszélgetések, a kimenő és családkapcsolatok, az olvasás, az egyedüllét, a játék, a sport, mozgás stb., idejét.

XI.4.12. Tanulássegítés

Az iskolai előremenetel, a tanulás sikeressége rendkívül fontos a gondozottak életében. Nagyon fontos, hogy a gyereket nevelők átérezzék a dolog fontosságát. A gyerekek későbbi sorsa nagymértékben függ attól, hogy a tanulásban meddig tudtak előrejutni, milyen szakmát, hivatást, végzettséget sikerült megszerezniük.

A rendszeres napi tanulás ugyanakkor arra is nevel, hogy kialakuljon életükben egy kötelességtudat, egy rendszeresség, kitartás, ami elengedhetetlen feltétele a későbbi munkavégzésüknek. A napi tanulás megtartása a lakásotthonok életében rendkívül fontos nevelési feladat, mind a gyerekfelügyelők, mind a nevelők számára. A dolgozóktól egységes hozzáállás és együttműködés elengedhetetlen.

Az iskolába járás, szülői értekezletre, fogadóórára, az előmenetel követése elsősorban a nevelő feladata, ám a mentorok is sok esetben bevonódnak. Nagyon fontos az iskolával való jó és folyamatos partneri kapcsolat kiépítése. Gyermekeink tanulmányi előmenetele érdekében rendkívül fontos a pedagógusok megnyerése az aktív együttműködésre, mivel az iskolai pedagógusok képzésében a hátrányos helyzetű gyermekek pedagógiája nagyon kevés teret kapott, ezért a konfliktusokat nehezen kezelik, túriki. Érdemes a beszélgetés során kitérni arra, hogy az iskola és a gyermekotthon pedagógiája néha különböző, nálunk

a teljesítmény-centrikusság kisebb, a személyiségfejlesztés, trauma-feldolgozás nagyobb szerepet kap.

Egyéni beszélgetések módszere

Egyik legfontosabb módszer a nevelésben az egyéni beszélgetések. Ez szólhat a napi problémákról, de lehet életútfeltáró beszélgetés is. Rendkívül fontos a gyermek, fiatal bekerülése után mihamarabb előtörténetének a megismerése, hiszen csak ennek fényében lehet megérteni esetleges bántalmazottsága, elhanyagoltsága, traumatizáltsága, rosszul, illetve hiányos szocializáltsága és kötődődési zavarai hátterében lévő okokat, csak ennek ismeretében lehet nevelését tudatosan megtervezni, végezni.

A gyerek, kamasz megismerését, életútjának feltárását nagymértékben segíti, ha már bekerülése előtt tájékozódunk a hozzáférhető iratanyagból, információkat gyűjtünk a gyermekekről és a családdal már régebb óta foglalkozó személyektől, és a gyermek hozzátartozóitól.

Egyéni sikerhez juttatás

A gyermekeknek a családi élet kudarcain kívül az iskolai élet kudarcaiból is kijut. Nem érzik magukat jól a bőrükben, mert általában alul teljesítenek, önmaguk és környezetük elvárása szerint is. Elsődleges feladatunk tehát megkeresni minden hozzánk került gyermek erősségeit, legyenek azok a tanulás, a házi munka, vagy bármely más területe az életnek, és ezeket erősítjük.

Tudatosan, a gyermek ismerete alapján, a gyermek számára olyan követelményszintet állítunk fel, melyet saját erőfeszítései árán teljesíteni képes. Gyengességét így tudjuk erősíteni, hiszen a sikerélmény erőt ad, és energiát a további munkára.

XI.4.13. Jutalmazás, büntetés

A lakásotthonokban folyamatosan és rendszeresen fejlesztjük a gondozottak értékelés iránti érzékenységet. Törekszünk arra, hogy gyermekeink érzékennyé váljanak a nonverbális megerősítésre vagy elmarasztalásra is (pl. a helyeslő bólintásra, mosolyra,

vagy a helytelenítő fejcsóválásra, szemöldökráncolásra), továbbá a szóbeli megerősítésre és az elkövetett hiba egyszerű megállapítására.

Fontos, hogy a „kézen-fogásban” legyünk következetesek, ne a büntetésben. Ha a jutalmak körét bővítjük, úgy büntetésként jutalommegvonást tudunk alkalmazni.

A házirend tér ki részletesen a betartandó magatartás- és viselkedésszabályokra, melyek betartása, illetve be nem tartása vonja maga után a jutalmazást, büntetést.

Jutalmazás

Fontos, hogy minden sikeres teljesítménnyel kapcsolatban pozitív visszajelzést kapjon a gyermek. A kiemelkedő teljesítmény természetesen nagyobb elismerést érdemel. A jutalmazás lényege a korábban a gyermeknek adott bizalom megerősítése.

A jutalmazás formái:

- 1) elismerés
- 2) szóbeli, írásbeli dicséret
- 3) tárgyi jutalom
- 4) csoportos jutalom: kirándulás
- 5) rendkívüli jutalom-zsebpénz
- 6) bizalmi feladat elvégzése

Hatásosabb a jutalmazás, ha az ezzel kapcsolatos feltételrendszer a gyermekek bevonásával kerül kidolgozásra. Kerülni kell a kivételezés minden formáját.

Fegyelmezés, büntetés

A büntetés nem lehet öncélú, kollektív, megszegyenítő, nem sértheti a gyermek emberi (gyermeki) jogait. A büntetések kiszabásakor figyelembe kell venni, hogy az elhelyezett gyermekek többsége traumatizált, magatartási normái, adaptációs készségei hiányosak, csökkentek vagy torzultak.

Ezért a büntetésre nem úgy reagálnak, mint a családi környezetben élő gyermekek. A gyakori büntetés szorongást kelt. A szélsőséges agresszív büntetés negatív példát állít a gyermek elé.

A büntetés hatékonysága függ az időzítéstől, az intenzitástól, a következetességtől, a nevelőnevelt kapcsolatától.

A jó érzelmi kapcsolat elősegíti a büntetés hatékonyságát. A büntetés, a felelősségre vonás során fontos sort keríteni egy segítő célzatú beszélgetésre, hogy tudatosuljon a gyermekben cselekményének súlya és következménye.

A büntetés nem lehet alapvető jogok megvonása.

A büntetés a cselekményre irányuljon, lehetőleg kapcsolódjon ahhoz. Amennyiben van rá mód, jóvátételre adjon lehetőséget.

A büntetés formái

- jutalom megvonás
- tv-nézés, telefonhasználat korlátozása (nem érintheti a személyes kapcsolatok ápolását!)
- internet-használat korlátozása (nem érintheti a tanulás, ismeretszerzés, személyes kapcsolattartás lehetőségét!)
- szóbeli figyelmeztetés
- írásbeli figyelmeztetés

XI.4.14. Patronálás, szponzorálás

A gyermekcsoportokban kialakult személyes, már-már családi kapcsolatrendszert, a nevelők és a gyermekek között kialakult csoportdinamikát egy patronáló megjelenése megbonthatja. Jelenléte megzavarhatja a többségében valamilyen családi háttérrel rendelkező gyermeket: érzelmi disszonanciát válthat ki benne.

Ebből kifolyólag nem támogatjuk a patronálás azon formáját, mely egy gyermekkel történő személyes kapcsolat kialakításán alapul.

A patronálás helyett előnyben részesítjük a szponzorálást. Egyre többen érdeklődéssel, segítő szándékkal fordulnak a nálunk gondozott gyerekek, fiatalok felé.

XI.4.15. Elbocsátás az otthonból

A gyermeket a lakáshotthonban dolgozók, nevelő és a pszichológus készíti fel az otthonból való távozásra, az életében történő változásra.

Természetesen ez egy fokozatos, lépésenként történő folyamat, melynek egyaránt részese a szülő/más gondozási hely képviselője örökbefogadó szülő stb. is. A gyermeknek így van elég ideje megismerni, feldolgozni a változtatás okát, célját és menetét. Időt kell szánni az új kapcsolat kialakítására, azoktól a személyektől való „leválásra”, akikhez a gyermek érzelmileg kötődik, ragaszkodik.

A lakáshotthonból való kikerülést, lehetőség szerint már hónapokkal előbb előkészítjük. A felkészítés során beszélgetünk vele a jövőjéről. Beszélgetünk azokról a nehézségekről is, amelyek az életben rá várnak.

Kikerülés előtt közvetlenül egy búcsúvacsorával köszön el a többi gyermektől. Átadják a gyerek ruháit, amit magával visz. Fontos, hogy személyes tárgyait, az élettörténetét tartalmazó füzetét, fényképeit stb. is átvihesse másik helyére, ahova majd kerül.

XI.4.16. Dokumentáció

Az intézményben a legfontosabb gyermekekkel kapcsolatos szakmai dokumentáció a „Gyermekeink védelmében” adatlap-rendszer. Ezen adatlapok pontos kitöltése céljából a „Gyermekeink védelmében” Módszertani kézikönyv az egységes gyermekvédelmi nyilvántartási rendszer használatához címet viselő kiadványt vesszük irányadónak.

XI.5. Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme

XI. 5.1. Érdekképviselői Fórum

Az intézmény fenntartója a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 35-36. §-aiban foglaltakra figyelemmel, meghatározta az ellátásban részesülők érdekvédelmét szolgáló Érdekképviselői Fórum megalakításának és működésének szabályait.

E szerint: az Érdekképviselői Fórum szavazati jogú választott tagjai:

- 1) az ellátásban részesülő gyermek szülei vagy más törvényes képviselői, illetve a fiatal felnőttek képviselői, (2 fő)
- 2) az intézmény dolgozóinak képviselői (2 fő)
- 3) a Hajdúdorogi Főegyházmegye Gyermekvédelmi Fenntartói Iroda részéről. (1 fő)
- 4) az utógondozói ellátottak részéről (1 fő).

Az Érdekképviselői Fórum megvizsgálja az elé terjesztett panaszokat, és a hatáskörébe tartozó ügyekben dönt, továbbá intézkedéseket kezdeményezhet a fenntartónál, a gyermekjogi képviselőnél, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél.

Az Érdekképviselői Fórum az intézmény vezetőjénél véleményt nyilváníthat a gyermeket, fiatal felnőttet érintő ügyekben, valamint javaslatot tehet az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működtetéséről, valamint az ebből származó bevételek felhasználásáról. Az Érdekképviselői Fórum egyetértési jogot gyakorol a Házirend jóváhagyásánál.

A Fórum feladata a gyermekvédelmi intézményben:

- az intézmény vezetőjénél véleményt nyilváníthat a gyermeket, fiatal felnőttet érintőügyekben,
- javaslatot tehet az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működtetéséről, valamint az ebből származó bevételek felhasználásáról,

- megvizsgálja a hozzá benyújtott panaszokat és a hatáskörébe tartozó ügyekben dönt,
- intézkedéseket kezdeményezhet a fenntartónál, a gyermekjogi képviselőnél, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél.
- egyetértési jogot gyakorol a házirend jóváhagyásánál.

Az Érdekképviselési Fórum félévente értékelő megbeszélést tart.

Az Érdekképviselési Fórum választott vezetőjének nevét és elérhetőségét a Házirend tartalmazza. A részletes szabályokat a fenntartói és intézményi szabályzat tartalmazza.

XI. 5.2. A panaszjog gyakorlásának módja és szabályai

A panaszjog gyakorlásának módját és szabályait az 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) 36.§-a szabályozza.

Az 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) 36.§-a alapján:

A gyermek, a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, valamint a gyermekönkormányzat és a fiatal felnőtt, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdek-képviselési és szakmai szervek a házirendben foglaltak szerint panasszal élhetnek az intézmény vezetőjénél vagy érdek-képviselési fórumánál

- a) az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- b) a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén,
- c) a 136/A. § szerinti iratbetekintés megtagadása esetén.

Az intézmény vezetője, illetve az érdekképviselési fórum a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról. A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, valamint a gyermekönkormányzat és a gyermek, illetve fiatal felnőtt az intézmény fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha az intézmény vezetője vagy az érdekképviselési fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

Panasza megtételét a gondozott megteheti a gondozási helyen kihelyezett panaszládába dobott, aláírt levél formájában is.

A gyermekjogi képviselő neve és elérhetősége — melyet a házirend is tartalmaz — az Intézményben jól látható helyen ki van függesztve.

XI.5.3. Érdekegyeztetés és a munkavállalók részvételi joga

A szakmai munka bizalmas, a munkatársak tevékenységére az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény, és a gyámhatóságok, a gyermekjóléti szolgálatok, és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt adatokról szóló 235/1997. (XII.17.) Korm. rendelet vonatkozik. Ezen kívül a Szociális Munka Etikai Kódexe az irányadó.

Minden munkatársnak szigorú kötelessége a lakásotthonra vonatkozó szabályok betartása és betartatása.

Székesfehérvár, 2022. augusztus 1.

Kovács Péter
Intézményvezető

Záradék

A Szakmai Programot a Hajdúdorogi Metropolitai Egyház mint fenntartó képviselésében eljárva jóváhagyom. A Szakmai Program a szolgáltatói nyilvántartásban szereplő azon időponttól lép hatályba, amelytől kezdődően az engedélyes az adatmódosításnak megfelelően működtethető. Ezzel egyidejűleg a 2021. október 05. napján jóváhagyott Szakmai Program hatályát veszti.

Debrecen, 2022. augusztus hó²³....nap

Kocsis Fülöp
érek-metropolita
Hajdúdorogi Metropolitai Egyház
mint fenntartó képviselésében

Az eredetivel
mindenben megegyező
hiteles másolat.

